

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická

Soupis epigrafických památek v okrese Kolín do roku 1850
(Východní část)

Jiří Kutil

Bakalářská práce
2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jiří KUTIL**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Spisová a archivní služba**
Název tématu: **Soupis epigrafických památek ve východní části okresu Kolín do roku 1850.**
Zadávací katedra: **Katedra historických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je doplnění Soupisu památek historických a uměleckých v politickém okrese kolínském a vytvoření nového soupisu epigrafických památek v okrese Kolín, vzniklých do roku 1850, prozatím jen pro východní část okresu. Ve stávajícím Soupisu památek historických a uměleckých v politickém okrese kolínském jsou uvedeny jen "významnější" epigrafické památky, a některé neméně historicky cenné památky zůstaly zcela opomenuty. Epigrafické památky budou v příslušné obci řazeny chronologicky, obce budou seřazeny abecedně.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FLODR, Miroslav. Nápisy na středověkých zvonech. In Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity C 20. Brno 1973, s. 143 - 157.
HEJNIC, Josef. Nápisy na českých zvonech ve 14. až 16. století. In Časopis národního muzea, Oddíl věd společenských 129. Praha 1960, s. 1 - 33.
HLAVÁČEK, Ivan - KAŠPAR, Jaroslav - NOVÝ, Rostislav. Vademecum pomocných věd historických. Jinočany 2004, s. 373 - 395.
MÁDL, Karel Boromejský. Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese kolínském. Praha 1897.
POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech I. Praha 1977.
POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech II. Praha 1978.
POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech III. Praha 1980.
POCHE, Emanuel, et al. Umělecké památky Čech IV. Praha 1982.
ROHÁČEK, Jiří. Epigrafika v památkové péči. Praha 2007.
TŮMA, Josef. Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl 2. Paměti osad na Kolínsku. Kolín 1915.
VOJTÍŠEK, Václav. O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In Výbor rozprav a studií. Praha 1953, s. 518 - 531.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. PhDr. Jaroslav Teplý, CSc.
Katedra historických věd

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2008**

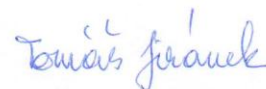
Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2010**

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 5. února 2010

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Jsem si vědom toho, že nedodržení pravidel citací je považováno za protiprávní jednání a je též důvodem k disciplinárnímu řízení.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 12. 3. 2010

Jiří Kutil

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce doc. PhDr. Jaroslavu Teplému, CSc., za jeho četné rady, ochotu a čas, který mi věnoval po celou dobu vypracování této bakalářské práce.

Dále bych zde chtěl poděkovat všem farářům, popř. správcům církevních i světských objektů, kteří byli velice ochotní a ve svém volném čase mi umožnili provést průzkum jednotlivých objektů.

Anotace

Práce je zaměřena na vytvoření soupisu epigrafických památek kolínského okresu. Katalogizovány a popsány jsou ty epigrafické památky, které spadají dobou svého vzniku do doby před rokem 1850. V katalogu jsou zařazeny, i dnes již nedochované nápisové památky, pokud se o nich zachovali nějaké zmínky v archivních pramenech nebo v tištěné literatuře.

Klíčová slova

epigrafika, písmo, sepulkrální památka, heraldika

Title

List of epigraphic landmarks in the district of Kolín until 1850 (Eastern part)

Annotation

The work focuses on creating a list of epigraphic landmarks in the district of Kolín. The epigraphic landmarks which have their origin before 1850 are described and catalogued. In the catalogue there are mentioned even the unextended epigraphical landmarks of which references can be found either in historical resources or in printed literature.

Key words

epigraphy, calligraphy, sepulchral landmarks, heraldry

OBSAH

I. Úvod.....	8
II. Okres Kolín.....	10
II. 1. Přírodní poměry.....	10
II. 2. Úvod do kulturněhistorického kontextu.....	10
III. Epigrafické památky Kolínska.....	13
III. 1. Klasifikace.....	13
III. 2. Prameny.....	14
III. 3. Tištěná literatura.....	15
III. 4. Nositelé epigrafických památek.....	16
III. 5. Sepulkrální památky.....	16
III. 6. Ostatní druhy nositelů nápisů.....	16
III. 7. Nápisové texty.....	17
IV. Ediční zásady.....	18
IV. 1. Striktura jednotlivých katalogových záznamů.....	18
V. Seznam použitých zkratk.....	21
VI. Seznam zkrácených citací literatury použitých v textu.....	22
VII. Katalog.....	25
VIII. Rejstříky.....	137
VIII. 1. Nositelé nápisů.....	138
VIII. 2. Místní jména.....	139
VIII. 3. Osobní jména.....	141
VIII. 4. Umělci a řemeslníci.....	146
VIII. 5. Biblické citáty a duchovní poezie.....	147
VIII. 6. Jazyk.....	148
VIII. 7. Datace v nápisech.....	148
VIII. 8. Písmo.....	150
VIII. 9. Znaký.....	151
VIII. 10. Dochování.....	152
IX. Prameny a literatura.....	153
IX. 1. Použité prameny.....	154
IX. 2. Citovaná literatura.....	155
IX. 3. Doporučená literatura.....	157
X. Deutsche Zusammenfassung.....	159
XI. Obrazové přílohy	164

I. Úvod

Epigrafickým památkám, na území našeho státu, se dlouhou řadu let nedostávalo takové pozornosti, jakou by si zasloužily a pokud existují nějaké soupisy dochovaných středověkých nebo novověkých nápisů, je to spíše jen v rámci příbuzných oborů, převážně v dějinách umění, památkové péči a historické archeologii¹. Tohle všechno se mění po druhé světové válce, kdy začalo docházet k prvním soustavnějším pokusům o evidenci nápisových památek² a epigrafika se řadí mezi pomocné vědy historické. Bohužel však bylo vytvořeno jen málo studií popřípadě soupisů, a to ještě rozdílné úrovně a rozsahu, zatímco v zahraničí začaly vznikat a vycházet speciální ediční řady zaměřené na středověkou a novověkou epigrafiku³. Přitom vytvoření alespoň základní evidence nápisů je dnes o to důležitější, protože mnohdy se jedná o památky ohrožené přírodními vlivy nebo ještě častěji lidským faktorem⁴.

Epigrafika jako pomocná věda historická je nepochybně důležitá pro široké vrstvy odborné společnosti. Soupisy epigrafických památek mohou ke svému bádání využívat regionální historici, historici umění, památkáři, genealogové, heraldici, kampanologové a mnozí další, z čehož plyne i důležitost vymezení spolupráce mezi těmito jednotlivými vědeckými disciplinami. V roce 1996 vznikla nová ediční řada „Corpus inscriptionum Bohemiae“, vydávaná Ústavem dějin umění Akademie věd České republiky „Fontes historiae artium“, z čehož vyplývá úzký vztah mezi epigrafikou a dějinami umění. První díl byl zaměřen na nápisy města Kutné Hory⁵ a druhý díl byl zaměřen na celý kutnohorský okres⁶. V roce 2005 došlo za finanční podpory Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky k vydání nového sborníku *Epigraphica et Sepulcralia*, do něhož byly zařazeny příspěvky a referáty přednesené na zasedáních zabývajících se problematikou sepulkrálních památek v letech 2000-2004. Edici sborníku připravil PhDr. Dalibor Prix CSc. a PhDr. Jiří Roháček, CSc. Brzy následovalo druhé číslo sborníku s příspěvky přednesenými na zasedáních uskutečněných v letech 2006-2007, které vyšlo v roce 2009.

¹ Soupisy památek historických a uměleckých v politických okresech vydávaných v letech 1897-1937.

² Soustavněji se nad problematikou epigrafiky zamýšleli a publikovali především Bohumil Ryba, Josef Hejnic a Miroslav Flodr.

³ Die Deutschen Inschriften vychází v Německu od roku 1942, Corpus des inscriptions de la France médiévale - ve Francii od roku 1975, Corpus inscriptionum Poloniae - v Polsku od roku 1975, atd.

⁴ O potřebě vytváření soupisů epigrafických památek a o jejich fotodokumentaci pojednává již stať: VOJTÍŠEK, Václav. O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In *Zprávy památkové péče*. 4, 1940, s. 20-23 a 34-40. (přetisk bez vyobrazení: VOJTÍŠEK, Václav. O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In *Výbor rozprav a studií*. Praha, 1953, s. 518-531.).

⁵ ROHÁČEK, Jiří. *Nápisy města Kutné Hory*. Kutná Hora, Kaňk, Malín a Sedlec včetně bývalého cisterciáckého kláštera. Praha, 1996. ISBN 80-902279-0-2.

⁶ NAČERADSKÁ, Petra. *Nápisy okresu Kutná Hora*. Praha, 2002. ISBN 80-902279-8-8.

Některé „významnější“ epigrafické památky, které se nalézají na území kolínského okresu, jsou již evidovány v odborné literatuře, jež se zabývá uměleckými památkami⁷ popřípadě v literatuře, která popisuje historii jednotlivých obcí⁸. Proto je prvořadým úkolem této bakalářské práce vytvoření uceleného soupisu všech epigrafických památek nacházejících se na území kolínského okresu, prozatím jen pro jeho východní část. Ze soupisu jsou vyřazeni všichni nositelé nápisů, kteří formálně patří k území okresu, ale nejsou zde trvale umístěni z důvodů nutných k jejich ochraně před odcizením.⁹ Naopak, do soupisu jsou zařazeny i ty epigrafické památky, jež jsou z nějakého důvodu nedochované, ale přepis textu zůstal zachován v literatuře nebo v archiváliích.¹⁰

⁷ MÁDL, Karel Boromejský. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu Kolínském*. Praha, 1897.; POCHE, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech I - IV*. Praha, 1977-1982.

⁸ TŮMA, Josef. *Kolínsko a Kouřimsko*. Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Paměti osad na Kolínsku. Kolín, 1915.

⁹ Jde převážně o památky v církevním vlastnictví, jako jsou kalichy, obrazy, kříže, monstrance a další, jež jsou uloženy v depositáři Pražského arcibiskupství nebo Královéhradeckého biskupství.

¹⁰ To se týká především kampanologických památek, které byly zničeny při častých požárech nebo v důsledku válečných rekvizic provedených na území našeho státu v obou světových válkách.

II. Okres Kolín

II. 1. Přírodní poměry

Současný okres Kolín je složen z území bývalých politických okresů Kolín a Český Brod. Leží ve východní části Středočeského kraje, v němž sousedí s okresy Nymburk, Praha - východ, Benešov a Kutná Hora. V Královéhradeckém kraji sousedí s okresem Hradec Králové a v Pardubickém kraji s okresem Pardubice. V okrese Kolín se nachází 89 obcí a jeho celková rozloha činí 743,57 km². Současná rozloha a počet obcí v okrese Kolín je platný od 1. ledna 2007¹¹.

Reliéf okresu je převážně rovinný až mírně zvlněný. Ze severu sem zasahuje Středolabská tabule, a to Českobrodská a z části i Nymburská kotlina, přecházející směrem k východu do tabule Chlumecké. Východní a jihovýchodní část patří k Českomoravské vrchovině. Z jihovýchodu sem zasahuje malý výběžek Železných hor. Jižní část tvoří Kutnohorská plošina. Jihozápadní část je tvořena Benešovskou pahorkatinou. Nejnižším místem okresu je hladina řeky Labe (187 m. n. m.) u Velkého Oseka, nejvyšším místem je Kamenný vrch (450 m. n. m.) u Radlic.

Vodopisně spadá převážná část okresu do povodí řeky Labe, jihozápadní část pak do povodí řeky Sázavy. Největší vodní plochou je Žehuňský rybník s rozlohou 258 ha.

II. 2. Úvod do kulturně historického kontextu

Úrodná polabská nížinatá krajina, poskytující dostatek obživy, a početná vyvýšená místa, tvořící dobrou obranu před nepřáteli, jistě přispěla k brzkému osídlení zdejšího regionu prvními lidmi. První známky o výskytu člověka byly objeveny v lokalitě u Červených Peček a Kolína a pocházejí již z mladšího paleolitu. O rozmanitosti řady kultur usídlených zde v mladší a pozdní době kamenné vypovídají četné nálezy keramiky a kamenných nástrojů.¹² Keltické obyvatelstvo proniklo na území okresu až v 5. stol. př. n. l. a odešli teprve pod tlakem germánských kmenů na počátcích našeho letopočtu.

První slovanské skupiny se na území okresu objevují již v 5. - 6. stol. n. l. K obraně proti cizím nájezdníkům si kmeny začínají budovat opevněná sídla na vyvýšených místech,

¹¹ Dnem 1. ledna 2007 vstoupila v platnost vyhláška č. 513/2006 Sb., změna vyhlášky o stanovení území okresů ČR a obvodů hl. m. Prahy.

¹² Z mladší doby kamenné se jedná o kulturu volutové keramiky, později vypíchané keramiky. V pozdní době kamenné se zde projevuje řivnáčská kultura, lid se šňůrovou keramikou a lid se zvoncovými poháry. Doba bronzová nám přinesla unětickou kulturu, jejichž lid zanechal v Polepech pohřebiště se 143 skrčenými kostrami, lužickou kulturu a lid popelnicových polí.

sloužící i jako centra směného obchodu, ale i jako střediska moci a kmenové organizace. Na Kolínsku bylo takovéto středisko na hradišti ve Staré Kouřimi, kde sídlil kmen Zličanů.

V roce 995 došlo na nedalekém hradišti v Libici nad Cidlinou k vyvraždění Slavníkovců, čímž připadlo celé zlíčské území Přemyslovcům, kteří zde ihned začínají zavádět křesťanství. Osídlení okresu již je v této době velmi husté a základní síť sídel přetrvala s menšími změnami do dnešní doby. Z období raného a vrcholného feudalismu se zde dochovaly významné architektonické památky, ať už se jedná o památky sakrální (kostely sv. Václava ve Vrbčanech, sv. Václava v Žabonosech, sv. Jiří v Hradešíně, ...) nebo světské, pro Kolínsko tak typické tvrze (v Lošanech, Maloticích, Tuchorazi, Pašince, ...). V této době také proběhlo nové zakládání měst (Český Brod, Kolín, Žiželice), vesnic a klášterů (dominikánský klášter v Kolíně, cisterciácký klášter v Klášterní Skalici).

Husitská revoluce přinesla dobytí a částečné zničení Českého Brodu, zničení cisterciáckého kláštera v Klášterní Skalici, dominikánského kláštera v Kolíně, bitvu u Kutné Hory, ve skutečnosti nedaleko obce Nebovidy, kdy se v roce 1422 střetla vojsko Zikmunda Lucemburského s husitským vojskem Jana Žižky z Trocnova. Konec radikálního husitského hnutí přišel 30. 5. 1434 bitvou u Lipan. Zabraní církevního majetku šlechtou dává vzniknout velkým feudálním panstvím, mezi ty nejvýznamnější patří panství Kolínské, jehož vlastníkem byl tábořský hejtman Bedřich ze Strážnice.

Na počátku stavovského povstání sice město Kolín potvrdilo věrnost císaři, ale nakonec se kolínští přiklonili na stranu stavů. Po prohrané bělohorské bitvě se v regionu na čas usadila císařská armáda. Po započetí rekatolizace se mnoho svobodných obyvatel evangelického vyznání raději vystěhovalo. V roce 1627 došlo k povstání poddanského lidu v Čáslavském a Kouřimském kraji. Proti povstalcům byla vyslána císařská armáda z Prahy, ale pro jejich velké rozptýlení po kraji a podporu zdejších poddaných je nebylo jednoduché potlačit. Další průchody armád, ať už saských nebo císařských, vedly k vyliďnění oblasti a některé vesnice na území Kolínska úplně zanikly.

Ve 2. pol. 17. stol. se začínají obnovovat některé zaniklé vesnice, staví se nové kostely a kláštery např. kapucínský klášter v Kolíně. 18. století přineslo selská povstání, bitvu u Křechoře, jednu z nejhorších bitev sedmileté války, ale také zrušení nevolnictví a rozvoj průmyslu.

V první pol. 19. stol. se ve zdejšímu regionu začíná pěstovat cukrová řepa a od druhé pol. 19. stol. zde vznikají cukrovary, z nichž některé fungovaly až do 90 let 20. stol. V letech 1843 až 1845 proběhla stavba železničního koridoru Praha - Olomouc, vedoucí přes Kolín,

což přispělo k dalšímu průmyslovému rozvoji regionu. V Kolíně jsou založeny nové továrny na výrobu olejů, lihu a hnojiv, které, byť pod jiným názvem, jsou stále v provozu.

I. světová válka citelně zasáhla do zdejšího hospodářství, především odchodem kvalifikovaných pracovních sil, což si vynutilo prodloužení pracovní doby. Plná zaměstnanost byla zachována pouze ve zbrojním, popř. válečném průmyslu, ve spotřebním průmyslu docházelo k útlumu výroby. Ze zemědělství se musely odevzdávat odvody armádě. Kvůli důležitému kolínskému železničnímu uzlu, bylo město přeplněno vojskem směřujícím na frontu a zraněnými vracejícími se z fronty. V roce 1916 a 1917 proběhly první válečné rekvizice zvonů. Vznik Československé republiky 28. října 1918 byl v Kolíně, jako i v dalších částech regionu, bouřlivě oslaven.

Mezi I. a II. světovou válkou proběhla pozemková reforma, vznikají nové podniky a továrny, v Kolíně se staví nová tepelná elektrárna. Hospodářská konjunktura končí v roce 1929, kdy se i zde projevují důsledky hospodářské krize, která trvá do druhé poloviny 30. let.

Druhá světová válka přinesla jen další utrpení. V Kolíně byla zřízena služebna gestapa a bezpečnostní služby. Opět jako za první světové války jsou využívány odvody potravin. V roce 1942 došlo k nucenému nasazení pracovníků v „říši“, a také proběhla další válečná rekvizice zvonů. Od srpna 1944 až do dubna 1945 došlo k několika náletům na kolínské průmyslové podniky, při jednom z těchto náletů byl vybombardován kolínský kostelík Všech svatých, ležící v těsné blízkosti nádraží. Na území okresu působily četné partyzánské skupiny, o čemž svědčí řada pomníků, v boji padlých partyzánů. Od 5. května 1945 docházelo k místním roztržkám s okupanty. 9. května bylo území okresu Kolín osvobozeno jednotkami 2. a 4. ukrajinského frontu.

III. Epigrafické památky Kolínska

III. 1. Klasifikace

Klasifikace epigrafických památek navrhnutá prof. PhDr. Ivanem Hlaváčkem CSc.¹³

A) Podle způsobu zhotovení:

- 1) tesáním či řezáním
- 2) rytím
- 3) odléváním, resp. zhotovením negativních forem pro odlévání
- 4) malováním
- 5) vnášením do omítky
- 6) skládáním do mozaik
- 7) psaním či škrábáním na zdech (graffiti)
- 8) tkaním a vyšíváním.

B) Z hlediska materiálového (použitá látka):

- 1) kámen
- 2) dřevo
- 3) textil
- 4) kov
- 5) omítky a zdi
- 6) opracovaná hlína, sklo a jiné artefakty řemeslné výrobky mimo kovu.

C) Podle umístění:

- 1) budovy a stavby, a to jak na nich, tak v nich (kostely)
 - a) samostatně
 - b) doprovod pevně fixovaných uměleckých děl (náhrobníky)
- 2) zvony
- 3) terén (hraniční kameny, kamenné kříže, úmrtní kříže)
- 4) mobiliář
- 5) produkty uměleckého řemesla včetně sériových výrobků
- 6) textový doprovod samostatných uměleckých děl
- 7) nápisy ryze literárního charakteru, které nakonec nebyly epigraficky realizovány

D) Podle obsahu:

¹³ Nejnověji publikováno: HLAVÁČEK, Ivan - KAŠPAR, Jaroslav - NOVÝ, Rostislav. Vademecum pomocných věd historických. 3., opravené a doplněné vydání. Praha, 2004. ISBN 80-7319-004-4.

- 1) literární (citace z literárních děl)
- 2) historické (pamětní):
 - a) s datací
 - obecně historické
 - personalistické
 - b) bez chronologických údajů
 - obecně historické
 - personalistické
- 3) právní
- 4) doprovodné.

Ve sledovaném regionu jsou zastoupeny jen některé z výše uvedených skupin typů epigrafických památek. Z hlediska A) nejsou v katalogu zastoupeny skupiny 6, tj. skládání do mozaik a 8, tj. tkaním a vyšíváním, z hlediska B) se nevyskytuje skupina 3, tj. textil. Ve východní části okresu Kolín mají největší podíl nápisy zhotovené tesáním v kameni, odléváním z negativní formy v kovu, v menší míře je zastoupeny nápisy provedené malováním na plátno, dřevo a omítku. Z hlediska umístění C) jsou zde zastoupeny nápisy na stavbách a zvonech, nápisy v terénu a na mobiliáři jsou poměrně málo početnou skupinou. Z hlediska D) se v regionu vyskytují nápisy ze skupiny 2, tj. historické (pamětní), zastoupeny jsou všechny podskupiny.

III. 2. Prameny

Opisy nebo zmínky o některých sepulkrálních památkách jsou zachyceny v pamětních knihách popř. farních kronikách jednotlivých farností, vždy se však jedná pouze o výjimečné jednotliviny.¹⁴ Některé z těchto knih jsou dnes uloženy ve Státním okresním archivu v Kolíně, ale některé stále zůstávají uchovány na jednotlivých farních úřadech.

Nejvýznamnější pramennou základnu pro kampanologické památky představuje katastr zvonů,¹⁵ vzniklý před I. světovou válkou, a ohlašovací listy pro bronzové zvony¹⁶, jejichž soupis proběhl v letech 1941 a 1942.

¹⁴ Např. ve farní pamětní knize z Ohař je zachycena jediná zmínka o nápisu na zvonu slitém v roce 1822 pražským zvonařem Karlem Bellmannem, který podlehl požáru v roce 1838. Viz kat. č. 108+.

¹⁵ NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 603, okres Kolín, Katastr zvonů pro Čechy.

¹⁶ NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů podle jednotlivých okresů, Ohlašovací listy pro bronzové zvony.

Zmínky o některých epigrafických památkách obsahuje též Eichlerova sbírka uložená v archivu národního muzea. Zde však nastává určitý problém, protože ne všechny nápisy v této sbírce zachycené jsou přesné přepisy textu. Často se lze setkat s dobově upraveným textem pro 19. století.

Zmínku si zaslouží též strojopisné práce Jana Kamarýta, uložené ve státním oblastním archivu v Kolíně, jež se zabývají historií a opravou kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbelu.

III. 3. Tištěná literatura

První autor, který zachytil, některé epigrafické památky zdejšího regionu byl **Jaroslav Schaller** ve své **Topographie des Königreichs Böhmen (X. Kaurzimer Kreis, 1788)**. Jedná se ale jen o některé nápisové památky z kolínského chrámu sv. Bartoloměje a kostelíka Všech svatých, u ostatních kostelů je uvedena jen poznámka o epigrafické památce, ale přepis textu chybí. Další topografická práce vydaná **Johannem Gotfriedem Sommerem**, zaznamenává stejné epigrafické památky jako Schaller.

Dvě nejvýznamnější literární díla, které částečně zachycují epigrafické památky před I. světovou válkou, jsou *Soupis památek historických a uměleckých politického okresu kolínského* od **Karla B. Mádla** z roku 1897 a *Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých. Díl 2. Paměti osad na Kolínsku* od **Jaroslava Tůmy** z roku 1915. Ostatní publikované práce s epigrafickou tematikou se věnují jen určitým oblastem, např. území obce, kostelu¹⁷ nebo jen starému hřbitovu¹⁸, popř. jen jednotlivým památkám, např. náhrobník Žehrovského z Kolovrat.¹⁹

Nejlépe zpracované jsou nápisové památky v Kolíně. Většina badatelů se však věnovala jen kostelu sv. Bartoloměje. První, kdo se všemi kolínskými nápisy podrobně zabývá, je Jan Kamarýt, ve své studii otištěné ve Středočeském sborníku historickém. Od tohoto autora pochází monografie věnující se kolínským zvonům.

III. 4. Nositelé epigrafických památek

Z 33 obcí ležících ve východní části okresu Kolín bylo ve 21 obcích zjištěno celkem 178 epigrafických památek latinského okruhu. Započteny jsou jak památky dochované, tak i

¹⁷ ŠTOLBA, Josef. Krypty v chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně. In *Věstník odboru Klubu čs. turistů v Kolíně*. Ročník XI-XII. Kolín, 1934-1935.

¹⁸ STRAKA, František. Hřbitov u kostela sv. Víta v Kolíně. In *Věstník odboru Klubu čs. turistů v Kolíně*. Ročník X-XI. Kolín, 1933-1934.

¹⁹ BENEŠ, František. Náhrobek Jana Žehrovského z Kolovrat v Kolíně. In *Památky archeologické*. VI. Praha, 1864-1865, s. 299 - 302.

nedochované, které vznikly v době od pol. 13. stol. do druhé pol. 19. století. V kostele Narození Panny Marie v Choťovicích mají být údajně dochovány dva zvony, ale kvůli havarijnímu stavu kostelní věže nebylo možné podniknout průzkum. Vyřazeny byly veškeré památky, které sice formálně patří do kolínského okresu, ale trvale zde nejsou uloženy z důvodu jejich ochrany před zcizením. Dále jsou ze soupisu vyřazena všechna nomina sacra typu INRI a IHS, vyskytující se samostatně bez dalšího nápisu.

Nejpočetnějším zastoupeným typem nositelů nápisů jsou zvony, zároveň jsou však také nejpočetnějším typem, který není dochován, alespoň co se týká novověkých zvonů a zvonů vzniklých v 19. a 20. století, nepočítáme-li zvony zničené při nespočtu požárů. Pravděpodobně zdejší nejstarší dochovaný zvon pochází z druhé pol. 15. stol., je zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela Nanebevzetí Panny Marie v Gruntě. Podle jeho výzdoby nejspíše pochází z ptáčkovy huti v Kutné Hoře. Nejmladší dochovaný zvon z roku 1797 od Jana Václava Kühnera je zavěšen v sanktusové věžičce klášterního kostela Nejsvětější Trojice v Kolíně.

III. 5. Sepulkrální památky

Nejstarší dochovaný náhrobník je dnes sekundárně postaven u jižní stěny kolínského chrámu sv. Bartoloměje, podle dochovaného nápisu pochází pravděpodobně ze 14. stol., patří Ruthardovi a Dimutě.

Většina dochovaných náhrobníků je dnes uložena sekundárně, postavena u zdi nebo přímo zazděna. Zachované náhrobníky jsou znakového i figurálního typu. U figurálního typu náhrobníku je vždy erb, nejčastěji v heraldicky pravém dolním rohu.

Dochovány zůstaly i některé náhrobní desky, např. Romana Payera v Konárovicích, a náhrobky např. Šmidgrábnerů z Lusteneku v Konárovicích, jeden empírový náhrobek je též dochován na hřbitově u kostela sv. Víta v Kolíně a na hřbitově v Týnci nad Labem.

III. 6. Ostatní druhy nositelů nápisů

Nejstarší dochovaný nápis, pocházející pravděpodobně ze 13. stol., je na sekundárně uloženém tympanonu v kolínském chrámu sv. Bartoloměje.

Nástěnné malby jsou zachovány jen v barokně vystavěných nebo v tomto slohu přestavěných kostelech. V Kolíně je to kostel sv. Jana Křtitele, ve Starém Kolíně je zachován malovaný nápis o obnově kostela, v Přově-Předhrádí jsou zachovány tři iluzivní oltáře.

Dochované sochy opatřené nápisem jsou jen na náměstí v Červených Pečkách - sousoší sv. Imaculaty a na náměstí v Žiželicích - socha sv. Jana Nepomuckého. Jediný mariánský sloup, který je opatřen nápisem stojí na náměstí v Týnci nad Labem.

Nejvíce obrazů s nápisem je pověšeno ve hřbitovní kapli Panny Marie Bolestné v Týnci nad Labem, jde o 14 obrazů křížové cesty. V ostatních kostelích jsou zachovány spíše jen jednotlivé obrazy pověšené na oltářích. V několika případech je nositelem nápisu samotný oltář, kde je nápis většinou umístěn na stužce držené andělíčky.

Zdejší dva nápisy na trámech nezůstaly do dnešní doby zachované. První byl letopočet ve kbelské zvonici, pocházel z roku 1686 a podlehl požáru v roce 1874. Druhý nápis byl na trámu v kostelní věži sv. Víta v Kolíně.

Ve dvou případech jsou dochovány křtitelnice. Starší od Ondřeje Ptáčka je vystavena v chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně, mladší je v kostele sv. Jana Křtitele v Týnci nad Labem.

V kolínské kostnici postavené u kostela sv. Bartoloměje je zachován jediný případ výskytu nápisu typu graffiti a dipinti na území východní části kolínského okresu.

III. 7. Nápisové texty

Mezi nejčastěji používaný jazyk patří čeština a latina. Německé texty jsou zastoupeny jen výjimečně a často pocházejí z 18. a první pol. 19. století.

Nejstarším typem písma vyskytujícím se na území východní části okresu Kolín je gotická majuskula, jde však, ale jen o několik málo památek.²⁰ Nejčastěji zastoupené písmo ve zkoumaném regionu je gotická minuskula, která se vyskytuje od pol. 14. do 17. stol. na náhrobnících a po celou první pol. 16. stol. dominuje i v nápisech na zvonech. Poprvé je použita na pamětním nápisu o přestavbě kostela sv. Bartoloměje, viz kat. č. 025. Naposledy se s ní setkáváme na náhrobku Karla Eduarda Hrubého, viz kat. č. 012. Nejstarší nápis zhotovený kapitálou najdeme v kolínském kostele sv. Bartoloměje na náhrobníku Václava Valkauna z Adlaru, kat. č. 034. Ve druhé pol. 16. stol. kapitála zcela nahradila, na kampanologických památkách²¹, gotickou minuskulí a zůstala hlavním druhem písma používaným v dalších staletích. Od pol. 17. stol. se začíná postupně převažovat i v nápisech na náhrobnících. V druhé pol. 18. stol. se začíná objevovat humanistická minuskula, spojená převážně s českým textem. Fraktura je ve zdejším regionu zastoupena jen výjimečně, často je spojena s německým nápisem vzniklým v 18. a první pol. 19. století.

²⁰ Tympanon viz kat. č. 024, náhrobník viz kat. č. 026, zvon viz kat. č. 050, atd.

²¹ Poprvé se kapitála objevuje na zvonu z roku 1549, který je zavěšen v žiželickém kostele. Viz kat. č. 1549.

IV. Ediční zásady

Soupis epigrafických památek ve východní části okresu Kolín je vypracován podle principů ediční řady *Corpus inscriptionum Bohemiae*²². Katalogizovány jsou všechny nápisy dochované jak primárně tak i sekundárně. Do katalogu jsou zařazeny i samostatně stojící letopočty. Nápisy rozmnožované mechanickou cestou²³, samostatně stojící iniciály a monogramy, kamenické, mistrovské a domovní značky, které nejsou součástí dalšího nápisu, nejsou do katalogu zařazeny.

Oproti ediční řadě Corpus inscriptionum Bohemiae je tento katalog řazen abecedně podle jednotlivých obcí. Epigrafické památky v jednotlivých obcích jsou řazeny chronologicky od nejstaršího nápisu po nejmladší.

IV. 1. Struktura jednotlivých katalogových záznamů

Záhlaví je od ostatního textu odděleno linkami. Na levé straně řádku je pořadové číslo, u něhož je v případě nedochovaného nápisu uveden křížek. Pokud se zachovala alespoň některá část textu, křížek se k pořadovému číslu nepřipojuje. Uprostřed řádku je uvedena obec, objekt, ulice, popř. další údaje sloužící k bližší lokalizaci nositele nápisu. V pravé straně řádku je uvedeno datování nositele.

Po záhlaví následuje odstavec, který zprostředkovává základní představu o nositeli a umožnit jeho přesnou identifikaci. Nejprve je pojmenován nositel nápisu²⁴, pokud je to nutné tak i jeho bližší lokalizace. Následují jména osob, jež jsou uváděna v moderním pravopisu, u více osob je uveden predikát rodiny nebo jméno hlavní osoby. Dále je popsána bližší lokalizace, u sekundárně dochovaných nápisů i jejich původní umístění, popř. osud nápisu nebo nositele. Pak je proveden popis nositele. Uvádí se jeho tvar, z jakého je materiálu a jakou má výzdobu. Za tím je popsán nápis. Zde je uvedena jeho pozice, rozsah a jakou technikou je zhotoven. Dále se uvádí jeho fyzický stav, popř. jak je poškozen. U dochovaných nápisů tímto údajem odstavec končí, u nedochovaných nápisů je ještě uveden pramen nebo literatura, z nichž byly údaje čerpány. Pokud je v pramenech nebo literatuře uveden popis nedochované epigrafické památky, jsou předcházející údaje provedeny kurzívou.

²² Ediční zásady jsou podrobně popsány v ROHÁČEK, Jiří. *Nápisy města Kutné Hory*. Kutná Hora, Kaňk, Malín a Sedlec včetně bývalého cisterciáckého kláštera. Praha, 1996. ISBN 80-902279-0-2.

²³ Např. mince, pečetě, medaile, knižní vazby, atd., kterými se blíže zabývají ostatní pomocné vědy historické.

²⁴ Pokud pojmenování o nositeli dostatečně nevypovídá (nápis na architektuře) nebo nositel není znám, je oddíl uveden slovem „nápis“.

Následuje zvláštní řádka, kde jsou uvedeny rozměry nositel, výška písma²⁵ a o jaký druh písma se jedná. Pokud existuje vyobrazení v obrazové příloze, je zde na něj uveden odkaz. Jednotlivé míry jsou uváděny v centimetrech. Není-li možné nějakou míru přesně změřit je v katalogu uveden odhad nebo je údaj vynechán.

Přepis nápisového textu je pro lepší orientaci odlišen od ostatního textu.²⁶ K přepisu textu nápisu je použita standardní česká klávesnice. Majuskulní litery jsou přepsány velkými písmeny. Chronogram je vyznačen v komentáři k dataci. Scriptura continua je přepsána s oddělením jednotlivých liter nebo slov. Oddělovací znamínka zastupuje tečka s poznámkou v komentáři k písmu, ponechán je pouze úvodní křížek.

Pomocné znaky:

/ - konec řádky, roh desky, ohyb pásky

// - přechod na další nápisové pole

= - oddělovací znaménko

ab - nexus literarum

(abc) - rozvedení zkratky

[abc] - doplnění ztraceného místa v textu

[...] - přibližný počet ztracených písmen

[---] - přibližný počet ztracených písmen nelze zjistit

< ... > - úmyslně ponechané volné místo

Komentářový oddíl je rozdělen na pět částí, ale ne vždy jsou u jednotlivých katalogových čísel všechny uvedeny. První komentářový oddíl je datum. Zde je rozváděno datování podle církevního a římského kalendáře. V tomto oddílu je také uveden chronogram. Ve druhém oddílu je uvedena heraldická výzdoba, znaky jsou zkráceně popsány s poznámkou na odkaz v heraldické literatuře. Ve třetím oddílu jsou uvedena jména umělců či řemeslníků a dostupné základní údaje o jejich životě a práci s poznámkou na literaturu. V případě více prací jednoho umělce je ve věcných poznámkách uveden křížový odkaz na jeho další práci. Čtvrtý oddíl je zaměřen na paleografický komentář, ve kterém jsou uvedeny zvláštnosti písma. V posledním oddílu jsou vypsána všechna jména osob vyskytující se v nápisu, mimo umělců.

Ve zvláštním odstavci jsou uvedeny dostupné prameny a literatura k nápisu nebo nositeli. Literatura je podána formou zkrácené citace.

²⁵ Rozhodující je litera N/n.

²⁶ Přepis nápisu je proveden tučným písmem.

Na konci katalogového čísla je uveden poznámkový aparát. Textově kritické poznámky jsou označeny a., b., c., atd.; věcné poznámky jsou značeny 1., 2., 3.,... Ve věcných poznámkách je provedena identifikace biblických citátů a jsou zde uvedeny křížové odkazy mezi jednotlivými katalogovými záznamy.

V. Seznam požitých zkratek

d.	délka
inv. č.	inventární číslo
kat. č.	katalogové číslo
kart.	karton
NA	Národní archiv
p.	písmo
pag.	pagina
poč.	počátek
pol.	polovina
pr.	průměr
RM	Regionální muzeum
s.	strana
SOA	Státní oblastní archiv
SOkA	Státní okresní archiv
srov.	Srovnání
stol.	století
š.	šířka
v.	výška

VI. Seznam zkrácených citací literatury použitých v katalogu

- Beneš (1864) **BENEŠ**, František. Náhrobek Jana Žehrovského z Kolovrat v Kolíně. In *Památky archeologické*. VI. Praha, 1864-1865, s. 299-302.
- Čarek (1985) **ČAREK**, Jiří. *Městské znaky v Českých zemích*. Praha, 1985.
- Domečka (1918) **DOMEČKA**, Ludvík. Poznámky o zvonařích a konvářích Královehradeckých. In *Památky archeologické*. 30, Praha, 1918, s. 117-124.
- Hejnic (1961) **HEJNIC**, Josef. Dvě nápisové památky z doby husitské. In *Sborník Národního muzea v Praze*. Řada A - Historie, č. 4-5, XV. Praha, 1961.
- Hruška (1967) **HRUŠKA**, Antonín. Kutnohorské kovolijectví 15. - 17. století. In *Sborník oblastního muzea v Kutné Hoře*, A - řada historická, č. 8-9. Kutná Hora, 1967.
- Kamarýt (1981) **KAMARÝT**, Jan. Kolínské náhrobky a nápisové texty. In *Středočeský sborník historický*, 16, Praha 1981, s. 155-192.
- Kamarýt (1995) **KAMARÝT**, Jan. *Kolínské zvony: historie, věže, věžáci*. Kolín, 1995.
- Kůča (1995) **KŮČA**, Karel. *Chlumecko a Novobydžovsko, historie a architektonické památky Pocidliní*. 1. Hradec Králové, 1995. ISBN 80-901906-0-X.
- Leger (1928) **LEGER**, Karel. Zámek kolínský. In *Věstník klubu čs. turistů v Kolíně*. Č. 11-12. Kolín, 1928, s. 149.
- Leminger (1897) **LEMINGER**, Emanuel. Zvonařský rod Klabalův. In *Památky archeologické a místopisné*. 17. Praha, 1897, s. 23-36.
- Mádl (1897) **MÁDL**, Karel Boromejský. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu kolínském*. Praha, 1897.
- Molnár (1985) **MOLNÁR**, Amadeo. Tábořský kněz Bedřich ze Strážnice. In *Na rozhraní věků*. Praha, 1985.
- Mysliveček I (2006) **MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 1. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-520-8.

- Myslivoček II (2006) **MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 2. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-521-6.
- Pábíček (1848) **PÁBÍČEK**, Jan Vincent. Paměti královského města Kolína. In *Časopis Českého muzea*. Praha, 1848, s. 386.
- Podlaha (1910) **PODLAHA**, Antonín. *Posvátná místa království Českého*. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl IV., vikariáty kolínský a rokycanský. Praha, 1910.
- Poche (1977) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech I*. Praha, 1977.
- Poche (1978) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech II*. Praha, 1978.
- Poche (1980) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech III*. Praha, 1980.
- Poche (1982) **POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech IV*. Praha, 1982.
- Rybička (1885) **RYBIČKA**, Antonín. *O českém zvonářství. Studie kulturní*. Praha, 1885.
- Sedláček (1925) **SEDLÁČEK**, August. *Českomoravská heraldika II*. 1. vydání. Praha, 1925.
- Schaller (1788) **SCHALLER**, Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen*. Zehnter Theil. Kaurzimer Kreis. Prag, 1788.
- Sommer (1844) **SOMMER**, Johann Gotfried. *Das Königreich Böhmen*. XII. Karzimer Kreis. Praha, 1844.
- Straka (1933-35) **STRAKA**, František. Hřbitov u sv. Víta v Kolíně. In *Věstník odboru Klubu čs. turistů v Kolíně*. Ročník X-XI. Kolín, 1933-1934.
- Štolba (1934-35) **ŠTOLBA**, Josef. Krypty v chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně. In *Věstník odboru Klubu čs. turistů v Kolíně*. Ročník XI-XII. Kolín, 1934-1935.
- Tůma (1915) **TŮMA**, Josef. *Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl 2. Paměti osad na Kolínsku. Kolín, 1915.
- Vavák (1915) **VAVÁK**, František Jan. *Paměti Františka J. Vaváka, souseda a rychtáře milčického z let 1770-1816*. Kniha 3., část 1. (1791-1794). Praha, 1915.

Zap (1860)

ZAP, Karel Vladislav. Hlavní chrám sv. Bartoloměje v Kolíně.
In *Památky archeologické a místopisné*. IV. Praha, 1860.

VII. Katalog

Býchory

001	Býchory, kostel sv. Bartoloměje	poč. 16. stol.
-----	---------------------------------	----------------

Zvon, zavěšený v dubové stolici kostelní věže. Korunu tvoří šest zdobených uch¹, na věnci je plastická linka; na čepci probíhá mezi dvojitými linkami jednořádkový nesrozumitelný nápis složený z čtyřiceti sedmi liter.

pr. 54 cm; p. 2,2 cm - gotická minuskula - obr. 1

^a **b v b a m d o f k v c s b a w t o h g v a n w b s f o k n^{-b} o b f a s t a l^c h s v b o x y^{-d} g d n**

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 12, Býchory; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 123; Mádl (1897), s. 5; Tůma (1915), s. 56-59.

a. Nejspíše znak označující začátek nápisu.

b. Možnost, že se jedná o literu **u**.

c. Možnost, že se jedná o literu **i** bez tečky.

d. Možnost, že se jedná o literu **r**.

1. Pletenec.

002	Býchory, kostel sv. Bartoloměje	1568
-----	---------------------------------	------

Zvon, zavěšený v dubové stolici kostelní věže. Na krku zvonu je medaile s poprsím muže; na čepci probíhá mezi dvojitými linkami dvouřádkový nápis A), letopočet B) je nad medailí, nápis C) je pod medailí v pěti řádcích.

pr. 95 cm; p. A) 3cm, p. B) 0,5 cm, p. C) 0,8 cm - kapitála

A) ^a **YA^{-b} HLAS WOLAGI^{-c} CZI^{-c}HO NA PAVSSTY SPRA^{-b}WTE CZESTV PANI^cE¹**
TENTO ZWON DI^{-c}ELA^{-b}N GEST / ^a KE^d CZTY A^d KCHWALE PANV BOHV
SKRZE MI^{-c}STRA^{-b} TOMASSE ZVONAZRE NA^d HORACH KVTNACH

B) **1568**

C) **§ 1^{-e} § 5^{-e} § 6^{-e} § 8 § / KAROWD L^{-f}EWAP² / S^{-f}VTRAM ARWAW³ / K^{-f}YTRAP**
ARDNOW⁴ / L^{-f}YDMYL^{-f}A F^{-f}ANTOWA

Slil Tomáš Klabal⁵, kutnohorský konvář a zvonař. Žil v letech 1521-1601. Od roku 1552, po smrti svého otce Jiříka Klabala, vedl zvonařskou hut'. Po Ondřeji Ptáčkovi to byl nejvýznamnější kutnohorský zvonař.

Litery **A** mají zalomené střední břevno.

Pavel Dvořák; Martus Vávra; Patrik Vondra; Ludmila Fantová.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Býchory; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 12, Býchory; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 123; Rybička (1885), s. 50-51; Leminger (1897), s. 29-34; Mádl (1897), s. 5; Tůma (1915), s. 56-59; Hruška (1967), s. 77-82; [cit. 11. 3. 2010]
URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

- a. Medaile s hlavou muže z profilu.
- b. Litera **A** nemá horní patku.
- c. Prohnutí středu díku, litery **I**, ve tvaru polovičního nodu.
- d. Scriptura continua.
- e. Číslice je retrogradní.
- f. Litera je retrogradní.

1. Jan 1;23
2. **DWORAK PAWEL**
3. **MARTVS WAWRA**
4. **PATRYK WONDRA**
5. Viz kat. č. 038

003+	Býchory, kostel sv. Bartoloměje	1735
------	---------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v letech 1917-1918.

František Wawruška Magdalena manželka

František Vavruška; Magdaléna Vavrušková.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s. 123; Mádl (1897), s. 5; Tůma (1915), s. 56-59.

Náhrobní destička rodiny Pechovy, zazděná na východní zdi presbytáře. Černý mramor, destička je zasklená, v okolní omítce jsou nad rohy destičky arabesky; vtesaný osmiřádkový nápis je vyplněn zlatou barvou.

v. 33 cm, š. 45 cm; p. 1. ř. 1,5 cm, verz. 2,1 cm, p. 2. ř. 1,7 cm, verz. 2,3 cm, p. 3. ř. 3 cm, verz. 4,1 cm, p. 4. ř. 2 cm, verz. 2,8 cm - humanistická minuskula, p. 5. ř. 1,4 cm, verz. 2,4 cm, p. 6. - 8. ř. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - polokurzíva

Z^ade odpočívá / oželená choť nadlesního, / K^bateřina P^beche. / rozená^c Kokoška / Z^desnula v P^eánu 29. P^eros^f(since) 1849. / tež i její dítku: / V^gáclav zemřel 29. Dub^f(na) 1839 / A^enna zemřela 31. P^dros^f(since) 1842.

Anna Peche; Kateřina Peche, roz. Kokoška; Václav Peche.

- a. Litera p. - 2,3 cm.
- b. Litera p. - 4,5 cm.
- c. Litera p. - 1,5 cm.
- d. Litera p. - 3 cm.
- e. Litera p. - 3,2 cm.
- f. Tečka.
- g. Litera p. - 3,5 cm.

Červené Pečky

Zvon, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, v dolní části pláště je dvojlinka, na věnci je dvojlinka; na čepci probíhá mezi dvojitými linkami jednořádkový nápis.

pr. 94 cm, p. 2,5 cm - gotická minuskula

^a Anno I^b31^a ke^c czti^a a^c k^c chvale^a panv^a bohv^a wssemohvcymv^a a^a swatemv^a v^a zadvssi^a do^c peczek^a Skrze^a yakvba^a ptaczka^a na^c horach

Slil Jakub Ptáček, kutnohorský zvonář. Po smrti svého otce, Ondřeje Ptáčka, v roce 1511 převzal spolu se svým bratrem Michalem ptáčkovu huť, kterou vedl až do své smrti v roce 1539.

Rybička (1885), s. 47-49; Mádl (1897), s. 80-81; Tůma (1915), s. 220-237; Hruška (1967), s. 47-54.

- a. Trojtečka.
- b. Číslice je retrogradní.
- c. Scriptura continua.

1. Pletenec.

006	Červené Pečky, kostel Narození Panny Marie	1581
-----	--	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na plášti je znak Hrabáňů z Přerubenic, na protější straně je znak, v dolní části pláště je plastická linka; na čepci probíhá dvouřádkový nápis, první řádek je mezi dvojitými linkami.

pr. 83 cm, p. 2,5 cm - gotická minuskula

^a tento ^a zwon ^a vdielan ^a gest ^a za ^b pana ^a pawla ^a hrabanie ^a z ^b przerubenicz ^c a na ^b pecz(kach) / ^c nakladem ^c geho ^c vdielan ^c v ^b wondrege ^c kottka ^c zwonarze ^c leta ^c 1581

Znak: Hrabáňové z Přerubenic (na štítu je klobouk se třemi pery)²; (na štítu je břevno pokosem, nad břevnem jsou tři pera)

Slil Ondřej Kotek³, kutnohorský zvonář. Nejstarší syn Jiříka Klabala. Podle manželky Evy, vdovy po Kotkovy, později nazýván Kotek. Po jeho smrti v roce 1583 se Eva provdala za konváře Jindřicha Křepelku.

Pavel Hrabáň z Přerubenic.

Rybička (1885), s. 51; Leminger (1897), s. 25-27; Mádl (1897), s. 80-81; Tůma (1915), s. 220-237; Hruška (1967), s. 66-70.

- a. Heraldická růže.
- b. Scriptura continua.
- c. Heraldická lilie.

1. Pletenec.

2. Srov. Sedláček (1925), s. 202.

Sousoší Immaculaty, postavené na náměstí 1. máje. Pískovec, na soklu je koule¹ obtočená hadem na ni stojí modlící se Panna Marie, hledící k nebi, po stranách stojí dva modlící se andělíčky, částečně zakrytí pláštěm; nápis A) vtesán na přední straně soklu v horní části ve dvou řádcích, letopočet B) vtesán přední straně soklu ve střední části, nápis C) vtesán na přední straně soklu v dolní části v pěti řádcích, nápis D) vtesán na zadní straně soklu v osmi řádcích, nápisy ohraničeny vtesanými obdélníkovými rámy s vykrojenými rohy.

v. 480 cm, š. 135 cm; p. A) 5,5 cm - kapitála, p. B) 8 cm - arabské číslice, p. C) 4,4 cm, verz. 6,5 cm - humanistická minuskula, p. D) 4 cm, verz. 6,5 cm - humanistická minuskula

A) **SUBTII UMPRA / SIDIUM**

B) **I 1724.**

C) **C^aonfVgIMVs / sanCta et pla / g^be^bn^bIt^brIX De^bI / Vt pr^bo^bn^bo^bbIs^b / eXores.**

D) **sanCte r[-]ILLII^ca^bn^ba^b / VIrgInI sVI^c CVrato / f^cranCIsCo g^creg^cor / p^catrIa / h^corazDIO VICeno / De Vot^bI / p^ceCk^ba VIenses / F. P.**

Datum: chronogram C) MDCCXXVVIIIIIII

chronogram D) DDCCCCCLLVVVVVVVIIIIIIIIIII

František Jiří.

Poche (1977) s. 192.

a. Litera p. - 7,3 cm.

b. Litera p. - 3,8 cm.

c. Majuskulní litera vepsaná do dvouřádkové osnovy.

1. Země.

Náhrobník Leopolda Hrubého a Josefy Hrubé, položený v podlaze oratoře kostela. Mramor, bez výzdoby; nápis A) vtesán v osmi řádcích, nápis B) vtesán v jednom řádku. Deska je popraskaná.

v. 145 cm, š. 100 cm, p. A) 1. ř. 5,5 cm, p. A) 2. ř. 6 cm, p. A) 3. ř. 7 cm - kapitála, p. B) 5,5 cm, verz. 8,5 cm - humanistická minuskula

A) P^aERILLUTRIS DOMINUS LEOPOLD / S^{b-c}(ACRUM) R^{b-c}(OMANUM) I^{b-}
c(MPERIUM) E^cQUES a H^cRUBY / D^aOMINUS IN P^aETSCHKAU et^d H^aRANITZ /
NATUS^e A^f(n)no^{e-g} 1740 25^e N^fOV^h(EMBRIS)^e OBIIT^e A^f(n)no^{e-g} 1809. 4ta^{e-g} SEP^r
h(EMBRIS) / CUM. CONJUGE / I^fOSEPHA aⁱ H^fRUBY NATA a^j P^fACHMAN /
LUCEM MUNDI VIDIT A^f(n)no^{e-g} 1755. e 25^e A^fUG^h(USTI) / OBIIT A^f(n)no^e 1817 28^e
VA MAY.

B) Requiescant in pace

Leopold Hrubý ze Schwanenheimu; Josefa Hrubá, roz. Pachmannová.

Tůma (1915), s. 220-237; Sedláček (1925), s. 446.

- a. Litera p. - 8 cm.
- b. Tečka.
- c. Litera p. - 8,5 cm.
- d. **Ampersand.**
- e. Scriptura continua.
- f. Litera p. - 7 cm.
- g. Litera p. - 1,5 cm.
- h. Dvojtečka.
- i. Litera p. - 3,5 cm.
- j. Litera p. - 3 cm.

009	Červené Pečky, Hranice	1828
-----	------------------------	------

Nápis na kamenné bráně Kohoutova mlýna. Zděná brána; na levém políří z omítky vystupuje reliéf ozubeného kola¹; reliéfní letopočet je umístěn uvnitř kola.

p. cca 10 cm

1828

1. Pravděpodobně mlýnské kolo.

Náhrobník dětí rodiny Hrubých z Jelení, zazděný v severní stěně oratoře kostela. Černý mramor, v rohách desky reliéfní pozlacené květy, oválné reliéfně zahloubené pole rozděleno břevnem, na břevnu jsou tři květy se stonkem, v dolní části je překřížená reliéfní kotva s křížem, nad nimi reliéfní srdce s plamínkem; nápis A) vtesán v horní části v devíti řádcích, nápis B) vtesán v dolní části ve čtyřech řádcích. Litery jsou vyplněny zlatou barvou.

v. 122,5 cm, š. 74,5 cm; p. A) 1., 3. a 5. ř. 3,5 cm - kapitála, p. A) 2., 4. a 6. ř. 1,6 cm, verz. 2 cm, p. A) 7. a 9. ř. 2 cm, verz. 3 cm, p. A) 8. ř. 1,4 cm - humanistická minuskula, p. B) 1,3 cm, verz. 2 cm - kurzivní humanistická minuskula

A) **NATALIA. / Nata 11ma^{-a} Aug^{-b}(usti) Mortua 12. Aug^{-b}(usti) 1821. / THEODORUS. / Natus 26ta^{-a} Dec^{-b}(embris) Mortuus 27. Dec^{-b}(embris) 1822. / ARTHURUS. / Natus 1ma^{-a} Maji Mortuus 1. Maji 1832. / Ex stirpe liberorum Baronum / a / Löwenherz Hruby et^c Gelenj.**

B) **Holde Engel uns so bald entschwunden! / Euch beweint der Eltern blutend Herz. / Ach vom Leben habt Ihr nichts empfunden / Als des Werdens und des Sterbens Schmerz.**

Natálie Hrubá z Jelení; Teodor Hrubý z Jelení; Artur Hrubý z Jelení.

a. Za číslovkou je ve spodní části = a nad ním, v horní části řádku, pádová koncovka - p. 0,6 cm.

b. Tečka.

c. Litera p. 1 cm, verz. 1,3 cm.

Boží muka ve východní části obce, v Kutnohorské ulici na ostrůvku křižovatky do Nebovid a Dolan. Zděné boží muka natřené světle červenou barvou, v dolní části kvádrový sokl s římsou, v každé ze čtyř stěn vytvořeno zahloubené obdélníkové pole, střední část tvořena sloupem, v horní části malý kvádrový sokl, v každé ze čtyř stěn vytvořeno zahloubené obdélníkové pole, na vrcholu je patriarchální kříž; nápis vtesán v západním zahloubeném poli horního soklu.

v. cca 500 cm, š. 106 cm; p. cca 20 cm - obr. 2

Náhrobek Karla Eduarda Hrubého z Jelení, postaven u východní zdi v oratoři kostela. Náhrobek je tvořen soklem z červeného mramoru, sochou truchlícího génia z bílého mramoru a nápisem na destičce z černého mramoru. Sokl tvořen masivním kvádrem, do přední strany soklu umístěna destička s nápisem, na soklu sedí truchlící génius částečně zakrytý pláštěm, držící v pravé ruce pochodň, plamenem u země, v levé ruce květinový věnec, předloktí levé ruky položeno na velkém oválném štítu s erbem uprostřed, štít částečně překryt pláštěm zakrývajícím anděla; nápis vtesán v devíti řádcích.

v. 280 cm, š. 183 cm; p. 1. ř. 1,5 cm, verz. 4 cm, p. 2. ř. 2,5 cm, verz. 4 cm - gotická minuskula, p. 3. - 6. ř. 1,4 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula, p. 7. ř. 1,3 cm, verz. 2,8 cm - gotická minuskula, p. 8. ř. 2,8 cm - arabské číslice, p. 9. ř. 0,8 cm, verz. 1,6 cm - kurzívní humanistická minuskula

Zum Andenken an den Freiherrn / Karl Eduard v^{-a}o^{-a}n^{-a} Hruby u^{-b}(nd) Geleny, / Commandeur des k^{-b}(aiserlich) k^{-b}(öniglichen) österreichifchen Leopold Ordens, Inhaber des silbernen Kreuzes, / Grosskreuz des königl^{-b}(ich) Baierischen Civil Verdienst u^{-b}(nd) des Kur Hessischen Löwen Ordens, / ausserordentlicher Gesandter und bevollmächtiger Minister / am Kur Hessischen und herzoglich Braunschweigschen Hofe / Geboren den 15. May 1772, gestor zu Braunschweig den 2. November / 1838. / Dem edelsten Menschen und besten Gatten die trauernde Wittwe Amalie Freifrau v^{-b}(on) Hruby geborene Freün v^{-b}(on) Hofenfels

Znak: Hrubý z Jelení (srdeční štítek s hlavou jelena, na štítu je heraldský kříž s kroklemi směřujícími k srdečnímu štítku, v prvním poli je lev ve skoku směřující doleva, ve druhém a třetím poli je srdce, ve čtvrtém poli je lev ve skoku směřující doprava)¹

Pravděpodobně zhotovil Václav Práchner, pražský sochař. Žil v letech 1784-1832. Vyučil se u svého otce, pražského sochaře, Petra Práchnera. Tvořil zejména náhrobní pomníky.

Karel Eduard Hrubý z Jelení.

Poche (1977) s. 191; Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích M-Ž. Praha, 2003, s. 258.

a. Litera p. - 1,3 cm

b. Tečka.

1. Srov. Mysliveček I (2006), s. 264.

013	Červené Pečky, kaple sv. Kříže	1846
-----	--------------------------------	------

Nápis, pamětní, o stavbě empírové kaple¹, umístěn na venkovní západní stěně. Čtvercová stavba, vstupní průčelí s portálem mezi dvěma dóorskými sloupy, ve středu střechy umístěna malá čtvercová věžička s křížem, boční strany věžičky jsou prosklené; malovaný zlatý nápis na modrém pozadí umístěn nad vstupním průčelím.

v. cca 1300 cm, š. cca 1400 cm; p. cca 20 cm - kapitála

**JOSEPHUS LIBER BARO HRUBÝ de^a GELENJ CINERI PROPRIO et^a POSTER.
POSUIT MDCCCXLVI.**

Josef Hrubý z Jelení.

Poche (1977) s. 192.

a. Litery provedeny humanistickou minuskulou, p. - 10 cm.

1. Kaple sv. Kříže je postavena na místě zbořeného renesančního kostela Všech svatých, upraveného barokně v roce 1680 a zbořeného za josefínských reforem v roce 1796.

Grunta

014	Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie	2. pol. 15. stol.
-----	--	-------------------

Zvon, sekundárně zavěšený v dubové stolici v severní věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými uchy¹, v dolní části pláště je plastická linka; na čepci probíhá mezi dvojitými linkami jednořádkový nápis.

pr. 98 cm; váha 600 kg; p. 3,3 cm - gotická minuskula

**+ pane bozie dai swobodu tiem kdoz te milugi a twau prawdu wyznawagi. awe maria
gracia**

Pravděpodobně slit Ondřejem Ptáčkem², kutnohorským zvonařem a konvářem. Nejvýznamnější kutnohorský zvonař, jeho nejstarší zvon pochází z roku 1472. Po jeho smrti v roce 1511 přebírají ptáčkovskou huť jeho synové Jakub a Michal.

Verzátky jsou v dvojlinkové osnově.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Grunta; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvonky, 23; Mádl (1897), s. 11-12; Tůma (1915), s. 272-274.

1. Pletený cop.

2. Viz kat. č. 030; 033; 129; 163

015	Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1589
-----	--	------

Náhrobník Jana Libenického z Vrchovišť a Libenic, sekundárně zazděný v severní zdi v předsíni kostela Nanebevzetí Panny Marie. Bílý mramor, v reliéfně zahloubeném poli vysoký reliéf mužské postavy v brnění, vousatý muž s nakrátko střiženými vlasy, hlava spočívá na polštáři se čtyřmi třapci, okolo krku okruží, levá ruka přidržuje meč zavěšený na opasku, v pravém dolním rohu je podstavec s erbem, na podstavci je přilbice s třemi pery, prsty pravé ruky se dotýkají vrcholku přilbice; v reliéfně zahloubeném nápisovém poli je vytesán nápis obíhající desku v jednom řádku.

v. 195 cm, š. 100 cm; p. 5 cm - gotická minuskula - obr. 3

**Leta^a pane^a MDlxxxvii^j^a w^a patek^a przed^a S^{-b}(watau)^a Katerzinau / mezi^a xix^{-ba} A^a xx^a
hodinau^a pan^a Buh^a wssemohuczy [...] S^a tohoto Sweta^a prostrzedke(m)^a Smrtii^a
pow(ola)ti^a raczil^a Vrozene(ho) / A^a Stateczneho^a Rytirze^a pana^a Jana^a Libeniczkeho / Z^a
wrchowisst^a A^a na^a Libeniczych^a A^a Genikowe^a Pan^a Buh^a Racz^a Beyti^a na^a dussii^a Geho^a
milostiw^{-ba} H+K**

Datum: 24. listopadu 1589

Znak: Libeničtí z Vrchovišť¹ (na štítu je jednorožec ve skoku, klenotem je poloviční jednorožec)²

Jan Libenický z Vrchovišť a Libenic.

Mádl (1898) s. 11-12; Tůma (1915) s. 272-274.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

1. Viz kat. č. 016

2. Srov. Sedláček (1925), s. 267.

016

Grunta, kostel Nanebevzetí Panny Marie

1591

Náhrobník Viléma Všebořa Libenického z Vrchovišť, Libenic a Jeníkova, sekundárně zazděný v severní zdi v předsíni kostela Nanebevzetí Panny Marie. Bílý mramor, v 1/3 desky plastická kartuš s reliéfně zahloubeným nápisovým polem a s vytesaným nápisem, v 2/3 a 3/3 desky v reliéfně zahloubeném poli vytesán ozdobný polokruhový oblouk na konzolách, v horních rozích je plastický květ, pod obloukem je plastický erb Libenických z Vrchovišť, po stranách klenotu jsou dvě zkřížené dýky, přes které je položena mušle; v reliéfně zahloubeném nápisovém poli vytesán nápis obíhající desku v jednom řádku, pokračuje v pěti řádcích v 1/3 desky. Pravý horní a levý dolní roh odlomen.

v. 160 cm, š. 73,5 cm; p. 4,5 cm - gotická minuskula

**Letha^a MDLxxxⁱa W^a strzedu^a d[en]⁻¹ / pamatny^a Swaty^a Zofie^a mezi: xvi^{-b} A^{-b} xvii^{-b}
Hodinau Pan Buh wssemoha[u]/czii g(es)t z^a tohoto^a Swieta^a po[wolati]⁻¹ / [prost]⁻¹
rzed[kem]⁻¹ [smrti]⁻¹ Raczil Vroze(ho)^{-c} A Stateczne(ho)^{-c} Ritirze pana Wyly/ma
wssebořa Lybe/niczkeho z^a wrcho/wisst A^a na^a lybeni^{-b}/czich^a A^a genikowe^a et^a c(etera) /
B(uh)^a racz^a Beity^a D(ussi)^a ge(ho)^{a-c} milostiw**

Datum: 15. května 1591

Znak: Libenický z Vrchovišť²

Vilém Všeboř Libenický z Vrchovišť, Libenic a Jeníkova.

Mádl (1898) s. 11-12; Tůma (1915) s. 272-274.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

c. Koncovka nadepsána malým o v horní části řádku.

1. Uraženo.

2. Viz kat. č. 015

Náhrobník Anny Libenické ze Lstiboře, sekundárně zazděný v severní zdi v předsíni kostela Nanebevzetí Panny Marie. Bílý mramor, deska má osekané rohy kromě levého dolního, v reliéfně zahloubeném poli vysoký reliéf ženské postavy v dlouhých šatech, mající na hlavě roušku, jejichž konce sahají až k nohám s hlavou spočívající na polštáři se čtyřmi třapci, rukama sepjatýma k modlitbě položenýma na prsou, na pravé noze položený renesanční erb; v reliéfně zahloubeném nápisovém poli vytesán nápis obíhající desku v jednom řádku.

v. 170 cm, š. 80 cm; p. 4 cm - gotická minuskula

Letha 1594 [---] / [pa]matcze Ro/zeslanii Aposstoluw panie mezi prwni A druhau hodinau na nocz / Vsnula / g(es)t w^a pa(nu)^b Vrozena Panii Anna [li]/benicz(ka) ze Istiborze Gegizto Dusse w Rukau bozich gsauczi Tielo tuto od/pocziwa

Datum: Rozeslání Apoštolů páně připadá na 15. července. V roce 1594 to byl pátek. Vzhledem k slovu **pamatcze** to bude pravděpodobně den mezi 16. až 21.² červencem.

Znak: Kamýčtí ze Lstiboře (dělený štít, horní část štípená)¹

Anna Libenická ze Lstiboře, roz. Kamýská ze Lstiboře.

Mádl (1898) s. 11-12; Tůma (1915) s. 272-274.

a. Scriptura continua.

b. Koncovka nadepsána malým **o** v horní části řádku.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 166.

2. Na 22. července připadá svátek Máří Magdalény.

Kbel

Zvon, větší, v kostelní zvonici. Slit v roce 1524, při požáru v roce 1874 byl poškozen a roku 1884 z něho byly zvonařem Hillerem v Brně ulity dva menší zvony. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 80 cm; váha 680 kg

Leta božoho Patnacztjsteho XXIII tento zvon lit ke czty Panu bohu, k panie Marihy, k wssem swatim: zkrze mystra Oemena horatukna.^a

Slil David v Kutné Hoře. Spíše se jedná o Daniela Draštíka, kutnohorského konváře a zvonáře. Oženil se s Benediktou, dcerou Ondřeje Ptáčka.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka G, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227; SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 57-58, s. 127; Rybička (1885), s. 49; Hruška (1967), s. 54-60.

a. SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990 uveden nápis: „**L. P. 1524 tento zvon ulil jest ke cti a chvále Bohu, Panně Marii a všem Svatým skrze mistra Davida na horách Kutných.**“

019	Kbel, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1570
-----	--------------------------------------	------

Náhrobník Anny Rodovské z Hustiřan, sekundárně vsazen do kostelní podlahy pod varhanním chórem u vchodu do podvěžní místnosti. Původně vsazen do podlahy v sakristii. Pískovec, uprostřed desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán znak; vtesaný nápis probíhá kolem desky. Náhrobník značně sešlapán.

v. 170 cm, š. 61 cm; p. 7 cm - gotická minuskula

Leta 1570 we cztvrtek / po swate Katerzinie umrzela Urozena Pani / Anna Rodovska z / Hustyrzan, Pan Buh Racz dussi dati ziwot wieczny.

Datum: 30. listopadu 1570

Znak: Rodovští z Hustiřan (na štítu je břevno, klenotem je křídlo s břevnem)¹

Anna Rodovská z Hustiřan.

SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 133.

020	Kbel, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1580
-----	--------------------------------------	------

Náhrobek Mikoláše Nykláska z Žitenic a Chotouchova v lodi kostela, sekundárně přizděný k západní zdi pod varhanním chórem. Původně byl vsazen do kostelní podlahy v sakristii. Pískovec, reliéfní znak Nyklásků z Žitenic; v reliéfně zahloubeném nápisovém poli vytesán nápis probíhající kolem desky v jednom řádku, pokračuje na druhém a třetím řádku v horní části desky a končí řádkem, směřujícím dolů, po pravé straně erbu.

v. 90 cm, š. 70 cm; p. 7 cm, verz. 8 cm - gotická minuskula - obr. 4

Leta 1580 w [---] / przed pamatkau swateho / Pawla umrzel syn / Mikolass urozone(ho)^a pan/a Jana Nyklaska z Zitiencyz a na Cho/tauchowie.

Datum: Památka sv. Pavla připadá na 30. června. V roce 1580 připadl tento den na čtvrtek. Vzhledem ke slovu **przed** to bude pravděpodobně den mezi 24.¹ - 29. červnem.

Znak: Nykláskové z Žitenic (na štítu je korunka, ze které visí tři rolničky, klenotem jsou dvě křídla a na nich jsou tři rolničky)^{2 3}

Mikuláš Nyklásek z Žitenic a Chotouchova; Jan Nyklásek z Žitenic a Chotouchova.

SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.

a. Koncovka nahrazena malým **o**, vytesaným v horní části řádku.

1. Na 24. června připadá svátek Jana Křtitele.

2. Srov. Sedláček (1925), s. 278.

3. Viz kat. č. 021; 173

021	Kbel, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1582
-----	--------------------------------------	------

Náhrobek Fridricha Nykláska z Žitenic a Chotouchova vsazený do kostelní podlahy v sakristii. Pískovec, v dolní polovině vytesán reliéfní znak Nyklásků z Žitenic; v reliéfně

zhloubeném nápisovém poli je vytesán nápis probíhající kolem desky v jednom řádku, pokračující na druhém a třetím řádku v horní části desky. Deska částečně zakryta skříní.

v. 180 cm, š. 90 cm; p. 5,5 cm, verz. 8 cm - gotická minuskula

**Letha 1582 w [sobotu den / swateho Michala archandiela Boziehi umrzel g(es)t^a U]⁻¹
^A/rozeny Pan Fridrich Niklas/ek z Zitienicz a na Chotauchowie a tuto g(es)t pochowan /
[i mileg... uh mi]^A / geho [---] (A. podle SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbílek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele.)**

Datum: 29. září 1582

Znak: Nyklásek z Žitenic²

Fridrich Nyklásek z Žitenic a Chotouchova.

SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.

a. Tečka.

1. Zakryto skříní.
2. Viz kat. č. 020; 173

022+	Kbel, zvonice kostela Nanebevzetí Panny Marie	1664
------	---	------

Zvon, menší, v kostelní zvonici. Válečná rekvizice v roce 1917. „*Nápis na hořejším okraji zvonu. Na východní straně reliéf Panny Marie a pod ní vpravo znak Dietrichsteinský, na levo Trautmansdorfský.*“ Nápis A) při horním okraji, nápis B) ve střední části. Popis výzdoby zvonu podle SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbílek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka G, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227.

pr. 54 cm; váha 6000 kg

A) **GOSS MICH^a NIKOLAUS LÖW IN PRAG**

B) **IO^a(ANNES) FRID^a(ERICUS) COMES DE TRAUTMANSDORF ET C^b(ETERA)
S^b(ACRAE) C^b(AESARE) M^a(AJESTATIS) CONS^a(ILARIUS) ET SUPREMUS**

**REGNI BOH^a(EMIAE) CAMMERARIUS MARIE CLARA NATA DE
DIETRICHSTEIN ET C^b(ETERA) CONIV^a(NX) RENOV^a(ATUM) D^b(OMINI) A^b
(NNO) 1664.**

Znak: z Dietrichsteinu¹; z Trautmansdorfu²

Slil Mikuláš Löv z Lövemberku, pražský puškař, konvář a zvonař. Jsou známy jeho zvony z období 1654-1680.

Jan Fridrich z Trautmansdorfu; Marie Klára z Dietrichsteinu.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; ANM, fond Eichlerova sbírka G, kart. 19, Čáslavsko, Kbely 227; SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbílek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele; SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 57-58; Rybička (1885), s. 30-31; Mádl (1897), s. 17.

a. Dvojtečka.

b. Tečka.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 394.

2. Srov. Sedláček (1925), s. 652-653.

023+	Kbel, zvonice kostela Nanebevzetí Panny Marie	1686
------	---	------

Nápis, na střešním trámu, umístěném v barokní osmiboké zvonici u kostela. Letopočet zničen při požáru v roce 1874.

1686

SOkA Kolín, fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbílek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 57-58; Tůma (1915), s. 190-197.

Kolín

024

Kolín, kostel sv. Bartoloměje

2. pol. 13. stol.

Tympanon, sekundárně postaven na stolici v ochozu presbytáře, naproti Řeznické kapli. Původně umístěn na menším severním portálu. Objeven v roce 1910¹. Pískovec, lomený gotický oblouk; v reliéfně zahloubeném poli je vtesaný nápis, ohraničený vtesanou linkou.

v. 60 cm, š. 100 cm; p. 6,5 cm - gotická majuskula

FECIT + / GISILBE / RT VS ^a IVDEX ^a

Gisilbertus, rychtář.

Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 180-181.

a. Kroužek.

1. V letech 1904-1911 probíhala v kostele rozsáhlá rekonstrukce.

025

Kolín, kostel sv. Bartoloměje

1360

Nápis, pamětní, o přestavbě chóru započaté Petrem Parlěfem, na severní stěně lodi kostela, při vchodu do sakristie. Roku 1878 deska natřena šedě a písmena vyplněna černou barvou. Opuka, nápis ohraničen vyrytou linkou, na konci nápisu je trojlístek; nápis je vtesán v pěti řádcích.

v. 34 cm, š. 88 cm; p. 4,5 cm - gotická minuskula

**Incepta ^a est ^a he^{-b} ^a structura ^a cho^{-c} ^a ri ^a sub ^a anno ^a / d(omi)ni^{-d} ^a M^e ^a ccc^{-e} ^a lx^{-e} ^a xiiij^{-e} ^a
k(a)l(endas) ^a febru(ari)i^{-f} ^a tempo^{-g} ribus / serenissimi ^a principis ^a d(omi)ni^{-c} ^a Karoli ^a
dei ^a gr(ati)a^{-h} ^a / impe⁻ⁱ raratoris romanor(um) x regis bo^{-j} he^{-b} mie / per ^a m(a)gistr^{-k}(um) ^a
petr(um) ^a de^{-l-m} gemu⁻ⁿ(n) dia ^a lapidam**

Datum: 20. ledna 1360

Postavil Petr z Gmundu (Parlěř)¹, architekt sochař a řezbář pocházející ze švábska. Žil v letech 1332/3 až 1399. V Čechách se proslavil jako druhý stavitel chrámu sv. Víta, po Matyášovi z Arrasu. Dále postavil kostel Všech Svatých na Pražském hradě, kostel sv.

Bartoloměje v Kolíně, Staroměstskou mosteckou věž. Parlěrovská huť se podílela na stavbě chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře. Parlěř je autorem náhrobků Přemysla Otakara I., Přemysla Otakara II. a portrétní galerie nacházející se ve Svatovítské katedrále.

Karel IV.²

Schaller (1788), s. 40-41; Sommer (1844), s. 222; Zap (1860), s. 174; Mádl (1897), s. 20; Kamarýt (1981), s. 181-183; Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích M-Ž. Praha, 2003, s. 196.

- a. Tečka.
- b. Nexus literarum liter **he**.
- c. Nexus literarum liter **ho**.
- d. Nad písmeny **n** a **i** je vtesané břevno - kontrakce.
- e. Za literou je malé **o**.
- f. Nad písmeny **u** a **i** je vtesané břevno - kontrakce.
- g. Nexus literarum liter **po**.
- h. Nad literou **a** je vtesané břevno - kontrakce.
- i. Nexus literarum liter **mpe**.
- j. Nexus literarum liter **bo**.
- k. Nad písmeny **str** je břevno - kontrakce.
- l. Scriptura continua.
- m. Nexus literarum liter **de**.
- n. Nad písmenem **u** je břevno = kontrakce.

1. Viz kat. č. 079+

2. Viz kat. č. 78+; 079+; 132

026	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	14. stol.
-----	-------------------------------	-----------

Náhrobník Rutharda a Dimuty, sekundárně postaven při jižní stěně lodi presbytáře. Původně umístěn v podlaze v ochozu u kaple sv. Václava. Pískovec, vyryté postavy ženy a muže pootočené k sobě, žena v dlouhých šatech s plenou na hlavě má obě ruce natažené k muži, muž v dlouhém plášti drží levou rukou štít u nohou, pravou ruku má na prsou; v horní části náhrobníku je vtesán nápis v jednom řádku. Objeven v roce 1853 při pokládání nové podlahy, v roce 1910 postaven ke zdi.

v. 200 cm, š. 145 cm; p. 11 cm - gotická majuskula

RVTHARDVS^a DIMVT

Znak: Ruthardové z Malešic (na štítu je lidská ruka držící ostrv)¹.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 251; Zap (1860), s. 182-183; Mádl (1897), s. 37; Štolba (1934-35), s. 7-8; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 155-192.

a. Tečka

1. Srov. Sedláček (1925), s. 170.

027	Kolín, Regionální muzeum Kolín	1437
-----	--------------------------------	------

Nápis, pamětní, o stavbě kolínského hradu Kámen, sekundárně vystaven v Regionálním muzeu v Kolíně, ve stálé expozici: „Měšťanský dům“, v druhé části expozice s názvem: „Královské město Kolín ve středověku“. Nalezen nad branou do druhého nádvoří na západní straně při opravách paláce, v době první republiky. Deska byla poté přenesena a zazděna do umývárny pivních sudů. V roce 1961 rozluštil text filolog dr. Josef Hejnic.

v. 50 cm, š. 92,5 cm; p. 1. ř. 7 - 10 cm - gotická minuskula, p. 2. a 3. ř. 7,5 - 8 cm, p. 4. ř. 5,5 - 8 cm

A) C^aastrum^b dictum^b lapis / R^cefugii^{bd} fund^e(atum est) a^{f-e}(nno) d^b(omini) m^{f-b} /
CCCC^f XXX^f V^b II^{f-b} f(eria) III^b p^{f-b}(st) marcel(li)

B) **mistr petr**

Datum: pravděpodobně 4. června 1437

Petr, mistr.

Leger (1928), s. 149; Hejnic (1961), s. 235-238; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 187-189; Molnár (1985), s. 55-56.

a. Litera **C** provedena gotickou majuskulí.

b. Tečka.

c. Litera **R** provedena gotickou majuskulí.

d. Scriptura continua.

e. Dvojtečka.

f. Malé **o** v horní části řádku.

Zvon „Vužan“ zavěšený v jižní kostelní věži. Zničen při požáru v roce 1796. Z jeho zvonoviny byli ulity nové zvony. „*Na poslední věži průčelní visel o samotě zvon veliké krásy, ze vzácného kovu ulitý, s mnohými okrasami a penězi stříbrnými na povrchu, dole lemován zlatou obručí.*“ Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

MARIA O REX CHRISTI VENI CUM PACE

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 198, s. 205-206; Zap (1860), s. 175; Mádl (1897), s. 20; Podlaha (1910), s. 29; Kamarýt (1995), s. 15-17.

Náhrobník Jana Žehrovského z Kolovrat, sekundárně postaven u sloupu v severní části ochozu presbytáře. Objeven roku 1853 při pokládání nové dlažby. Do roku 1910 uzavíral hrobku ve Sladovnické kapli. Pískovec, v ploše desky vyryt erb pánů z Kolovrat; vtesaný nápis probíhá kolem desky v jednom řádku, z vnější strany je nápis ohraničen dvěma vtesanými linkami, z vnitřní strany je ohraničen jednou vtesanou linkou.

v. 173 cm, š. 95 cm; p. 7 cm, verz. 8,5 cm - gotická minuskula

**Ann(o) D(omi)nice i(n)car(na)cionis / (mil)le(simo) cccc^olxxiii s v ante laure^anci(i) (o)biit
Gene^brosus / D(omi)n(u)s D(omi)n(u)s Joh(an)nes / de Colowrath dictus Zehrowsky
h(i)c sep(u)lt(us).**

Datum: 5. srpna 1473

Znak: z Kolovrat (na štítu je štípená orlice s pružinou na prsou a korunkou, klenotem jsou dvě křídla)¹

Jan Žehrovský z Kolovrat.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 252; Zap (1860), s. 183; Beneš (1864), s. 299-302; Mádl (1897), s. 38; Štolba (1934-35), s. 9-10; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 161-163.

a. Nexus literarum liter **re**.

b. Nexus literarum liter **ne**.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 20-21.

030	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1495
-----	-------------------------------	------

Křtitelnice, sekundárně postavena ve Sladovnické kapli. Do roku 1883 stávala při pilíři u velkých dveří. Cín, poškozená ohněm v roce 1796, stojí na třech lvích nohách, končících nahoře v poprsí třech bradatých mužů, má tři držadla v podobě zvířecích hlav, ve spodní polovině je řada baldachýnků s prohnutými, krabi opatřenými oblouky; při horním okraji obíhá nápis ve dvou řádcích.

pr. 73 cm, v. 140 cm; p. 3 cm, verz. 3,5 cm - gotická minuskula

Anno domini m ccclxxxxv hoc baptisterium fusum est ad honorem dei omnipotentis et beate Marie virginis et ad^a honorem eccle/=^bsie civitatis coloniensis tempore sacerdotis wenceslai claudi per magistrum Andream dictum Ptaczek in montibus cutnis

Slil Ondřej Ptáček¹, kutnohorský konvář a zvonář.

Václav Kulhavý.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 193; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 243; Zap (1860), s. 181-182; Rybička (1885), s. 45-48; Mádl (1897), s. 37; Hruška (1967), s. 28-47; Poche (1978), s. 86; Kamarýt (1981), s. 183-184.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

1. Viz kat. č. 014; 033; 129; 163

031	Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1504
-----	--	------

Nápis, pamětní, o stavbě zvonice, vsazen na nároží severní zdi. Pískovec, po levé a pravé straně vytesána shrnutá látka; v reliéfně zahloubeném nápisovém poli vytesán nápis v devíti řádcích. Deska značně zvětřalá.

v. cca 70 cm, š. cca 100 cm; p. cca 7 cm - gotická minuskula

Spasitele syna otce nebe^askeho / Gezisse swietu z pa^{b-c}n(n)y naro^dzene(ho)^c / Leta czwrt^fe(ho)^c w puoldruhe^{g-h}(m) tisjcy / Zalozena gest wieze tato zwonicy / Pilnosti ob

**ⁱywatelow miesta toho / A Bartos^jse snaznie pracugicie(ho)^e o to: / Budiz po^kzehnano
paa^lnie gmeno / Gemuz se klanie kazde^m koleno / Bud i odⁿ wsse(ho)^e stworz^oenie
chwale(no)^e**

Bartoš, staviteľ zvonice.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 197, s. 205, s. 208; Zap (1860), s. 183-184; Mádl (1897), s. 41-42; Tůma (1915), s. 320; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 184-185.

- a. Nexus literarum liter **be**.
- b. Nexus literarum liter **pa**.
- c. Kamarýt (1981) uvádí nad literou **a** hastu.
- d. Nexus literarum liter **ro**.
- e. Za literou **e** následuje malé **o** v horní části řádku.
- f. Nexus literarum liter **rt**.
- g. Nexus literarum liter **he**.
- h. Kamarýt (1981) uvádí nad literou **e** hastu.
- i. Nexus literarum liter **ob**.
- j. Nexus literarum liter **os**.
- k. Nexus literarum liter **po**.
- l. Nexus literarum liter **paa**.
- m. Nexus literarum liter **de**.
- n. Nexus literarum liter **od**.
- o. Nexus literarum liter **rz**.

032

Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje

1504

Dveře kostelní zvonice. Oválný kovový štítek, kolem okraje vyražený důlky ve dvou řadách; nápis vyražen uprostřed oválného štítku.

dveře - v. 190 cm, š. 110 cm; p. 4 - 5,5 cm - arabské číslice

1^a 5^b 0^c 4^d

- a. Výška číslice **1** je 4 cm.
- b. Výška číslice **5** je 5,5 cm.
- c. Výška číslice **0** je 4,5 cm.
- d. Výška číslice **4** je 5,5 cm.

Zvon „Vít“, sekundárně zavěšený v dubové stoličce v kostelní zvonici. Do dubna 1942 zavěšen ve věži kostela sv. Víta v Kolíně. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, v dolní části pláště je plastická linka, na věnci plastická linka; nápis probíhá kolem čepce v jednom řádku, ohraničen dvojlinkami.

pr. 94 cm; váha 300 kg; p. 2,7 cm - gotická minuskula

Anno domini 1^{a-b} 5^a 7^c en ego campana nvnvnam pronvnccio vana igngnem vetlvm festvm vel fvvn^ds honestvm ptaczek me fecit

Slil Ondřej Ptáček², kutnohorský zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 48; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Rybička (1885), s. 45-48; Mádl (1897), s. 52; Tůma (1915), s. 324; Hruška (1967), s. 28-47; Kamarýt (1995), s. 41.

a. Tečka.

b. Číslice **1** má ve střední části dřívku nodus.

c. Číslice **7** je špatně odlitá.

d. Litera **v** má pravý dřív šikmý, ale ostatní litery mají pravý dřív rovný.

1. Pletenec.

2. Viz kat. č. 014; 030; 126; 160

Náhrobník Václava Valkauna z Adlaru, sekundárně postaven u stěny kaple sv. Barbory v ochozu presbytáře. Do roku 1910 ležel v podlaze této kaple. Pískovec, v reliéfně zahloubeném poli vytesán erb; vtesaný nápis obíhá kolem desky v jednom řádku a pokračuje na druhém řádku v horní části náhrobníku.

v. 189 cm, š. 98 cm; p. 11 cm - kapitála

**LIETA . M . CCCCC / XVII . [W . ST]^ARZE(DV) . PO . KWIETNY / NEDIE(LI)
VMR[Z]^A(EL) / VROZ(ENY) . PA(N) . WACZ^aLAW . W[ALKAVN]^A //^b Z^cADLARV**
(A. podle Zapa 1860)

Datum: 8. dubna 1517

Znak: Valkounové z Adlaru (na štítu je orlice s pružinou na prsou, klenotem jsou čtyři pera)¹.

Zap (1860), s. 183; Štolba (1934-35), s. 71-72; Poche (1978), s. 86; Kamarýt (1981), s. 163-164.

- a. Velikost litery **Z** je 9 cm.
- b. Druhý řádek v horní části desky.
- c. Scriptura continua.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 22.

035	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	konec 15. - poč. 16. stol.
-----	-------------------------------	----------------------------

Zvon „Prokop“, lidově zvaný „Kohoutek“, sekundárně uskladněn v kostele sv. Bartoloměje. Původně zavěšen ve věži kostela sv. Víta v Kolíně. Válečná rekvizice v roce 1942, vrácen roku 1945. Ve třicátých letech praskl. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na plášti plastický reliéf Ježíše Krista na kříži, po stranách kříže reliéfy dvou postav, dolní část věnce je lemována plastickou linkou; nápis je při čepci v jednom řádku ohraničen plastickou linkou.

pr. 50/53 cm; váha 100 kg; p. 2,8 cm - gotická minuskula

+ **sancte + devs + sancte + fortis + sancte + inmortalis + s(ancte) barba(ra)**

Verzálky vepsané v dvojlinkové osnově.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Kamarýt (1995), s. 42-43.

1. Pletenec.

036	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1560
-----	-------------------------------	------

Náhrobník Karla ze Žerotína, sekundárně položen na sarkofágu v severozápadní části kostela v podvěžní kapli. Původně položen na Žerotínském pohřebišti umístěném pod vítězným obloukem vlevo uprostřed lodi. Od roku 1853 v dlažbě poblíž sakristie. Bílý mramor, v mírně

zhloubeném reliéfu vytesán vysoký reliéf zesnulého; v reliéfně zhloubeném poli vytesaný nápis obíhá kolem desky.

v. 198 cm, š. 102 cm; p. 6 cm, verz. 7 cm - gotická minuskula¹

[---] **przed swatym / Mataussem w hodin 16 Urozeny Pan (Pan Karel ze Zerotina a na Koline)**^{A. a} / [---] / [---] (A. podle Zapa 1860)

Datum: Svátek svatého Matouše připadá na den 21. září. V roce 1560 to byla sobota. Vzhledem ke slovu **przed** to pravděpodobně bude některý den mezi 14.² až 20 zářím.

Karel ze Žerotína³.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 252; Schaller, (1788), s. 42; Zap (1860), s. 183; Mádl (1897), s. 37-38; Štolba (1934-35), s. 74-75; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 164-165.

a. Schaller (1788) uvádí “**Uroz. a Statečný Ritíř Karel Žerotin Pan na Zamku Kolinském**”.

1. V Schallerovi (1788) otištěno frakturou.
2. Na den 14. září připadá svátek Povýšení sv. Kříže.
3. Viz kat. č. 045

037	Kolín, hřbitov u kostela sv. Bartoloměje	1562
-----	--	------

Náhrobník, sekundárně umístěn na zrušeném kostelním hřbitově. Deska je rozlomena na dva kusy. Pískovec, v reliéfně zhloubeném poli je vytesán znak, nad znakem je vytesán půlkruhový oblouk se zdobnými¹ ornamenty v rohách; v reliéfně zhloubeném poli probíhá kolem desky vytesaný nápis, pokračuje na druhém a třetím řádku v horní části desky.

v. cca 160-170 cm, š. 62 cm; p. 7 cm - gotická minuskula

Letha pane 1562 [---] / [---] / [---]ku[---] / k[.]p[---]lawa popi//^ala zw[.]scz[.]a na / k[.]o
[---]

Znak: (na štítu je pravděpodobně třmen)

a. Druhý a třetí řádek v horní části desky.

1. Květinový motiv.

Zvon „Václav“, sekundárně zavěšený na ocelové hlavě v dubové stoličce kostelní zvonice. Do června 1942 byl zavěšen ve věži kostela sv. Víta v Kolíně. Rekvírován v červnu 1942, vrácen v roce 1945. Koruna tvořena šesti zdobeným¹ uchy, na plášti je zdobený rámeček s heraldickou růží v rohách, na horní straně rámečku je renesanční štít, znamení je setřené, štít drží dva štítonoši, na pravé straně je jím vousatý muž, na levé straně žena, obě postavy mají od pasu dolů rybí ocas; nápis A) probíhá okolo čepce ve třech řádcích a pokračuje čtvrtým řádkem pod zdobeným rámečkem na plášti, první řádek je ohraničen dvojlíniemi, nápis B) je umístěn ve zdobeném rámečku na plášti zvonu ve čtyřech řádcích.

pr. 75 cm; váha 250 kg; p. 2,7/1,5 cm - gotická minuskula

A) ^a tento zwon dyelan gest ke^b czty a^b k^b chwale panv b(o)hv a^b k^b swatemv wyttv skrze waczlawa wohankv / ^a rychtarze yakvba tvrnowskyho slvziebnyka panye pvrmystrowa a dyelan gest skrze mystra tom/asse // ^c na horach kvtnac(h)

B) werbvm domymy / manet yn^b etern / vm lyta panye / 1562

Slil Tomáš Klbal², kutnohorský zvonář.

Jakub Turnovský; Václav Voháňka.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 48; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Stvrzenka číslo 69; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Rybička (1885), s. 50-51; Leminger (1897), s. 29-34; Mádl (1897), s. 52; Tůma (1915), s. 324; Hruška (1967), s. 77; Kamarýt (1995), s. 41-42.

a. Heraldická růže.

b. Scriptura continua.

c. Pod zdobeným rámečkem s nápisem B).

1. Pletenec.

2. Viz kat. č. 002

039	Kolín, kostel sv. Víta	1564
-----	------------------------	------

Zvon „Maria“, lidově zvaný „Slepička“, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Plášť hladký; nápis okolo čepce, ohraničen linkou.

pr. 46 cm; váha 75 kg; p. 2 cm - gotická minuskula

haec campana fvsa est ad honorem dei omnipotentis et beatae mariae virginis

Verzálky jsou vepsány ve dvojlinkové osnově.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Mádl (1897) s. 50-53; Tůma (1915) s. 303-341; Kamarýt (1995) s. 41-43.

040+	Kolín, kostel sv. Víta	1565
------	------------------------	------

Zvon „Vojtěch“, lidově zvaný „Johanka“, původně zavěšený v kostelní věži. Nápis při koruně. V roce 1891 přelil prasklý zvon Antonín Perner a syn v Českých Budějovicích. Válečná rekvizice 25. ledna 1917. Přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

pr. 53/65 cm

tento zwon vdielan gest ke cti a chwale panv bohv a k Swatemv wythv 1565

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Mádl (1897) s. 50-53; Tůma (1915) s. 303-341; Kamarýt (1995), s. 41-43.

041	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1568
-----	-------------------------------	------

Náhrobník Viléma Materny z Květnice, od roku 1910 sekundárně postaven u severní stěny kostelní lodě, druhý vpravo vedle dveří. Od roku 1853 umístěn v podlaze v jižním ochozu presbytáře. Bílý mramor, v reliéfně zahloubeném poli je dětská postava s nabíraným límcem, hlava spočívá na polštáři se čtyřmi střapci, v rukou drží vavřínový věnec s erbem, vytesaný nápis probíhá kolem desky a pokračuje na druhém a třetím řádku v horní části náhrobníku.

v. 98 cm, š. 62 cm; p. 4,5 cm, verz. 5,5 cm - gotická minuskula

**Leta^a 1568^a w^b patek po^b Sw^{-c}(atem)^a / Lukassy vmrzel [ge]^Ast Wylim Syn Vroze/ne(ho)⁻
d pa(na)^{-d} Gindrzicha Star/ssy(ho)^{-d} Materny^a z^a Kwietnicze a^b tvto tielo ge(ho)^{-d} //^e
odpocziwa do^b dne przissti / Snyha Boziho** (A. podle Kamarýta 1981)

Datum: 22. října 1568

Znak: Maternové z Květnice (na štítu je býčí hlava s tlamou prostřelenou šípem, klenotem jsou dva buvolí rohy)¹.

Jindřich Materna z Květnice; Vilém Materna z Květnice.

Zap (1860), 183; Mádl (1897), s. 39; Štolba (1934-35), s. 77; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 166-167.

- a. Tečka.
- b. Scriptura continua.
- c. Litera **w** vytesána v horní části řádku.
- d. Koncovka nadepsaná malým **o**.
- e. Druhý a třetí řádek v horní části desky.

1) Srov. Sedláček (1925), s. 157-158.

042	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1570
-----	-------------------------------	------

Náhrobník Elišky z Vartemberka, sekundárně postaven v podvěžní kapli při jižní zdi. Původně zakrýval hrob u sloupu mezi kaplí sv. Kříže a sv. Barbory. Pískovec, v reliéfně zahloubeném poli je vytesán půlkruhový oblouk se zdobnými ornamenty v rozích, pod ním je vytesaná reliéfní postava ženy v dlouhých šatech a s nabíraným límcem, s hlavou ležící na polštáři se čtyřmi trápci, rukama slouženými na břichu a vavřínovým věncem s erbem u pravé nohy; v reliéfně zahloubeném poli je vytesaný nápis, který probíhá kolem desky a pokračuje na druhém a třetím řádku v horní části desky.

v. 210 cm, š. 94 cm; p. 6,5 cm, verz. 7,5 cm - gotická minuskula

**Leta panie 1570 w^a pondiely po/druziebne Nediely Umrzela gest Urozena Pani Elisska [z
W]artumberka / manzelka Urozeneho pana Gi^{-b}/drzicha Starssyho Ma[t]jerny
z Kwietnicze a^a tuto tielo gegi odpocziwa do^a dne //^c przissti Syna Bozi^{-d} pan Buh / raz
gegi dussy milostiw Biti**

Datum: 6. března 1570

Znak: z Vartemberka (štípený štít, klenotem je křídlo)¹

Eliška z Vartemberka.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 253; Schaller (1788), s. 42; Zap (1860), s. 183; Mádl (1897), s. 38; Štolba (1934-35), s. 75-77; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 168-169.

- a. Scriptura continua.
- b. Dvojtečka.
- c. Druhý a třetí řádek v horní části desky.
- d. Koncovka naznačena malým **o** v horní části řádku.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 16.

043	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1570
-----	-------------------------------	------

Náhrobník Matouše Červa, sekundárně postaven u zdi oklopující bývalý hřbitov kolem kostela. Původně umístěn v dlažbě před hlavním oltářem. Do jižní lodi presbytáře přenesen v roce 1853¹. Pískovec, v dolní polovině desky v zahluobeném poli je vytesán kalich a pod ním byl erb; vtesaný nápis probíhá kolem desky v jednom řádku a pokračuje na sedmi řádcích v horní části desky. V roce 1901 byla deska rozlomena na čtyři díly. Horní dva díly s nápisem jsou slepeny k sobě, střední díl s kalichem a klenotem erbu zachovány, spodní díl s erbem a částí nápisu nedochován. Přepis nápisu podle Kamarýta (1981). Deska je značně zvětralá.

střední díl s kalichem - v. 76 cm, š. 84 cm; p. 5,5 cm, verz. 7 cm - gotická minuskula - obr. 5

Leta 1570 den pondieli / po Swa(tem) Girzi w kristv vsnvl / [---] / Czierw z lysy W Kazatel Ewang(elicky) //^a Slvzebnik Swato/sti K^b(rista) P^b(ana) Diekan / Miesta Kolina tvto / slozil w nadziegi ziwe / tielo swe oczekawa / w gistotie slawneho / wzkrzisseni z mrtwych.

Datum: 24. dubna 1570

Znak: na chybějící části.

Matouš Červ.

Zap (1860), s. 183; Štolba (1934-35), s. 143-144; Kamarýt (1981), s. 169-170.

a. Druhý až osmí řádek v horní části desky.

b. Tečka.

1. Kladení nové dlažby.

044	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1574
-----	-------------------------------	------

Náhrobník Aleny Říčanské z Říčan, od roku 1910 je sekundárně postaven u zdi Svatojánské kaple. Původní umístění bylo na Žerotínském pohřebišti, vlevo před vítězným obloukem. Roku 1853 položen do dlažby jižního ochozu. Bílý mramor, horní rohy šikmo seříznuty, reliéfní postava ženy v dlouhých šatech s nabíraným límcem držící v rukou vavřínový věnec s erbem; v reliéfně zahloubeném poli je vytesaný nápis, který probíhá kolem desky a pokračuje na druhém a třetím řádku v horní části náhrobníku. Nápis velice sešlapán.

v. 140 cm, š. 75 cm; p. 4,5 cm, verz. 6 cm - gotická minuskula

[Leta P]^A anie 1[574]^A / [---] / [uroze]^A neho Pana Pana [Kar]^B / la Rziczanskeho Rziczana na nowem zamku ziwo[t s]^A wu[g w Panu dokonala //^a [Krista P]^B. (A. podle Zapa 1860; B. podle Kamarýta 1981)

Znak: Říčanství z Říčan (na štítu tři ve středu štítu spojené leknové lupeny s prodlouženými řapíky, klenotem jsou dvě křídla a znamení ze štítu)¹

Alena Říčanská z Říčan; Karel Říčanský z Říčan.

Zap (1860), s. 183; Kamarýt (1981), s. 172-173.

a. Druhý řádek v horní části desky.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 40.

045	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1576
-----	-------------------------------	------

Náhrobník Veroniky Trčkové z Lípy, od roku 1910 je sekundárně postaven u levého pilíře jižního ochozu presbytáře. Původně na Žerotínském pohřebišti umístěném pod vítězným obloukem vlevo uprostřed lodi. Od roku 1853 v dlažbě poblíž sakristie. Bílý mramor, v reliéfně zahloubeném poli vytesaná ženská postava v dlouhých šatech, rukama složenými na prsou, hlavou spočívající na polštáři se čtyřmi střapci, erbem u pravé nohy; nápis obíhal kolem desky v jednom řádku. Deska je značně sešlapaná, rozeznatelné jen hrubé obrysy postavy, polštáře a erbu. Přepis nápisu podle Schallera 1788.

v. 184 cm, š. 92 cm; p. - pravděpodobně gotická minuskula¹, šířka nápisového pole - 11 cm

Leta Panie 1576 w autery Maszopostni vsnula w panu Uroz^a(ena) Pannj Veronika z Lippy na Kolinie Pána^b Manželka Uroz^a(eneho) Rytírže Pána karla Žerotína.

Datum: 10. ledna 1576

Znak: Trčkové z Lípy (na štítu je břevno, klenotem jsou dva rohy okrášlené praporečky)²

Veronika Trčková z Lípy; Karel ze Žerotína³.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 252; Schaller (1788), s. 42; Zap (1860), s. 183; Štolba (1934-35), s. 73-74; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 166.

a. Tečka.

b. Pravděpodobně **pani**.

1. V Schallerovi (1788) otištěno frakturou.

2. Srov. Sedláček (1925), s. 164.

3. Viz kat. č. 036

046	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1589
-----	-------------------------------	------

Náhrobník¹, od roku 1910 sekundárně postaven v kostelní lodi při jižní zdi. Bílý mramor, v reliéfně zahlobeném poli je vytesán ozdobný polokruhový oblouk na konzolách, v rozích ozdobné ornamenty, pod tím je plastická postava děvčátka s dlouhými rozpuštěnými vlasy, hlavou na polštáři se dvěma třapci, v dlouhých šatech a nabíraným límcem, levá ruka něco drží na prsou, v pravé ruce drží vavřínový věnec s erbem u nohou; v reliéfně zahlobeném nápisovém poli je vytesaný nápis, který probíhá kolem desky.

v. 91 cm, š. 60 cm; p. 4,5 cm, verz. 5 cm - gotická minuskula

Leta 1589 w^a czwtwrtek po S[---] / [---] / [---]

Datum: 1589

Znak: setřen.

Štolba (1934-35), s. 110, 112; Kamarýt (1981), s. 170-171.

a. Scriptura continua.

1. Podle Štolby (1934-35) patří Kateřině Puchéřské z Puchéře.

047	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1598
-----	-------------------------------	------

Náhrobník Anny Richtrové, sekundárně postaven v kostelní lodi při severní zdi u menších dveří. Pískovec, v reliéfně zahloubeném poli vytesán ozdobný polokruhový oblouk na konzolách, v rozích ozdobné ornamenty, pod tím plastická postava děvčátka s dlouhými rozpuštěnými vlasy, v dlouhých řasených šatech a nabíraným límcem, v levé ruce, na prsou, drží květinu s kořeny, v pravé ruce drží vavřínový věnec s erbem u nohou, v reliéfně zahloubeném nápisovém poli vytesaný nápis probíhá kolem desky.

v. 94 cm, š. 58 cm; p. 5 cm, verz. 5,5 cm - gotická minuskula

Letha pane 1598 w^a cztwrtek^{-b} / po S(wa)te^{-c} Annie^{-b-d} Vmrzela g(es)t Anna Dcera Slowvtne(ho)^{-e} / muzie^{-d} jakvba rychtra [---] me/(stie)na^a mie^{-d}sta^a Kolina^{-b} a^a tvto t(ie^{-d})lo gegiz odpoczywa^{-b}

Datum: 30. července 1598

Znak: setřen.

Anna Richtrová; Jakub Richtr.

Kamarýt (1981), s. 173-174.

a. Scriptura continua.

b. Dvojtečka.

c. Koncovka **te** vytesána v horní části řádku.

d. Nexus literarum liter **ie**.

e. Koncovka nadepsána malým **o**.

048+	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1598
------	-------------------------------	------

Náhrobník Buriana Kašalického z Kastic v kostele. Přepis nápisu podle Schallera (1788).

p. - pravděpodobně gotická minuskula¹

Uroz^a(eny) P^a(an) Buryan Kassaliczky z Kasticz, a Pannj I^bohanna z Wildensteinu Manželka geho, kteryžto Leta Panie 1598 na den Swateho Sstiepana, po nich y Rodina geho w času Rany Morowy ze Swieta gsau sessly, a zde odpocziwagj.

Datum: 2. srpna 1598

Burian Kašalický z Kastic; Johana z Wildensteinu/Juliána z Waldšteina².

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 253; Schaller (1788), s. 43; Zap (1860), s. 183; Štolba (1934-35), s. 109-112.

a. Za literou je podle Schallera (1788) tečka.

b. Schaller (1788) uvádí literu **J**.

1. V Schallerovi (1788) otištěno frakturou.

2. Schaller (1788) uvádí jméno Johana z Wildensteinu; Štolba (1934-35) uvádí Juliána z Waldsteinu.

049	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	16. stol.
-----	-------------------------------	-----------

Náhrobník Adama Brodského z Větčina, od roku 1910 sekundárně postaven v kostelní lodi u jižní zdi. Mramor, v reliéfně zahroubeném poli vytesaná postava chlapce v dlouhých šatech a nabíraným límcem, hlava spočívá na polštáři se dvěma třapci, ruce spojeny na prsou, v pravé dolní části vavřínový věnec s erbem; vtesaný reliéfní nápis probíhá kolem desky.

v. 89 cm, š. 65 cm; p. 4,5 cm, verz. 5,5 cm - gotická minuskula

[---] / [---][**umrzel Adam Syn U^a(datného) P^a(ana) Adama / Brodske^b(ho)]^A. z^c **wieczina [a tuto gest poc]**^A/hovan **Ocziekavage sla^b(neho) z mrt [w^c zkrziessenie]**^A. (A. podle Kamarýta 1981)**

Znak: Brodští z Větčina (na štítu, plechová rukavice, klenotem jsou dvě pštrosí pera mezi kterými je plechová rukavice)¹.

Adam ml. Brodský z Větčina; Adam st. Brodský z Větčina.

Kamrýt (1981), s. 171-172.

a. Tečka.

b. Koncovka naznačena malým **o**.

c. Scriptura continua.

050	Kolín, Regionální muzeum Kolín	16. stol.
-----	--------------------------------	-----------

Zvon, sekundárně v Regionálním muzeu v Kolíně, vystaven ve stálé expozici: „Měšťanský dům“, v druhé části expozice s názvem: „Královské město Kolín ve středověku“. Objeven v 70. letech 20. stol. v Býchorech při budování požární nádrže¹. Koruna byla tvořena šesti uchy, v dolní části pláště je plastická dvojlinka; nápis probíhá okolo čepce v jednom řádku, ohraničen plastickou dvojlinkou. Ucha zvonu jsou uražená.

pr. 53 cm; p. 1,7 cm - gotická majuskula - obr. 6

MATEVS²IOHANNES³MARIA⁴LVCAS⁵MARCVS⁶

Litery **L, M, N** mají ve středu dříku tvar polovičního nodu. Litery **S** mají horní patku protaženou dolů a dolní patku protaženou nahoru. Litery **C, E, M, N** jsou uzavřené. Litery **C, M, N, S** mají unciální tvar.

Kamarýt (1995), Obrazová příloha.

1. Požární nádrž je vybudována v místech zaniklé býchorské tvrze.
2. Matouš.
3. Jan.
4. Marie.
5. Lukáš.
6. Marek.

051	Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1610
-----	--	------

Zvon, zavěšený v dubové stoličce kostelní zvonice. Koruna tvořena šesti uchy, v dolní části pláště je silná plastická linka mezi dvěma slabšími linkami, na věnci je plastická dvojlinka; nápis probíhá okolo čepce v jednom řádku ohraničený plastickými dvojlinkami.

pr. 46 cm; p. 2,5/1,2 cm - kapitála - obr. 7

FIAT IVSTICIA ANT(E) PEREAT MVNDVS VERBV(M) DOMINI ¹ / MANET IN E/TERNVM 1610

Litery vysoké 2,5 cm mají sporny. Litery vysoké 1,2 cm sporny nemají.

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 43; Kamarýt (1995), s. 40.

1) Za slovem **DOMINI** je velikost dalších liter zmenšena na 1,2 cm a dokončení nápisu je zhotoveno ve dvou řádcích.

052	Kolín, kostel sv. Víta	1614
-----	------------------------	------

Epitaf Daniela Hyttycha, pověšený na jižní stěně chrámové lodi. Obraz malovaný na dřevě. Na obrazu je beránek v otevřeném nebi, kterému se klaní zástup andělů, ve spodní části obrazu je otevřený hrob, na jedné straně se modlí muž a dva chlapi, na druhé straně pak žena a dívka. Vyřezávaný rám je zdoben dórsko-renesančními sloupy, stojícími na konzolách a nesoucí rovné kládí s nápisem A), ve spodní části se k vyřezávanému rámu připojuje dřevěná deska s nápisem B); nápis A) je malovaný bílou barvou na modrém podkladu v jednom řádku, nápis B) je malovaný zlatou barvou na černém podkladu v dvanácti řádcích.

v. cca 280 cm, š. cca 220 cm; p. cca 10 cm - kapitála, p. 1. - 7. ř. 1,1 cm, verz. 2,2 cm, p. 8. - 10. ř. 0,9 cm, verz. 1,5 cm, p. 11. ř. 0,9 cm, verz. 1,8 cm, p. 12. ř. 0,7 cm, verz. 1,5 cm - gotická minuskula - obr. 8

A) + **HODIE MIHI** + + **CRAS TIBI** +

B) **Leta Paně 1613^a w autery po neděly prwni adwentni dne 13^{a-b} / Decembri^cs wykroczyła gest prostrzedkiem smrti czasne z tohoto Swěta w czas Rany / Boži morowe Slechetna P. Boha se bogiczy Zena Pani Anna Manzelka Slowu/tneho pana Danyele Hyttycha Messtěni^c na a^d spolw Raddniho Mesta Kolina No^{=c}/weho nad Labem gi^czto predessla tehoz Leta we Cztwrtek po Swatem Hawle Regi^cna / dczerka gedi^cna 5^f let staři a po ni^cch opět když Rana Boži morowa se začinala 1614^{a-b} / Leta w ponděli^c po Swatim Hawle Waclaw Mi^cchal starssy Syn 8^f let stary prostředkem Smrti sessel / gegi^cchzto Těla w tomto Chramě se wssemy wěrnými krzestany odpočiwagi očekawagi přissti a Slawy we^{=c}/li^ckeho Pana Boha a wzkřissemi ži^cwota wečneho w Krystu Jezissy Panv a Spasyteli^c nassem. Amen. / Toto Epitaphium^g pro Pamatku Manzelky swe mi^cle a di^ctek z Swěta sess^{=c}/lých dal gest nakladem swym swrchv psany Pan Danyel Hyttych ze w tomto Chramě posta^{=c}/wi^cti^c kterež doděłano a postaweno we cztwrtek po S^h(watym) Mykwlassy Leta Paně 1614^{a-b}**

Datum: Úterý, po neděli první adventní, roku 1613 vychází na 3. prosince. V textu uvedeno datum 13. prosince 1613 = pátek po druhé neděli adventní. Čtvrtek po sv. Havlu 1613 vychází

na datum 17. října. Pondělí po sv. Havlu 1614 vychází na datum 20. října. Čtvrtek po sv. Mikuláši 1614 vychází na datum 11. prosince.

Používají se spřežky **cz** (**Cz**twrtek), **rz** (**kr**zestany), ale objevují se **č** (**od**počiwagi), **ě** (**Paně**), **ř** (**wz**křissen*i*), **ż** (**ż**iwota).

Daniel Hyttych; Václav Michal Hyttych; Anna Hyttychová; Regina Hyttychová.

Mádl (1897) s. 50-53; Tůma (1915) s. 324; Vávra (1888) s. 163.

- a. Nad arabskými číslicemi je namalovaná linka.
- b. Dvojtečka.
- c. Litera **i** nemá chvost.
- d. Scriptura continua.
- e. Rozdělovací znaménko v textu je =.
- f. Nad arabskou číslicí je namalovaná linka.
- g. Slovo **Epitaphium** je namalováno humanistickou minuskulí; p. 1,1 cm, verz. 2,2 cm.
- h. Tečka.

053	Kolín, kostel sv. Víta	1615
-----	------------------------	------

Náhrobník dcer Michala Stillera, sekundárně postavený u západní stěny v podvěží. Pískovec, v reliéfně zahloubeném poli jsou vytesány vysoké reliéfy postav dvou dívek, z nichž heraldicky pravá postava je vyšší, v dlouhých šatech s dlouhými rozpuštěnými vlasy, hlavy spočívají na polštáři se čtyřmi třapci, kolem krku mají okruží, ruce položeny na prsou drží větévku se třemi žaludy; v reliéfně zahloubeném nápisovém poli je vytesán nápis obíhající kolem desky v jednom řádku a pokračující v pěti řádcích na dolní polovině heraldicky pravé postavy.

v. 95 cm, š. 80 cm; p. 5 cm, verz. 7 cm - gotická minuskula

Letha 1615 Wpondelj 25. a Wautereg / 31. dne Mage Dokonali ziwot Anna a Iudita / Dcerky dwie Slowutne(ho)^{-a} Pa Michala / Styllora Miestenina Nowe(ho)^{-a} mesta z Kolyna; //^{-b} gichzto / Tiela mr/twa tvto / odpoczjwa/gy:

Michal Stiller; Anna Stillerová; Judita Stillerová.

- a. Koncovka naznačena malým **o** v horní části řádku.
- b. Nápis pokračuje na dolní polovině heraldicky pravé postavy.

Náhrobník Jana Pachty z Rájova v kostele. Přepis nápisu podle Schallera (1788).

p. - pravděpodobně kapitála¹

**A^{-a}(NNO) D^{-a}(OMINI) 1608^{-b} NOBILIS VIRTUTE, ATQVE DOCTRINA
PERCELEBRIS VIR D^{-a}(OMINVS) JOANNES PACHEVS DE RAYOVE CAE⁻
SAREAE^{-c} MAJESTATIS JVDIX ET SENATOR REIPVBLICAE COLONIENSIS
OBIIT 12. NOV^{-a}(EMBRIS) HIS SEPVLTVS QVIESCIT IN PACE.**

Datum: 12. listopadu 1608/1622²

Jan Pachta z Rájova.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 253; Schaller (1788), s. 43; Zap (1860), s. 183; Štolba (1934-35), s. 142-143; Kamarýt (1981), s. 178.

- a. Za literou je podle Schallera (1788) tečka.
- b. Datum je sporné.
- c. Litery **AE** uvádí Schaller (1788) spojené - nexus literarum.

1. V Schallerovi (1788) otištěno humanistickou minuskulí.
2. Datum úmrtí je uváděno rozdílně. Schaller (1788) i Zap (1860) uvádějí datum 1608 a Kamarýt (1981) uvádí 1622.

Náhrobník Viléma Bisterského, sekundárně zasazený ve vnitřní západní zdi věže. Pískovec, v reliéfně zahloubeném poli je vytesán vysoký reliéf postavy chlapce, hlava spočívá na polštáři se čtyřmi třapci, kolem krku má okruží, ruce jsou položeny na prsou, kde drží knihu, dolní polovina těla zakryta kartuší s ukřižovaným Ježíšem; v reliéfně zahloubeném nápisovém poli je vytesán nápis obíhající kolem desky v jednom řádku.

v. 95 cm, š. 55 cm; p. 5 cm, verz. 7 cm - gotická minuskula

**Letha panie^{-a} 1624 Wnedie^{-a}ly / II Mage Dokonal žiwot Swug Wylym Sy(n) / Slowutneho
pana Wacz/lawa Bisterskyho Mie^{-a}sstie^{-a}nina Nove^{-b}(ho) Mie^{-a}sta Koly^{-c}(na)**

Václav Bisterský; Vilém Bisterský.

- a. Nexus literarum liter **ie**.
- b. Koncovka naznačena malým **o** v horní části řádku.
- c. Dvojtečka.

056+	Kolín, kostel Všech svatých	1624
------	-----------------------------	------

Náhrobník Šimona Šilhánka z Choustníka položen v presbytáři. Přepis nápisu podle Schallera (1788).

p. - pravděpodobně kapitála¹

**A^{-a}(NNO) D^{-a}(OMINI) 1624 10. NOV^{-a}(EMBRIS) OBIIT NOBILITATE LITTERATA
CAESARIS DIPLOMATE DECORATUS PRAESTANTISSIMUS D(OMI)NUS
SIMON SCHILHANEK AB HAUSTNIK, PATRIA COLONIENSIS, SENATOR ET
PRIMAS, MORTUUS LOQUITUR ADHUC JUSTITIAM ET PIETATEM, HIS
SEPULTUS GUIESCIT IN PACE.**

Datum: 10. listopadu 1624

Šimon Šilhánek z Choustníku.

Schaller (1788), s. 44-45; Sommer (1844), s. 223; Straka (1940), s. 29.

a. Schaller (1788) uvádí za literou tečku.

1. V Schallerovi (1788) je nápis otištěn humanistickou minuskulí.

057+	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1632
------	-------------------------------	------

Náhrobník Jana Václava Šárovice z Šárova v kostele. Přepis nápisu podle Schallera (1788).

p. - pravděpodobně gotická minuskula¹

**Umržel P^{-a}(an) Jan Waczlaw Syrowecz ze Ssarowa ten Auterý po prowodny Nediely, a
geho tielo tuto pochowano gest**

Datum: 20. dubna 1632

Václav Šárovec z Šárova.

Schaller (1788), s. 42; Zap (1860), s. 183.

a. Za literou je podle Schallera (1788) tečka.

1. V Schallerovi (1788) otištěno frakturou.

058	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1670-73
-----	-------------------------------	---------

Náhrobník Michala Jiřího Salaje z Cifery, sekundárně, od roku 1910, připevněný ke stěně ve Sladovnické kapli, původně umístěn na hrobě, při vyzvedávání přelomen. Pískovec, v reliéfně zahlubbeném poli v levé horní části erb Michala Jiřího Salaje z Cifery, na pravé straně náhrobníku je po celé délce reliéfní postava Ježíše Krista na kříži perspektivně natočená, dole u kříže leží šalíř s chocholem; vtesaný nápis A) obíhá kolem desky, nápis B) je vtesán na kříži.

v. 164 cm, š. 82 cm; p. A) 5 cm, p. B) 4,5 cm - kapitála

A) NOBILIS^a AC^a GENEROSVS^a DOM^b/INVS^a MICHA^cEL^b SALAI^b D[E]^d
CIFERA^b SACRAE^e [CAES]ARAE^e REGIAE^e / que^b MAIESTATIS^b PRAE^e
TOR^b LIBERRAE^e C[I]/VITATIS^b NEO^b COLONIAE^e AD^b ALBIM^b AE^e
TATIS^b SVAE^e 6< . > OBII[T] A^f(nno) d(omini) 1^g67< . >

B) I(esus) N(azareus) R(ex) I(udeorum)¹

Datum: Náhrobník zhotoven za života Michala Jiřího Salaje z Cifery, proto na něm není dokončen jeho věk a datum úmrtí. Zemřel ve věku 67 let v roce 1673.

Znak: Salaj z Cifery - Szalay de Cifera (na štítu je doprava směřující gryf, držící v pravém pazouře zahnutý meč, klenotem jsou rozevřená křídla s šestilistou růží uprostřed)²

Michal Jiří Salaj z Cifery.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 254; Schaller (1788), s. 43; Zap (1860), s. 183; Mádl (1897), s. 38; Štolba (1934-35), s. 114-115; Kamarýt (1981), s. 175-176; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a. Tečka.

b. Dvojtečka.

c. Litera A má zalomené břevno.

d. Scriptura continua.

- e. Nexus literarum liter **AE**.
- f. Nadepsané malé **o** v horní části řádku.
- g. Číslice **1** je zastoupena literou **I** s tečkou.

- 1. Jan 19;19
- 2. Srov. Mysliveček (2006), s. 176.

059	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1680
-----	-------------------------------	------

Náhrobní destička Maxmiliána Pretlika z Libořic, od roku 1910 sekundárně zavěšená na zdi pod oknem ve Sladovnické kapli. Červený mramor, v pravém horním rohu reliéfní kříž na náhrobním kameni, ve střední části je reliéfní postava letícího andělíčka držícího v ruce látku s nápisem; nápis je vtesán v sedmi řádcích.

v. 64 cm, š. 47 cm; p. 2,1 cm - kapitála

**M^aAXIMILI/AN^b P^aRETLIK^c Z/E^{-ac} LIBORZIC^b N^aARO/DILSE^b W^c P^aRAZE^b 12 /
O^aCTOBRIS^b L^aETA / 1^b 6^b 79^b V^aMRZEL^b W^c K^aO/LINIE^b 14 I^aVLI^{-d} L^aETA^b
1^b 6^b 80**

Maxmilián Pretlik z Libořic.

Zap (1860), s. 183; Mádl (1897), s. 38; Štolba (1934-35), s. 141-142; Poche (1978), s. 86; Kamarýt (1981), s. 175-176.

- a. Velikost litery je 2,7 cm.
- b. Tečka.
- c. Scriptura continua.
- d. Nexus literarum liter **II**.

060	Kolín, kostel sv. Bartoloměje - kostnice	1680
-----	--	------

Nápis, pamětní, deska sekundárně vsazena do severní zdi kostnice u kostela. Pochází ze starší kostnice, na současné místo zazděna v roce 1733. Nápis se vztahuje ke zdejším duchovním správcům zemřelých v roce 1680 na mor. Bílý mramor, okolo desky vtesaná linka, vyplněná černou barvou; nápis vtesán a vyplněn černou barvou ve dvaceti dvou řádcích.

v. 182 cm, š. 90 cm; p. 5 cm - kapitála - obr. 9

V^{-a}T^{-a}C^{-a}TI^{-a}M^{-a}AE^{-b} C^{-a}HARI^{-a}TATI^{-a}S, / I^{-a}N C^{-a}ONTAGI^{-a}ONE PESTI^{-a}FE=/RA SV^{-a}
^aBL^{-a}ATAAE^{-b}, HI^{-a}C^{-a} I^{-a}N PAC^{-a}E / REQV^{-a}I^{-a}ESC^{-a}V^{-a}NT^{-c} / A^{-a-c}(DMORVM) R^{-a-c}
 (REVERENDVS) D^{-a-c}(OMINVS) L^{-a}AVRENTI(VS)^A. M^{-a}ARC(VS)^A, / GVIGNI D^{-a}
^aECANVS. / A^{-a-c}(DMODVM) V^{-a-c}(ENERANDVS) P^{-a-c}(ATER) I^{-a}ACOBONVS V^{-a}
^aISCO^{-c}(VIENSIS)^A. / CAPVC^{-c}(INORVM)^A. CON(G)R(EGATIONIS)^A. GVARD^{-c}
^c(IANVS)^A. / P^{-a-c}(ATER) I^{-a}EREMIAS B^{-a}VDVICEN^{-c}(SIS)^A. / CAPVC^{-c}(INORVM)^A.
 CON^{-c}(VENTVS)^A. V^{-a}ICARI(VS)^A. / P^{-a-c}(ATER) R^{-a}OGATVS P^{-a}RAGEN^{-c}(VS)^A. /
 CON^{-c}(VENTVALIS)^A. IN D^{-a}ECANA^{-c} OBIII^{-dT}. / P^{-a-c}(ATER) R^{-a}AYMVNDVS P^{-a}
^aALATIN(VS)^A. / IN DECANATV OBIII^{-dT}. / P^{-a-c}(ATER) H^{-a}IERONYM(VS)^A. N^{-a}ICOL^{-c}
^c(SPVRGENSIS)^A. CON^{-c}(VENTVALIS)^A. / F^{-a-c}(RATER) M^{-a}ARQVARD(VS)^A. B^{-a}
^aAVAR(VS)^A. L^{-a}AIC(VS)^A. / CONSEPVLTVS / D^{-a-c}(OMINVS) T^{-a}OBIAS K^{-a}INCZL S^{-a}
^aENAT^{-c}(OR)^A. / E^{-a}ADEM LVE HIC MORTVI / PER 4 MENSES 826. / PERPENDE V^{-a}
^aIATOR! DIC REQVIEM ET ABI. (A. doplněno podle Kamarýta 1981)

Datum: chronogram MCCCCCLVVVVIIIIIIIIII

Markvard Bavorský; Jeremiáš z Budějovic; Rajmund Falcký; Vavřinec Marek Guigni; Tobiáš Kinczl; Jeroným z Mikulova; Rogát Pražský; Jakobon z Vyškova.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 162-164; Poche (1978), s. 87; Kamarýt (1981), s. 185-187.

- a. Velikost litery je 6 cm.
- b. Nexus literarum liter **AE**.
- c. Dvojtečka.
- d. Nexus literarum liter **II**.

061	Kolín, kostel sv. Víta	1683
-----	------------------------	------

Obraz sv. Jana Nepomuckého, zavěšený v bočním oltáři sv. Jana Nepomuckého. Olej na dřevě, v levé dolní části obrazu je nápisová stužka; nápis je namalován na zašedlé stužce ve třech řádcích.

obraz - v. cca 180 cm, š. cca 100 cm; p. 1 cm, verz. 2 cm - gotická minuskula

Tento Obraz Obietowala z Slybu ke czti Pana Boha a Swatiho Jana Nepomucz/keho Pani Katerzina Czerna ten Czas Mlynarzka Podzameczka w Kolinie / Nowim Pan Buch Ziwot Wieczny Porucziti Racz

Kateřina Černá.

Mádl (1897) s. 50-53; Tůma (1915)

062	Kolín, kostel sv. Víta	1683
-----	------------------------	------

Oltář, hlavní, sv. Víta, stojící v presbytáři. Barokní vyřezávaný oltář; jednořádkový nápis je namalován na stužce položené na kříži.

oltář - v. cca 500 cm, š. cca 500 cm; p. 1 cm - kapitála

ECCE /^a AGNUS DEI.

a. Ohyb pásky.

063	Kolín, hřbitov u kostela sv. Bartoloměje	1690
-----	--	------

Epitaf Martina Petzoridesa, sekundárně u hřbitovní zdi kostela. „*Originál byl přenesen r. 1853 do jižní lodi presbytáře a položen v dlažbě. Původní umístění není známo. Při vyzdvihování dlažby v roce 1910 rozlomen na tři kusy a levý roh hořejšího dílu ulomen a ztracen. Fragментy pak přeneseny k hradbám u kostnice, kde jsou doposud.*“ Narůžovělí mramor, v horní i dolní části opatřen římsou, v dolní polovině vytesán plastický vavřínový věnec s erbem; v horní polovině vtesaný desetiřádkový nápis. Popis umístění a přepis nápisu podle Kamarýta (1981).

dolní části s erbem - v. 92 cm, š. cca 70 cm; p.¹ 3 - 4 cm - kapitála

**SISTE VIATOR! / HIS IACET QVI FVIT / PRAGAE A SVECO OBSESSAE
STVDIOSVS ET CONDEFENSOR, / S^a(VAE) C^a(AESAREAE) M(AJESTATIS)^b
TELONII SERVVS, HVIVS REGIAE VRBIS SENATOR, / DEIPARAE SINGVLARIS
CVLTOR, TEMPLORVM BENEFACOR. / REQVIASCAT IN PACE /
ORNATISSIMVS D^a(OMINVS) MARTINVS PETZORIDES / VIXIT ANNIS L X X
V II / OBIIT ANNO 1690 DIE 13. SEP^a(TEMBRIS) / ORA PRO EO!**

Datum: text obsahoval chronogram

Znak: (na štítu je český lev, klenotem je vyskakující český lev)

Martin Petzorides.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 254; Schaller (1788), s. 43; Zap (1860), s. 183; Kamarýt (1981), s. 176 - 178.

- a. Za literou je podle Schallera (1788) a Kamarýta (1981) tečka.
- b. Kamarýt (1981) uvádí tečku za literou **M**, ale Schaller (1788) uvádí tečku až za literou **T**.

1. Podle Kamarýta (1981), část epitafu s textem nenalezena.

064	Kolín, radnice	1695
-----	----------------	------

Cimbál, hodinový, zavěšený na věži radnice. Válečná rekvizice v roce 1942, navrácen roku 1945. Zvonový tvar; koruna je tvořena třemi uchy, okolo čepce je ozdobný¹ pásek, na plášti, pod nápisem, je ozdobný¹ pásek ohraničený dvojlinkou, pod tím jsou reliéfy andělíčků; v dolní části pláště jsou tři plastické linky, na věnci dvojlinka; kolem čepce probíhá jednořádkový nápis ohraničený plastickými dvojlinkami.

pr. 32 cm; p. 2 cm - kapitála

SIT NOMEN DOMINI BENEDICTVM, IN SAE^{-a}CVLA ANNO 1695

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 41; Kamarýt (1995), s. 46.

a. Nexus literarum liter **AE**.

1. Pravděpodobně květinový motiv.

065	Kolín, radnice	1697
-----	----------------	------

Cimbál, hodinový, zavěšený na věži radnice. Válečná rekvizice v roce 1942, navrácen roku 1945. Zvonový tvar, ale v poměru s průměrem má malou výšku; korunu tvoří čtyři ucha, na plášti je reliéf dvou andělíčků držících znak, reliéf Panny Marie s korunou na hlavě, držícího v levé ruce Ježíška a v pravé ruce žezlo, po straně andělíčků na obláčku, na protější straně pláště je erb, v dolní části pláště je plastická dvojlinka, na věnci je dvojlinka; nápis A) probíhá okolo čepce ve dvou řádcích mezi dvěma linkami, nápis B) je na plášti v jednom řádku, nomen sacrum C) je na plášti ve znaku držným andělíčky, v jednom řádku.

pr. 60 cm; p. 2 cm - kapitála - obr. 10

**A) CVSTODIAT DOMINVS DOMVM ISTAM ET OMNES HABITANTES IN EA SVB
PROTE/1CTIONE S^{-a} S^{-a}(ACERRIMVS) TRINITATIS ET B^{-a}(EATAE) V^{-a}(IRGINIS)
MARIAE MORANTES ET IN SE SPERANTES NON DESERENTVR**

B) ANNO DOMINI 1697

C) IHS²

Znak: (na štítu zvon)

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 41; Kamarýt (1995), s. 45.

a. Tečka.

1. Plastická ruka ukazující dolů.

2. Nápis spojen s jezuitským řádem I(esum) H(abemus) S(ocium), popř. I(esu) H(umilis) S(ocietas), jinak IE(su)S; lidově I(esus) H(ominum) S(alvator), nebo I(n) H(oc) S(igno) [V(inces)].

066+	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1698
------	-------------------------------	------

Náhrobník Schmidnera v kostele. Přepis nápisu podle Schallera (1788).

p. - pravděpodobně kapitála¹

**A^{-a}(NNO) D^{-a}(OMINI) 1698 2. FEBR^{-a}(VARI) HIS SEPVLTVS EST REVERENDVS
D(OMI)NVS PAROCHVS SCHMIDNER ALTARISTA ECCLESIAE^{-b}
METROPOLITANAE^{-b} PRAGENSIS S^{-a}(ACRVM) VITI, QVI 24 ANNIS IN STATV
NORIMBERGENSI SVIT LVTHERI PRAE^{-b}DICANS, DEIN VOLVNTARIE
ACCESSIT CATHOLICIS, HIS IN TRANSITV PIE OBIIT.**

Schmidner.

Schaller (1788), s. 43; Zap (1860), s. 183.

a. Za literou je podle Schallera (1788) tečka.

b. Litery **AE** uvádí Schaller (1788) spojené - nexus literarum.

1. V Schallerovi (1788) otištěno humanistickou minuskulí.

Oltář Narození Páně, sekundárně postaven ve Svatováclavské kapli. Do roku 1910 stál ve Sladovnické kapli. Rozvilinový oltář, ve středu retáblu je zavěšen obraz Narození Páně; malovaný jednořádkový nápis A) je na dvou stužkách, držených vyřezávanými anděly v horní části retáblu; malovaný nápis B) je na obraze, na dvou stužkách držených anděly.

oltář - v. cca 450 cm, š. 250 cm; p. A) 10 cm, p. B) 5 cm - kapitála

A) **GLORIA IN EXCELSIS DEO ET /^a IN TERRA //^b PAX HOMINIBUS BONAE VOLUNTATIS**

B) **GLORI^cA IN EX/^aCEISI^cS //^b DEO**

Poche (1978), s. 86.

a. Ohyb pásky.

b. Nápis pokračuje na další pásce.

c. Litera I má tečku.

Zvon „Sanktusník“, sekundárně zavěšený v dubové stoličce kostelní zvonice. Do roku 1937 byl zavěšen v sanktusové věžičce nad kostelem sv. Víta v Kolíně. Rekvírován v červnu 1942, vrácen v roce 1945. Koruna je tvořena šesti uchy, na plášti je reliéf sv. Víta, v dolní části pláště jsou dvě plastické linky, na věnci je jedna plastická linka; nápis je umístěn na krku zvonu ve třech řádcích.

pr. 34 cm; váha 20 kg; p. 2 cm - kapitála

W. F. Z / I. F. O / .1730.

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony. Ohlašovací list pro bronzové zvony 48; Kamarýt (1995), s. 43.

Kříž na barokním oltáři sv. Kříže v kostnici u kostela. Dvouřádkový nápis A) je namalovaný na štítku, připevněném nad Ježíšem Kristem, čtyřřádkový nápis B) je namalovaný na štítku, připevněném v dolní části kříže.

v. cca 350 cm, š. cca 150 cm; p. A) cca 15 cm - kapitála, p. B) 1,5 cm, verz. 3 cm - fraktura

A) $\Gamma^a(\text{esus}) \text{N}^{-a}(\text{azarenum}) / \text{R}^{-a}(\text{ex}) \Gamma^a(\text{udeorum})^1$

B) **Co jste vy, to jsme** / ^b **byli my;** / **Co my jsme, to / budete vy.** ^c

Mádl (1897), s. 43-44; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a. Tečka.

b. Zkřížené hnáty.

c. Lebka a zkřížené hnáty.

1. Jan 19;19

070	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1734
-----	-------------------------------	------

Obraz umučení sv. Bartoloměje, sekundárně zavěšen na stěně ve Šperlinkovské kapli. Zakoupen po velkém požáru města Kolína roku 1797 od paní Peglové z Kutné Hory. Do roku 1799, kdy byl přivezen nový oltář z Pacova, visel na prozatímním hlavním oltáři. Olej na plátně. „*Světec sedí pod křížem na kameni s bolestně oddaným výrazem ve tváři; trup již sedřený. Katané zuřivě rvou mu v cárech kůži z těla. V pravo přihlíží pes, na jeho obojku.*“ malovaný jednořádkový černý nápis na hnědém pozadí. Popis obrazu podle Mádl (1897).

v. 160 cm, š. cca 120 cm; p. cca 10 cm - kapitála

P^a(ETR) BRA(NDL)

Petr Jan Brandl, český barokní malíř. Žil v letech 1688 až 1735. Autor oltářních i světských obrazů. K dramatickému rázu obrazu využíval šerosvit.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 230-232, s. 237; Mádl (1897), s. 19-41; Poche (1978), s. 86. Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L. Praha, 2003, s. 163.

a. Tečka.

071	Kolín, kostel sv. Jana Křtitele	1747
-----	---------------------------------	------

Oltář, s obrazem sv. Jana Křtitele v presbytáři, v současnosti schován za ikonostasem. Rámový rokokový oltář, po stranách sochy sv. Anny a sv. Jáchyma, držícího dřevěnou desku; vyřezaný a černou barvou natřený hebrejský nápis A) je umístěn v horní části oltáře na

pozlaceném trojúhelníku, nápis B) vyryt ve třech řádcích, vyplněn zlatou barvou na dřevěné desce, natřené stříbrnou barvou.

oltář - v. cca 450 cm, š. cca 250 cm; p. A) cca 3 cm - ; destička - v. 42 cm, š. 26 cm; p. B) 2,3 cm, verz. 5 cm - humanistická minuskula

B) **Joannes / est / nomen / ejus.**

Zhotovil Richard Jiří Práchner. Narozen kolem roku 1705, zemřel v roce 1782. Německý sochař, od roku 1730 činný v Čechách. Představitel raného rokoka.

Mádl (1897), s. 45; Poche (1978), s. 87 - 88; Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích M-Ž. Praha, 2003, s. 258.

072	Kolín, kostel sv. Jana Křtitele	1747
-----	---------------------------------	------

Obraz sv. Jana Křtitele zavěšený na hlavním oltáři. Olej na dřevě, Jan Křtitel křtí Ježíše Krista; malovaný černý nápis na zašedlé stužce v jednom řádku.

obraz - v. cca 200 cm, š. cca 120 cm; p. cca 2 cm - kapitála

ECCE AGNUS DEI

Paleografický komentář: kapitála. Litera **A** má lomené břevno.

Mádl (1897), s. 45; Poche (1978), s. 87 - 88.

073	Kolín, kostel sv. Jana Křtitele	1747
-----	---------------------------------	------

Nástěnná malba na stropě kostela, nad kruchtou. Freska andělského chóru; malovaný nápis, na stuhách držných anděly. Stropní malby z roku 1747, restaurovány v roce 1936 Jiřím Jelínkem z Prahy.

v. cca 400 cm, š. cca 700 cm; p. cca 25 cm - kapitála - obr. 11

NON AUDITA //^a FUIT, SUAVIOR /^b ORBE //^a CHELYS.

Mádl (1897), s. 45; Poche (1978), s. 87-88.

a. Nápis pokračuje na další pásce.

b. Ohyb pásky.

Graffiti a dipinti na JZ stěně kostnice, u dveří. Vyrytý pětiřádkový nápis.

v. 67 cm, š. 115 cm; p. 1. - 3. ř. 10 cm, p. 4. a 5. ř. 6 cm - kapitála

I / I^a [---] A^a 1^a 7^a 5^b 7 [---] A^c / A [---] W^a W [---] / IK / EMANVEL ZAGICEK

Emanuel Zajíček.

a. Dvojtečka.

b. Číslovka, p. 5 cm.

c. Litera **A** má zlomené břevno.

Nápis, na trámu, v krovech kostelní věže, o dokončení stavby. Umístění a přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

p. - pravděpodobně kapitála

**JÁ MISTR MATES WOLNEY TUTO VĚŽ SEM STAVĚL 1780 JÁ VÁCLAV ŠTRUP
TOVARYŠ JEHO STÁL PRACÍ U NĚHO**

Václav Štrup, tovaryš; Matěj Volný, mistr tesař.

Kamarýt (1981), s. 191; Kamarýt (1995), s. 62.

Zvon „Maria“, zavěšený v kostelní zvonici. Rekvírován 7. dubna 1942. „*Na plášti nezřetelný reliéf; nápis umístěn na plášti.*“ Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní nadační a školské 1911-1949 kart. 109, Kolín, Soupis zvonů k účelům válečným.

pr. 35 cm; váha 50 kg; p. - pravděpodobně kapitála

I. C. S. 1784

Slil Jan Kristián Smrčka, pražský konvář. / Jan Kristián Schunke¹, zvonař a puškař na Novém Městě Pražském.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 43; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Rybička (1885), s. 35; Mádl (1897), s. 43; Tůma (1915), s. 320; Kamarýt (1995), s. 40.

1. Viz kat. č. 166+

077	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	1786
-----	-------------------------------	------

Epitaf Albertiny a Františka Myliusových, vsazen do zdi v Pekařské kapli. Černý mramor, bez ozdob, nápis je vtesán v devíti řádcích.

v. 50 cm, š. 78,5 cm; p. 1,2 cm, verz. 2 cm - fraktura, p. 1,8 cm, verz. 2,5 cm - kurzíva

Hier unten in der Sacristey Krufft ruhn die in Gott entschlafenen Kinder Albertina^{-a} und Franciscus^{-a} erstere im 3 / und letzterer im 1 Jahre ihres Alters, / des Anton^{-a} Ulrich^{-a} Freyherrn von Mylius^{-a} K^{-b}(aiserlich) K^{-b}(öniglich) Kämmerer, / militarischen Marie^{-a} Theresiae^{-a-c} Ordens Ritter und Obrister^{-a} / des löbl Graf Michael^{-a} Wallisichen^{-a} Infanterie^{-a} Regiments / und Carolinae^{-a-c} Liobae^{-a-c} geboh^{-b}(ren) Freyinn Raitz^{-a} von Frentz^{-a} / Sternkreutzordens Dame. / sie starb den 21 July 1784. er starb den 9 Februar 1786.

Antonín Ulrich z Myliusu; Albertina z Myliusu; František z Myliusu; Karolína Liobae Raitz von Frentz.

Zap (1860), s. 183; Kamarýt (1981), s. 179-180.

a. Provedeno kurzívou.

b. Tečka.

c. Nexus literarum liter **ae**.

078+	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	pravděpodobně v 17/18. stol.
------	-------------------------------	------------------------------

Nástěnná malba v kostele sv. Bartoloměje. Přepis podle Zapa 1860.

p. - pravděpodobně gotická majuskula

HAEC QUIDEM A REGE IOHANE 1313^a VSQVE AD PRESBYTERIVM EDIFICATA, SED A ROMANORVM IMPERATORE CAROLO IV. ET REGE BOEMIE PRESBYTERIVM SEV CHORVS IN TOTVM EDIFICATVS EST^b

Jan Lucemburský; Karel IV. Lucemburský¹.

Schaller (1788) s. 40; Sommer (1844), s. 222; Pábiček (1848), s. 386; Zap (1860), s. 173-184.

a. Pravděpodobněji byla datace provedena římskými číslicemi M CCC X III.

b. Zap (1860) uvádí přepis nápisu takto: „**Haec quidem a rege Johane 1313 usque ad presbyterium edificata, sed a Romanorum imperátore Carolo IV. et rege Boemie presbyterium seu chorus in totum edificatus est.**“

1. Viz kat. č. 025; 079+; 132

079+ Kolín, kostel sv. Bartoloměje pravděpodobně po r. 1796

Nástěnná malba, pamětní, na levé stěně presbytáře, pod obrazem. Popis umístění podle Kamarýta (1981). Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka kart. 36, Kouřimsko, Kolín, 433.

p. - pravděpodobně gotická minuskula

Toto Staweny Kuru poczato gest L^a(eta) P^a(anie) 1360 / dne 1. ledna, za czasu Neygasneyssyho Kni=^b/zete P^a(ana) P^a(ana) Karla, z Bozj Milosti Cysare / Rymskeho, a Krále Czeskeho, skrze Mistra / Petra z Brandye.

Petr z Brandye (Parléř)¹, architekt, sochař a řezbář ze švábska.

Karel IV.²

ANM, fond Eichlerova sbírka kart. 36, Kouřimsko, Kolín, 433; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 192-194; Kamarýt (1981), s. 182; Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích M-Ž. Praha, 2003, s. 196.

a. Tečka.

b. Dvě čárky.

1. Viz kat. č. 025

2. Viz kat. č. 025; 078+; 132

Nástěnná malba, pamětní, na pravé stěně presbytáře, pod obrazem. Popis umístění podle Kamarýta (1981). Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka kart. 36, Kouřimsko, Kolín, 433.

p. - pravděpodobně kapitála¹

Anno Domini MCCCLXXVIII die VIII. mensis Octobris dedicatus est iste Chorus et majus altare per Ven^a(erabilem) in Christo parem et Dominum Dominum Hincnem Epp^bum Ladimuniensem Ordinis fratrum eremitarum S^a(anctus) Augustini, in honorem B^a(eatus) Virginis, et, quae conditae erant retigniae, sunt^c S^a(anctus) Joannis App^bti, et Evangelista, S^a(anctus) Hypotiti Martyris, de statua Christi, de tigno Domini, et atiorum plurimorum sanotorum Martyrum.

ANM, fond Eichlerova sbírka kart. 36, Kouřimsko, Kolín, 433; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 192-194; Schaller (1788), s. 40; Sommer (1844), s. 222; Zap (1860), s. 174-175; Mádl (1897), s. 20; Poche (1978), s. 86; Kamarýt (1981), s. 182.

a. Tečka.

b. Nad literami **pp** je břevno.

c. Dvojtečka.

1. V Schallerovi (1788) nápis otištěn humanistickou minuskulí.

Zvon, zavěšený v sanktusové věžičce klášterního kostela. Rekvírován v roce 1942, vrácen roku 1945. „*Pod korunou ozdobný pás s vavřínovými guirlandami, na plášti relief sv. Trojice. Nad věncem tři proužky, na věnci letopočet a zač. písmena jména zvonářova.*“ Pravděpodobně ulit jako náhrada za zničený zvon/zvony¹. Popis výzdoby a přepis nápisu podle NA, fond Státní památková správa kart. 666, Lístkový katalog zvonů A-K, okres Kolín, Kolín.

pr. 54 cm

1797 I^a(OHANN) W^a(ENZEL) K^a(ÜHNER)

Slil Jan Václav Kühner², pražský zvonář. Na Novém Městě Pražském měl huť, ve které v letech 1788 až 1801 sléval nové zvony a přelával staré zvony.

NA, fond Státní památková správa kart. 666, Lístkový katalog zvonů A-K, okres Kolín, Kolín; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdávání zvonů, okres Kolín, 39; Rybička (1885), s. 36; Kamarýt (1995), s. 40-41.

a. Tečka.

1. Roku 1796 klášterní kostel vyhořel.

2. Viz kat. č. 082+; 083+; 084+; 085+; 086+

082+	Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1797
------	--	------

Zvon „Bartoloměj“, zavěšený v kostelní zvonici. Slit ze zbytků zvonu Vužana¹. 30. 12. 1889 zvon praskl a roku 1891 byl přelit u zvonáře Antonína Pernera v Českých Budějovicích. Válečná rekvizice v roce 1917. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

váha 1588 kg; p. - kapitála

REFUSA SUM EX FRAGMENTIS WOZAIANIS IN HONOREM S^a(ANCTI) BARTHOLOMAEI POST FATALE INCENDIUM A^b(NNO) 1797 SAEVIENTE GALLIA, CONSULE D^b(OMINUS) I^{b-c}OS(EPHUS) ECKEL, COSULTORIBUS D^b(OMINUS) I^{b-c}OH(ANN) WEINER, D^b(OMINUS) ALO^b(IS) HRDLICZKA, D^b(OMINUS) I^{b-c}OH(ANN) MARTINELLI INSPECTORE, DECANO WEN^b(ZEL) CZAPEK, HAS CAMPANAS FUDIT I^{b-c}OH(ANN) WENZEL KÜHNER, CAMPANARIUS ET CIVIS PRAGENSIS.

Slil Jan Václav Kühner², pražský zvonář.

Václav Čapek; Josef Eckel; Alois Hrdlička; Jan Martinelli; Jan Weiner.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 209; Zap (1860), s. 184; Rybička (1885), s. 36; Mádl (1897), s. 43; Tůma (1915), s. 320; Kamarýt (1995), s. 37-38.

a. Dvojtečka.

b. Kamarýt (1995) uvádí za literou tečku.

c. Kamarýt (1995) uvádí literu J.

1. Zničen při požáru města Kolína v roce 1796. Viz. kat. č. 028+

2. Viz kat. č. 081+; 083+; 084+; 085+; 086+

083+	Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1797
------	--	------

Zvon „Jan Pavel“, zavěšený v kostelní zvonici. Slit ze zbytků starých zvonů, zničených při požáru v roce 1796. Válečná rekvizice 7. 4. 1942. *„Nahoře u čepce byl pás vavřínových festonů se stuhami, typické pro období klasicismu. Vyznačují se jím všechny zvony zhotovené J. W. Kühnerem. Nad festony byl mezi dvěma plastickými linkami německý nápis. Na jedné straně pláště zvonu byly reliéfní postavy světců Jana a Pavla, v úbořech římských vojínů, na druhé straně byl reliéf P. Marie s Ježíškem, stojící na obláčku. Věvec zvonu byl na hraně lemován akantovými listy dolů obrácenými, koruna měla 6 uch, zdobených lidskými maskami.“* Popis výzdoby a přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

pr. 113 cm; váha 850 kg; p. - pravděpodobně kapitála

IOHANN WENZEL KÜHNER GOSS MICH IN PRAG 1797

Slil Jan Václav Kühner¹, pražský zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 43; Zap (1860), s. 184; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 209; Rybička (1885), s. 36; Mádl (1897), s. 42; Tůma (1915), s. 320; Kamarýt (1995), s. 38.

1. Viz kat. č. 081+; 082+; 084+; 085+; 086

084+	Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1797
------	--	------

Zvon „Florián“, zavěšený v kostelní zvonici. Rekvírován v roce 1917. *„Kolem čepce byl pás vavřínových festonů se stuhami, nad ním nápis. Na plášti zvonu byl reliéf sv. Floriána. Věvec byl lemován akantovými listy, dolů obrácenými.“* Popis výzdoby a přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

pr. 91 cm; váha 250 kg; p. - pravděpodobně kapitála

IOHANN WENZEL KÜHNER GOSS MICH IN PRAG 1797

Slil Jan Václav Kühner¹, pražský zvonař.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 209; Zap (1860), s. 184; Rybička (1885), s. 36; Mádl (1897), s. 43; Tůma (1915), s. 320; Kamarýt (1995), s. 38-39.

1. Viz kat. č. 081+; 082+; 083+; 085+; 086+

085+	Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1797
------	--	------

Zvon „Jan Křtitel“ ve zvonici kostela sv. Bartoloměje. Válečná rekvizice v roce 1942. „Výzdoba jako u předešlých zvonů: u čepce vavřínové festony se stuhami. Na plášti reliéf Krista na kříži, stojícím na skalce, dole klečící ženská postava, rukama objímající kříž, snad sv. Máří Magdaléna. Věnc zvonu byl zdoben akantovými listy dolů obrácenými. Na okraji zvonu pod nimi zkratka jména zvonaře a letopočet.“ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

pr. 71 cm; váha 150 kg; p. - pravděpodobně kapitála

I^a(OHANN) W^a(ENZEL) K^a(ÜHNER) 1797

Slil Jan Václav Kühner¹, pražský zvonař.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 43; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 209; Zap (1860), s. 184; Rybička (1885), s. 36; Mádl (1897), s. 43; Tůma (1915), s. 320; Kamarýt (1995), s. 39.

a. Kamarýt (1995) uvádí za literou tečku.

1. Viz kat. č. 081+; 082+; 083+; 084+; 086+

086+	Kolín, zvonice u kostela sv. Bartoloměje	1797
------	--	------

Zvon „Ježiš“, zavěšený v kostelní zvonici. Rekvírován v roce 1917. „Výzdoba stejná jako u Johanky (lidové označení zvonu „Jan Křtitel“). Zda byl na zvonu nějaký reliéf, není zapsáno.

Na okraji věnce byl opět monogram zvonaře a letopočet.“ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Kamarýta (1995).

pr. 56 cm; váha 100 kg; p. - pravděpodobně kapitála

I^a(OHANN) W^a(ENZEL) K^a(ÜHNER) 1797

Slil Jan Václav Kühner¹, pražský zvonař.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným, Kolín; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836, s. 644-645; Zap (1860), s. 184; Rybička (1885), s. 36; Mádl (1897), s. 43; Tůma (1915), s. 320; Kamarýt (1995), s. 39-40.

a. Kamarýt (1995) uvádí za literou tečku.

1. Viz kat. č. 081+; 082+; 083+; 084+; 085+

087	Kolín, kostel sv. Bartoloměje	pravděpodobně 18. stol.
-----	-------------------------------	-------------------------

Zvon, sekundárně umístěn v lodi kostela. Původně v kapliče Panny Marie¹, pak ve věžní místnosti kostela sv. Bartoloměje. Válečná rekvizice v roce 1942, vrácen roku 1945. Koruna tvořena čtyřmi uchy, v dolní části pláště plastická dvojlinka; nápis při čepci v jednom řádku ohraničen dvojlinkami.

pr. 38 cm, p. 1,8 cm - kapitála

^a H E C E S T ^b C A M P A N ^c A ^a A G E B R E V

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 40; Kamarýt (1995), s. 44-45.

a. Reliéf sovy.

b. Litera má jen nožičku a levý dřík, pravděpodobně se jedná o literu **T**.

c. Retrográdní.

1. Kaplička Panny Marie zbořena v roce 1940.

178+	Kolín, kostel sv. Víta	pravděpodobně 18. stol.
------	------------------------	-------------------------

Náhrobník. Zpracováno až po dokončení práce; uveden na konci na str. 136.

Obraz Apotheosy sv. Bartoloměje, sekundárně pověšen na západní stěně chóru. Původně zavěšen na hlavním oltáři, zakoupeném ze zrušeného klášterního kostela v Pacově, po jeho navrácení v roce 19 zavěšen na severní stěně ochozu. Olej na plátně. „*Dole v pravém pozadí stahují katané, obklopeni diváky, světci kůži s pravé paže; v oblacích sv. Bartoloměj obklopen zástupy andělů, klaní se zbožně paprsku s nebes vycházejícímu. Vlevo dole na velkém kameni.*“ malovaný černý třířádkový nápis na šedém pozadí. Popis obrazu podle Mádl (1897)

v. cca 350 cm, š. cca 150 cm; p. cca 5 cm, verz. cca 10 cm - humanistická minuskula

Jos^{-a}(ef) Kramolin / pinxit Caroloth^{-a} / 1801^a

Josef Kramolín, malíř. Narodil se v roce 1730 v Nymbuce, zemřel v roce 1802 v Karlových Varech. Kombinoval prvky ustupujícího pozdního baroka, rokoka a nastupujícího klasicismu. Proslul jako malíř fresek a obrazů s církevní tematikou.

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského, s. 230-232; Mádl (1897), s. 19-41; Poche (1978), s. 86; Dějiny českého výtvarného umění. (III/1) 1780/1890. Praha 2001, s. 69. [cit. 25. 2. 2010] URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Kramol%C3%ADn>

a. Tečka.

Náhrobek Aloisie Černé, postavený na hřbitově za kostelem. Pískovec, empírová výzdoba; Nápis A) je vtesán na oválné destičce zasazené v horní části soklu. Nápis B) je vtesán na obdélníkové destičce zasazené v dolní části soklu.

v. cca 180 cm, š. 80 cm; p. A) 2 cm, verz. 3,5 cm, p. B) 2 cm, verz. 3,5 cm - fraktura

A) **H^{-a}ier / [---]hertein[---] / W^{-a}elt entgegen / Aloysia Czerný^{-b} / [---]agt v[---] Gatten und be^{-c} / [---]oe. Gebo^{-c}/(ren) 27^{-d} October / 1804 gestorben den 20^{-d} / August 1825**

B) **I^{-e}n des G^{-e}(r)abt[.] duntler S^{-e}tille / [---]aht d[---]sten G^{-e}attin H^{-e}ille / [---]zte [---]ag [---]heint**

Aloisie Černá.

Straka (1933-35) s. 87.

- a. Litera p. 4 cm.
- b. p. 4. ř. 2,5 cm, verz. 4 cm - fraktura
- c. Dvě čárky.
- d. Koncovka byla pravděpodobně nadepsána v horní části řádku.
- e. Litera p. 5 cm.

090	Kolín, kostel sv. Bartoloměje - kostnice	1849
-----	--	------

Nápisová deska v kostnici, nad vchodem. Černý mramor; nápis vtesán a vyplněn bílou barvou v sedmi řádcích.

v. cca 45 cm, š. cca 60 cm; p. cca 5 cm, verz. 8 cm - humanistická minuskula

Anno Domini 1849; / Joane Lindner Decano, / et, / Joane Svoboda Kapelano, / est haec domus quieta a / casu aeterno erepta / reaedificataet exornata

Datum: 1849

Jan Lindner¹; Jan Svoboda².

Poche (1978), s. 87.

1. Viz kat. č. 092

2. Viz kat. č. 091; 093

091	Kolín, kostel sv. Bartoloměje - kostnice	1850
-----	--	------

Nápisová deska v kostnici, na obelisku vpravo od oltáře. Pravděpodobně se jedná o keramiku; devítirádkový nápis, písmo je pozlacené a reliéfně vystupuje nad povrch.

v. 50 cm, š. 34 cm; p. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula

Upomínka / na kněze / JANA SVOBODU / druhého / zbudovitele teto / světino^a a zvelebitele, / narodil se dne 16. / května 1821 / v Chrudimi.

Jan Svoboda¹.

a. Pravděpodobně **svatině**.

1. Viz kat. č. 090; 093

092	Kolín, kostel sv. Bartoloměje - kostnice	1850
-----	--	------

Nápisová deska v kostnici, na obelisku vlevo od oltáře. Pravděpodobně se jedná o keramiku; devítiřádkový nápis, písmo je pozlacené a reliéfně vystupuje nad povrch.

v. 50 cm, š. 34 cm; p. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula

Upomínka / na JANA / LINDNERA / velezasloužilého / děkana zdejšího, / narodil se dne 16. / kvěť^a(na) v Dolních / Břežanech / 1811.

Jan Lindner¹.

a. Dvojtečka.

1. Viz kat. č. 090

093	Kolín, kostel sv. Bartoloměje - kostnice	1850
-----	--	------

Nápisová deska v kostnici, na obelisku vlevo proti oltáři. Pravděpodobně se jedná o keramiku; jedenáctiřádkový nápis, písmo je pozlacené a reliéfně vystupuje nad povrch.

v. 50 cm, š. 34 cm; p. 1,5 cm, verz. 2,5 cm - humanistická minuskula

Milované matce / své / ANNĚ SVOBODOVÉ / mlynářce / KLOBÁSOVSKÉ / z Chrumími a milovanému / příteli svému knezi / ANTONÍNU HOROVI / postavil z lásky pomník / tento kněz / JAN SVOBODA.

Antonín Hora; Jan Svoboda¹; Anna Svobodová.

1. Viz kat. č. 090; 091

Konárovice

094	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1527
-----	---------------------------------------	------

Náhrobník Václava Háši z Újezda, sekundárně vezděný v předsíni do severní zdi. Pískovec, v reliéfně zahlobeném obdélníkovém poli s půlkruhem v horní části je vytesán erb; vtesaný nápis probíhá kolem desky v jednom řádku a pokračuje na druhém a třetím řádku v horní části desky. Deska je místy značně zvětralá.

v. 190 cm, š. 100 cm; p. 6 cm, verz. 7 cm - gotická minuskula

L^aeta 1527 Den Obraczeni / Pawla kwirze Vmrzel vrozeny wlady[ka pan / Waczlaw Hassa z augezda]^A / Gehozto tielo tv pochowano [a oczek]^Aawa Slawne //^b przisstie Krista pana k posl^ce/dnimv Savdv. (A. podle Mádl 1897)

Datum: 25. ledna 1527

Znak: Hášové z Újezda^{1 2} (na štítu je hlava lva ve slunci s obroučkou v tlamě, klenotem je vyrůstající hlava páva)³

Václav Háša z Újezda.

Mádl (1897), s. 55-57; Tůma (1915), s. 38-53.

a. Litera p. - 8,5 cm.

b. Druhý a třetí řádek v horní části desky.

c. Litera p. - 8 cm.

1. Viz kat. č. 095

2. Hášové z Újezda jsou erbovními strýci Báderských z Újezda.

3. Srov. Sedláček (1925), s. 430.

095	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1565
-----	---------------------------------------	------

Zvon, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti zdobenými uchy¹, na plášti je vavřínový věnec s erbem Hášů z Újezda, v dolní části pláště je plastická linka; nápis probíhá kolem čepce v jednom řádku mezi dvěma linkami.

pr. 89 cm; váha 800 kg; p. 2,5 cm - gotická minuskula

podte wssyckni a poslaucheite slowa bozyho. leta panye i cv lxv won^a(drzeg) klabal x

Znak: Hášové z Újezda²

Slil Ondřej Klabal (Kotek)³, kutnohorský zvonař.

Verzálky jsou v dvojlinkové osnově. V textu se nevyskytuje „dlouhé s“.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Rybička (1885), s. 51; Leminger (1897), s. 25-27; Mádl (1897), s. 55-57; Tůma (1915), s. 38-53; Hruška (1967), s. 66-70.

a. Dvojtečka.

1. Pšeničný klas.

2. Viz kat. č. 094.

3. Viz kat. č. 006; 139; 140; 172

096	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1612
-----	---------------------------------------	------

Zvon, zavěšený v dubové stolici ve věži kostela. Válečná rekvizice 1942, vrácen 1945. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na čepci je reliéfní výjev z posledního soudu, kolem krku zvonu jsou lístky akantu (kat. č. 161; 173 - stejná výzdoba), na plášti je vavřínový věnec s erbem Klusáků z Kostelce, v dolní části pláště je široká plastická linka mezi dvěma slabými linkami, na věnci je plastická dvojlinka; nápis A) probíhá kolem čepce v jednom řádku mezi dvěma linkami, z nichž je spodní linka silnější, nápis B) je na plášti mezi akantem a erbem ve čtyřech řádcích.

pr. 62 cm; váha 400-500 kg; p. A) 2,5 cm - kapitála, p. B) 1,5 cm - kapitála

A) ANNO DOMINI 1^a61^a2^b SWATI AMBROSS PRAWI WSTANTE MRTWI PODTE
K^c SAVDV

B) A^dLBRECHT GIRZI I^dAN WOLDRZICH / BRATRZI WLASNI KLVSACI S^c
KOS/TELCZE A^c NA KONAROWICZICH / 16²12

Znak: Klusáci z Kostelce³ (na štítu jsou dva hevery, klenotem jsou dvě křídla na sobě ležící)⁴

Albrecht Jiří Klusák z Kostelce; Jan Oldřich Klusák z Kostelce.

SOKA Kolín, fond Rodinný archiv Götzel - Odkolků, bez inv. č., Kronika rodiny; Mádl (1897), s. 55-57; Tůma (1915), s. 38-53.

a. Číslice má prohnutým dříkem.

b. Číslice p. - 1,5 cm.

c. Scriptura continua.

d. Litera p. - 2,5 cm.

1. Květinový motiv.

2. Erb Klusáků z Kostelce.

3. Viz kat. č. 173

4. Srov. Sedláček (1925), s. 151.

097	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	17. stol.
-----	---------------------------------------	-----------

Náhrobník, sekundárně vezděný do severní zdi kostelní lodi. Pískovec, v reliéfně zahloubeném poli je vytesaný erb; vtesaný nápis probíhá kolem desky¹, nahoře uprostřed desky pokračuje v jednom sloupci dolů až do prostřed desky a v druhém sloupci se vrací zpět nahoru. Deska je značně zvětralá.

v. 164 cm, š. 90 cm; p. 8 cm, verz. 9 cm - gotická minuskula

Leta Bozieho [...]eho / [---] / [---] //^a [---] / [---]

Znak: (štíť, kolčí přilba s příkrývadly, nemá klenot).

Mádl (1897), s. 55-57; Tůma (1915), s. 38-53.

a. Nápisové pole pokračuje v jednom sloupci od horního okraje do středu desky a druhým sloupcem se vrací.

1. V dolní části desky, pro přílišné zvětrání desky, nelze rozpoznat, jestli tam probíhal nápis.

098	Konárovice, kostel Povýšení sv. Kříže	1781
-----	---------------------------------------	------

Náhrobní deska Romana Pajera v kostele Povýšení sv. Kříže, zazděná v severní zdi kostelní lodi. Pískovec, vyrytý křížek v horní třetině desky; nápis vtesán v pěti řádcích.

v. 53 cm, š. 45 cm; p. 3,5 cm - kapitála

ZDE POCHOVAN ZDEJ/SI FARNI ADMINISTRA/TOR P^a(AN) ROMAN PAYER / ZEMREL 28. DUBNA / 1781

Roman Pajer.

Mádl (1897), s. 55-57; Tůma (1915), s. 38-53.

1) Tečka.

099	Konárovice, hřbitov u kostela Povýšení sv. Kříže	1835
-----	--	------

Náhrobek Šmidgrábnerů z Lusteneku, postaven u severní zdi kostelní věže. Pískovec, náhrobek je tvořen soklem, sochou truchlícího génia a destičkou s nápisem. Sokl tvoří

masivní kvádr, který je rozdělený na třetiny, v horní třetině vytesán plastický erb Šmidgrábnerů z Lusteneku, v prostřední zeslabené části je zasazena destička s nápisem, nad destičkou je vytesané boží oko a prověšená látka, na soklu je socha truchlícího génia opírajícího se o urnu; nápis A) je vtesán na destičce umístěné v prostřední části soklu, nápis B) je vtesán na dolní části soklu v pravém rohu.

v. 30 cm, š. 44 cm; p. A) 1. a 2. ř. 1 cm - humanistická minuskula, p. A) 3. a 4. ř. 2 cm - kapitála, p. A) 5., 6. a 8. ř. 0,8 cm - humanistická minuskula, p. A) 7. ř. 1,3 cm - kapitála, p. A) 9. ř. 0,5 cm - humanistická minuskula, p. B) 2 cm, verz. 4 cm - humanistická minuskula - obr. 12

A) Eine trositosi Gattin und Mutter / mit die[.] Denk[...] ihrem geliebten Gattin / JOHAN(N) (F)REYHERRN / SCHMIDTGRABNER v(on) LUSTENEGG / c^a(ísařsko) k^a(rálovský) K[.]mmer[...] Hauptmann in der. [...] / und ihre[.][.]wey Sohnen / CHRISTOPH u(nd) JOSEPH. / Alle drey ruhen unter diesem Grabsteine. / Chr^a(istoph) 11. J(ahre) + 1824. Jos^a(eph) 20. J(ahre) + 1834 Joh^a(ann) 49. J(ahre) + 1835

B) F^a(ranz) Linn

Znak: [Čtvrcený štít. V prvním a třetím poli znak Šmidgrábnerů z Lusteneku (půlený štít, v prvním, zlato-černě, štípeném poli je polovina muže s kloboukem, držící v heraldicky pravé ruce kladívko, levou si opírá o bok, ve druhém červeném poli jsou tři stříbrná břevna pokosem)¹; druhá polovina znaku (Srdeční modrý štítek na čtvrceném erbu. V prvním, modrém poli je pravděpodobně ptačí hlava, ve druhém a třetím, černém poli je břevno pokosem s běžícím zvířetem, ve čtvrtém, modrém poli je pravděpodobně lev ve skoku.)]

Zhotovil František Xaver Linn, sochař.

V humanistické minuskule je použita litera „dlouhé s“ zakončená chvostem. Mimo 2. a 3. řádek nápisu A) jsou litery nakloněny doprava a mají náznak kurzivního písma.

Jan Šmidgrábner z Lusteneku; Josef Šmidgrábner z Lusteneku; Krištof Šmidgrábner z Lusteneku.

Mádl (1897), s. 55-57; Tůma (1915), s. 38-53.

a. Tečka.

Kříž, sekundárně postaven u vchodu do sakristie. Do 2. pol. 30 let 20. století stál kříž u brány v severní zdi kostelního pozemku. Kříž je tvořen pískovcovým soklem, na kterém je kamenná nápisová deska a litinovým křížem; nomen sacrum A) je na pásce na litinovém kříži, v jednom řádku, nápis B) je vykován na železném oválu v dolní části kříže ve dvou řádcích (přidělán v roce 1914), nápis C) je vtesán na kamenné desce v jedenácti řádcích.

š. 26 cm, v. 59 cm; p. A) cca 4 cm - kapitála, p. B) 6 cm, verz. 9 cm - humanistická minuskula, p. C) 1. a 6. ř. 2,5 cm - humanistická minuskula, p. C) 2. ř. 3,5 cm - kapitála, p. C) 3., 4., 5., 8., 9., 10., ř. 2 cm - humanistická minuskula, p. C) 7. ř. 3 cm - kapitála, p. C) 11. ř. 3,5 cm - arabské číslice

A) **I(ESUS)^a N(AZARENUS)^a R(EX)^a I(UDEORUM)^a**¹

B) **Sv. Kříž / r. 1914**

C) **Tento svatý / KŘÍŽ / byl ke cti a chvále / boží postaven ná/kladem p^b(ánů) manželů / Jana a Barbory / RAŠKA / majitelů statku / Konárovického / dne 23. Dubna / 1850.**

Vyryl Jan Zelený², kutnohorský rytec. Před odchodem do Kutné Hory byl písařem na velkostatku Konárovice.

Jan Raška; Barbora Rašková.

SOA Praha, fond Velkostatek Konárovice inv. č. 18, Hrobka; SOkA Kolín, fond Farní úřad, bez inv. č., Kniha pamětní pro farní školu, pag. 7; Mádl (1897), s. 55-57; Tůma (1915), s. 38-53; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a. Scriptura continua.

b. Tečka.

1. Jan 19;19

2. Viz kat. č. 157

Nebovidy

101	Nebovidy, kostel sv. Petra a Pavla	1549
-----	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela sv. Petra a Pavla, do roku 1757 zavěšen v dřevěné zvonici. Koruna tvořena šesti zdobenými uchy¹, na čepci a krku zvonu květinové motivy, na plášti zvonu plastická postava sv. Petra, na protější straně plastická postava sv. Pavla, na dolní části pláště tři plastické linky, na věnci jedna plastická linka; nápis okolo čepce ve dvou řádcích ohraničen plastickou linkou.

pr. 120 cm; váha 1100 kg; p. 3 cm - kapitála - obr. 13

**LETHA PANYE M CCCCC XXXX IX SLYT GEST TENTO ZWON KE^a CZTY A
CHWALE PANV BOHV / WSSEMOHV CZYMV ZA^a VROZENEHO PANA
WYLYMA HANYKERZE SEMINA SKRZE PETRA^a W^a BOLESL(AW)I**

Slil Petr, mladoboleslavský zvonář. Příjmení není známo. Na zvonech a křtitelnicích používal kratší legendy v českém jazyku.

Litery **A** mají horní patku protaženou doprava. Litery **X** mají pravý šikmý dřík zvlněný.

Vilém Hanykěř ze Semína.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony. Ohlašovací list pro bronzové zvony 71; Rybička (1885), s. 40; Vávra (1888), s. 260; Tůma (1915), s. 248-255.

a. Scriptura continua.

1. Květinový motiv.

102	Neboviby, Hluboký Důl	1672
-----	-----------------------	------

Křížový kámen v JV části obce, u silnice III/12555. Na přední straně vytesán vysoký reliéf latinského kříže, břevno a ramena se od konců k průsečíku zužují; nápis A) vtesaný na ramenech kříže v jednom řádku, nápis B) vtesaný na zadní straně kvádrů v pěti řádcích, nápis C) vtesaný na levé straně kvádrů v pěti řádcích.

v. 95 cm, š. 40 cm; p. A) 5 - 7 cm, p. B) 4,5 - 7 cm, p. C) 4 cm - kapitála - obr. 14

A) L^{-a}E^{-ar}T^{-a}A^{-a} 1^{-b}6^{-c}7^{-d}2^{-e-f}

B) [---] / [---] / [---] / LET^g[---] / 1^{-b}6^{-c}7^{-d-h}

C) [---]T[---] / [---] / [---] / [---]E[---] / ITELEM

a. Litera p. 5 cm.

b. Číslice 1 p. 6cm.

c. Číslice 6 p. 7 cm.

d. Číslice 7 p. 6 cm.

e. Číslice 2 p. 5,5 cm

f. Pod arabskými číslicemi je vtesané břevno.

g. Litera p. 4,5 cm

Nová Ves I

103

Nová Ves, kostel sv. Václava

1550

Zvon, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna zvonu je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na plášti je reliéfní erb, na protější straně je reliéf sv. Bartoloměje, v dolní části pláště je plastická dvojlinka; nápis probíhá okolo čepce ve dvou řádcích, první řádek je ohraničen plastickými dvojlinkami, druhý řádek v kapitále je bez ohraničení.

pr. 85 cm; váha 500 kg; p. 2,2 cm - gotická minuskula, p. 1,7 cm - kapitála - obr. 15

^a leta ^a panie ^a tyssy^{-b} czeho ^a pietysteho ^a padesateho^c ^a ya ^a hlas ^a wolagyczy ^a na^d paussy ^a
^a spraw(te) ^a czestv^{-e} panie² ^a gyrzyk ^a KLABAL ^a / SLYSS YZG^{-f-g}RAELI^{-e} YA GSEM
PAN^{-g} BVOH TW(V)G^{-e} KTEREY SEM TIE WYWEG^{-f-g}L ZEMIE^{-h} EGYPSKE⁻ⁱ Z^d G^{-f}
^gOMU SLVZEBNOSTY^{-b 3} 1550

Slil Jiří Klabal⁴, kutnohorský zvonář. Zemřel v roce 1552. Z jeho manželství s Justinou vzešlo mnoho dětí, největší slávy dosáhli synové Ondřej a Tomáš.

Znak: (na štítu je celá postava býka)

Litery nápisu nejsou stejné, některá slova jsou zkomolená, některé litery jsou retrogradní.

NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 76; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha

novovesské fary, s. 72; Leminger (1897), s. 24-36; Mádl (1897), s. 103-104; Tůma (1915), s. 102-111; Hruška (1967), s. 60-66; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

- a. Heraldická lilie.
- b. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu **I**.
- c. Mádl (1897) a Tůma (1915) toto slovo neuvádějí.
- d. Scriptura continua.
- e. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu **Y**.
- f. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu **D**.
- g. Litera je retrogradní.
- h. Mádl (1897) a Tůma (1915) dávají před slovo **ZEMIE** ještě předložku **ZE**.
- i. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí slovo **EGIPSKI**.

1. Pšeničný klas.
2. Jan 1;23
3. Exodus 20;2
4. Viz kat. č. 104; 105+

104	Nová Ves, kostel sv. Václava	cca 1550
-----	------------------------------	----------

Zvon, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, plášť hladký; nápis okolo čepce ohraničen plastickou linkou.

pr. 48 cm; 80 kg; p. 2,5 cm - gotická minuskula

^a gya ^a hlas ^a wolagyczy ^a na ^b paussty ^a sprawte ^a cessty ^a panye² ^a G k

Slil Jiří Klabal³, kutnohorský zvonář.

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 76; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novovesské fary, s. 72; Leminger (1897), s. 24-36; Mádl (1897), s. 103-104; Tůma (1915), s. 102-111; Hruška (1967), s. 60-66; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

- a. Heraldická lilie.
- b. Scriptura continua.

1. Pšeničný klas.
2. Jan 1;23
3. Viz kat. č. 103; 105+

Zvon ve věži kostela. „*Na plášti v reliéfu celá postav sv. Václava v brni a plášti, s praporcem a štítem a pod ním zasazený peníz.*“ Roku 1903 přelit Arnoštem Diepoldem v Praze, zachován původní nápis. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911 - 1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Mádla (1897) a Tůmy (1915).

pr. 100/106 cm; váha 800 kg; p. gotická minuskula a kapitála

**ten(t)o^a zwon^a dielan^a gest^a ke^b czty^a a^b chwale^a pan(v)^{-c} a bohv^a a^b kv^b pamatcze^a
swateho^a waczlawa^a za^b gyry^a rychtaryze^a za^b rzyhy^{-d} a stareho^a ry^a /^{-e} chtarze^a ian^a
nesmetal^a waniek^a kvbv^a tvma^a petrzyku^a waniek^a ssmied^a jan^a gezkv^a girzyk^a
zwonarz^a klabal^a nowa^a wes : 1552**

Slil Jiří Klabal¹, kutnohorský zvonář.

Jan Ježků; Jíra, rychtář; Vaněk Kubů; Jan Nesmetal; Tůma Petříků; Říha, starý rychtář; Vaněk Šmíd.

NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novovesské fary, s. 72, s. 135; Leminger (1897), s. 24-36; Mádla (1897), s. 103-104; Podlaha (1910), s. 106-109; Tůma (1915), s. 102-111; Hruška (1967), s. 60-66.

a. Pravděpodobně heraldická lilie.

b. Scriptura continua.

c. Mádla (1897) uvádí **PAM**, Tůma (1915) uvádí **PAN**.

d. Mádla (1897) uvádí **ZARZEHE**, Tůma (1915) uvádí **ZARZYHY**.

e. Pravděpodobný konec prvního řádku.

1. Viz kat. č. 103; 104

Zvon „Poledník“, ve věži kostela. Nápis „*má při hořením kraji.*“ Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle Mádla (1897), NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 49 cm; váha 160 kg; p. kapitála

L^{-a} B^{-a} Z A^{-a} B H L K T^{-a} S^{-a} G^{-a} R^{-a} B^{-a} W K B A H W K R^{-a} S B^{-a}

NA, fond Zemský úřad Praha oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novovesské fary, s. 72; Mádl (1897), s. 103-104; Tůma (1915), s. 102-111.

a. Tečka.

107+	Nová Ves, vrch Bedřichov	1840-42
------	--------------------------	---------

Nápisová deska, na památníku bitvy u Kolína svedenou 18. června 1757 mezi vítěznou habsburskou a poraženou pruskou armádou. Vystavěn z pískovcových kvádrů, spodní část je tvořena masivním soklem opatřeným římsou, ze střední části soklu se zvedá komolý jehlan; v soklu je zasazena bronzová pamětní deska s reliéfem hlavy Fridricha II. Velikého a desetiřádkovým nápisem v češtině, němčině a angličtině. Pomník nechal vystavět majitel kolínského panství Václav Veith. Pamětní deska byla odcizena. Přepis nápisu podle Tůmy (1915).

sokl - d. 410 cm, v. cca 650 cm, š. 410 cm

Na památku vítězství nad Prusy v sedmileté válce dne 18. června 1757.

Tůma (1915), s. 102-111; Poche (1978), s. 484.

Ohaře

108+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	1822
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela sv. Jana Nepomuckého. Zničen při požáru v roce 1838. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 67 cm; váha 200 kg

In honorem S(an)cti Venceslai.

Slil Karel Belmann¹, pražský zvonář. V letech 1816-1855 sléval nové zvony a přelával zvony staré. Huť měl na Novém Městě Pražském.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; SOkA Kolín, fond Farní úřad Ohaře, bez. inv. č., Pamětní kniha (1742) 1805-1835; Rybička (1885), s. 37-38; Podlaha (1910), s. 109-112; Tůma (1915), s. 60-64.

1. Viz kat. č. 168+

109+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	1847
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1942. „*Na obvodu ve středu čte se nápis A), na dolním okraji*“ nápis B). Popis umístění nápisu podle Tůmy (1915). Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 100/105 cm; váha 700 kg

A) **I^aN HONOREM S^b(ANCTI) I^aOANNIS NEPOM^b(UCIS)**

B) **FUDIT WOLFGANGUS STRAUB OLOMUCENCIS ANNO 1847.**

Slil Wolfgang Straub¹, olomoucký zvonář. Narodil se v roce 1793 v Olomouci, zemřel v roce 1876 tamtéž. Zvony odléval v letech 1829-1865.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 77; Podlaha (1910), s. 109-112; Tůma (1915), s. 60-64. <http://svatymichal.cz/historie/dokumenty/ZvonyChramuSvMichala.doc> 25. 2. 2010

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera **J**.

b. Tečka.

1. Viz kat. č. 110+; 111+

110+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	1847
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 77/80cm; váha 300 kg

A) **I^aN HONOREM S^b(ANCTI) FRANCISCI XAV^b(ERI)**

B) FUDIT WOLFGANGUS STRAUB OLOMUCENCIS ANNO 1847.

Slil Wolfgang Straub¹, olomoucký zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Podlaha (1910), s. 109-112; Tůma (1915), s. 60-64. <http://svatymichal.cz/historie/dokumenty/ZvonyChramuSvMichala.doc> 25. 2. 2010

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedena litera **J**.

b. Tečka.

1. Viz kat. č. 109+; 111+

111+	Ohaře, kostel sv. Jana Nepomuckého	cca 19. stol.
------	------------------------------------	---------------

Zvon ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 42 cm; váha 80 kg

In honorem S(an)cti Floriani et Caroli.

Slil pravděpodobně Wolfgang Straub¹, olomoucký zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Tůma (1915), s. 60-64. <http://svatymichal.cz/historie/dokumenty/ZvonyChramuSvMichala.doc> 25. 2. 2010

1. Viz kat. č. 109+; 110+

Ovčáry

112	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1524
-----	------------------------------------	------

Zvon, zavěšený v dubové stolici v kostelní věži. Plášť je zdoben reliéfy sv. Petra, sv. Jakub a sv. Jan Evangelista, na protější straně pláště je erb a medailon sv. Jiří, v dolní části pláště je reliéfní dvojlinka, na věnci reliéfní linka; nápis probíhá po obvodu čepce v jednom řádku mezi dvěma linkami.

pr. 120 cm; váha asi 1000 kg; p. 2 cm - gotická minuskula - obr. 16

**tento^a zvon^a udielan gest^a do^b wowczar^c a k^b swatemu^a yakubu^a za^b starssyc^d h^a yana^a
toni^e asse^f a gyra^g rychtarz^a ni^e yekota^a**

Znak: (na štítu je břevno pokosem, klenotem jsou dvě křídla)

Verzálky v dvojlinkové osnově.

Jan Tobiáš; Jiří Měkota.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 79; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123; Mádl (1897), s. 78-80; Podlaha (1910), s. 112-115; Tůma (1915), s. 74-79.

- a. Slova rozdělena plastickou heraldickou růží.
- b. Scriptura continua.
- c. Mádl (1897) uvádí **dwowoczar**, Tůma (1915) uvádí **do wowezar**
- d. Retrográdní litera.
- e. Litera **ni** je pravděpodobně špatný odlitek litery **m** nebo liter **bi**.
- f. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí **tobiasse**.
- g. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí **yira**.

113+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1617
------	------------------------------------	------

Zvon v kostelní věži. Válečná rekvizice v roce 1918. Přepis nápisu podle Tůmy (1915).

pr. 35 cm

1617

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 79; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123, s. 254; Podlaha (1910), s. 112-115; Tůma (1915), s. 74-79.

114+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1672
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela sv. Jakuba Staršího. Válečná rekvizice v roce 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 36 cm

Jan Sstipek Waclav Gelinek a(nn)o 1672

Václav Jelínek; Jan Štípek.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

115+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1772
------	------------------------------------	------

Zvon v kostelní věži. Válečná rekvizice v roce 1917. „*Při koruně mušlový ornament. Na jižní straně pláště stojí na mušli sv. Jan Event., na severní sv. Florian, sv. Jakub, sv. Vojtěch a Nejsvětější Trojice. V obrubě odlito několik listů šalvěje, velká medaile a nápis.*“ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy (1915).

pr. 98 cm; p. - pravděpodobně kapitála.

I^aOHANN GEORG KÜHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1772

Slil Jan Jiří Kühner¹, pražský zvonař. Huť měl v Praze na Malé Straně. Znamé jsou jeho zvony z let 1750-1770. Na zvonech používal češtinu, latinu i němčinu; legenda byla krátká, většinou jen „Slil Jan Jiří Kühner v Praze“ a rok.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123, s. 253; Rybička (1885), s. 35-36; Mádl (1897), s. 78-80; Podlaha (1910), s. 112-115; Tůma (1915), s. 74-79.

a) Tůma (1915) uvádí literu **J**.

1. Viz kat. č. 131; 136+; 137+; 138

116+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1777
------	------------------------------------	------

Zvon ve věži kostela sv. Jakuba Staršího. Válečná rekvizice v roce 1916. „*Obraz sv. Jana Nepomuckého.*“ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy (1915).

pr. 31 cm

J. D. 1777

Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123; Podlaha (1910), s. 112-115; Tůma (1915), s. 74-79.

117+	Ovčáry, kostel sv. Jakuba Staršího	1777
------	------------------------------------	------

Zvon v kostelní věži. Válečná rekvizice v roce 1917. „*Obrazy sv. Ivana a Antonína.*“ Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy (1915).

pr. 28 cm

J. R. S. 1777^a

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836, s.122-123, s. 253; Mádl (1897), s. 78-80; Podlaha (1910), s. 112-115; Tůma (1915), s. 74-79.

a) V NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, Okres Kolín, Popisy zvonů jednotlivých kostelů uvedeno **I R S 1777**.

Pňov-Předhrádí

118+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1579
------	---	------

Náhrobník Kateřiny Hlavačové z Řehče. Kostel zrušen v roce 1781. „*Kámen u zákřístě vedle dveří po levé straně ve zdi stojící představuje osobu ženskou, čistě vytesanou, dole erb má železnou rukavici a nad hlavou nápis latinskými slovy.*“ Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915).

p. - kapitála¹

Leta MDLXXIX. we Cwrtek Przed Swatim Filipem a Jakubem: umrżela Urozena Paní Katerżina Hlawacżowa z Rehcze, tuto gest Pochowana. Smulug se Pán buh nad Dussi gegi.

Datum: 30. dubna 1579

Znak: z Řehče (na štítu je plechovice)²

Kateřina Hlavačová z Řehče.

Vavák (1915), s. 10.

1. Podle Vaváka (1910).

2. Srov. Sedláček 3 (2002), s. 17.

119+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1580
------	---	------

Náhrobník Anny z Branče a v Pňově. Kostel zrušen v roce 1781. „*Hned podle toho kamena (jedná se o náhrobník Jana z Branče a v Pňově) blíže ke zdi položen jest druhý, tolikéž alabastrový, o mnoho menší, na němž vytesáno jest děvčátko s týmž erbem a okolo nápis.*“ Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915).

Letha pánie: LXXX. w ponděly po božjm Tiele, umřela gest Anička dcerka urozeneho Pana SStrála z Brancže a we Pniowie, tuto gegi Tielo odpočjvá.

Datum: 6. června 1580

Erb: Pelhřimovští z Branče¹ (na štítu je muž držící kopí, sedící na běžícím koni)²

Anna z Branče a v Pňově; Štrál z Branče a v Pňově.

Vavák (1915), s. 11.

1. Viz kat. č. 120+

2. Srov. Sedláček (1925), s. 98.

120+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1582
------	---	------

Náhrobník Jana z Branče a v Pňově. Kostel zrušen v roce 1781. „*Kámen u velkého oltáře na straně epištoly z bílého oblázku aneb alabastru, na něm jest též osoba ženská, v zemi položený, na němž nápis jest okolo osoby při krajích kamena, od jedné pak strany cihelným stupněm (sprostnost!) založený, tak že se veškeren čísti nemůže. Při nohách té osoby jest erb zřetelný.*“ Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915).

Letha panie MDLXXXII. den památ^{ar}(ky) [---] (Uro)zeneho pana Jana z Brancže a we Pniowie, tuto gegi tielo odpocziwá.

Datum: 1582

Znak: Pelhřimovští z Branče; „V poli pod helmem jezdec na koni v plném běhu, helm na hlavě a v pravé ruce šavli napřaženou mající; nad helmem dvě křídla orličí roztažená a mezi nimi tři štušky (dýky) skřížené.“¹

Jan z Branče a v Pňově.

Vavák (1915), s. 10-11.

a. Zazděno.

1. Viz kat. č. 119+

121+	Pňov-Předhrádí, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Předhrádí	1626
------	--	------

Zvon, sekundárně v předhrádském kostele. Původně pravděpodobně zavěšen v pňovském kostelu a přenesen po jeho zrušení v roce 1781. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka G, Bydžovsko, kart. 16, inv. č. 184 Poděbrady, fol. 1-2.

Tento zvon gest lit 1626 ke cti a chwałe bozy / za pzrawj duchownj kneze Petriciusa Mssen=^a/skeho nakladem zadussy Pniowskeho.

Patrik/ Petr Mšenský.

ANM, fond Eichlerova sbírka G, Bydžovsko, kart. 16, inv. č. 184 Poděbrady, fol. 1-2.

a. Dvě čárky.

122+	Pňov-Předhrádí, kostel Narození Panny Marie v Pňově	1744
------	---	------

Nápis, pamětní o opravě kostela. Kostel zrušen v roce 1781. „*Předně, od velkého oltáře, který již není, obrátě se na kruchtu nad tou jsou tři tabule na zdi malované: V první jest erb království českého, lev s korunou, v druhé naproti erb království uherského, kříž dvojnásobní z tří pahorků vystupující; v třetí a prostřední tabuli aneb kole neb věnci jest takovýhle nápis.*“ Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Vaváka (1915).

Tento Chrám Pánie gest Obnoven za cžasu staršího Kostelnika Wácslawa Potmiessila^a Mladssiho Ssimona Trnky a Jana Horáčka, dne 25. Septemb^a(er) Roku toho 1744. Jan J^a K^a(arr) Mjstr Nimburský.

Znak: české království (na štítu je český lev)¹, uherské království (na štítu je dvouramenný kříž stojící na třech pahorcích)²

Jan J. Charr.

Jan Horáček; Václav Potměšil; Šimon Trnka.

Vavák (1915), s. 10; Poche (1980), s. 100.

a. Ve Vavákovi (1915) je otištěna dvojtečka.

1. Srov. Sedláček (2001), s. 295-297.

2. Částečné srov. Ottův slovník naučný. Ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí. Dvacátý šestý díl. U - Vusín. Praha, 1907, s. 91.

123+	Pňov-Předhrádí, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Předhrádí	1754
------	--	------

Zvon, největší, ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka G, Bydžovsko, kart. 16, inv. č. 184 Poděbrady, fol. 1-2.

p. - pravděpodobně kapitála

**I^aGNE PRU^aSSAO SEPU^aL^aTA NOV^aA EX^aU^aRGI^aT / HONORI^a D^aI^aV^aA V^aI^a
RGI^aNI^aS I^aN C^aAL^aOS ASSU^aMTA.**

Datum: chronogram DCLLXUUVUVVUIIIIIII

Jan Krištof Löhner¹, pražský zvonař. Měl huť na Starém Městě Pražském. Zvonařská rodina Löhnerů se do Čech přistěhovala z Řezna.

ANM, fond Eichlerova sbírka G, Bydžovsko, kart. 16, inv. č. 184 Poděbrady, fol. 1 - 2; Rybička (1885), s. 33.

a. Litera je vyšší.

1. Viz kat. č. 124+; 125

124+	Pňov-Předhrádí, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Předhrádí	1754
------	--	------

Zvon, střední, ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1917. Přepis nápisu podle ANM, fond Eichlerova sbírka G, Bydžovsko, kart. 16, inv. č. 184 Poděbrady, fol. 1-2.

p. - pravděpodobně kapitála

**PERFU^aSA SU^aB^a HONORE D^aI^aV^aI^a I^aOANNI^s NEPOM^aU^a,/C^aENI^a, QU^aA
PORI^aORI^aBU^aS ABHI^aNC^a ANNI^s I^aGNE / PERI^aV^aI^aT BORU^aSSI^a IN PRAG
1754**

Datum: chronogram MDCCUUVUUUVUIIIIIIIIIII

Jan Krištof Löhner¹, pražský zvonář.

ANM, fond Eichlerova sbírka G, Bydžovsko, kart. 16, inv. č. 184 Poděbrady, fol. 1-2.

a. Litera je vyšší.

1. Viz kat. č. 123+; 125

125	Přov-Předhrádí, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Předhrádí	1754
-----	--	------

Zvon, zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Okolo čepce jsou dvě plastické linky, pod nimi, na krku, je pás festonů, na plášti jsou dvě reliéfní postavy, sv. Vojtěch (sv. Prokop) a na protější straně Panna Marie, v dolní části pláště jsou dvě plastické linky; nápis je na plášti zvonu ve čtyřech řádcích.

pr. 67 cm, p. 1,4 cm - kapitála

**D^aI^aV^aI^s W^aOG¹ TI^aEC^aHO ET / PROC^aOPI^aO BATR¹ ONI^s BOHEM^aI^aAE^b/
ABEX^aU^aSTI^aONE BORU^aSSI^a REFU^aSA ET RENOW^aATA / MICH GOS^c(S) I^c
(OHANN) C^a(HRISTOPH) LOHNER IN PRAG. 1754**

Datum: chronogram MDCCXVWUUUWIIIIIIII

Jan Krištof Löhner², pražský zvonář.

ANM, fond Eichlerova sbírka G, Bydžovsko, kart. 16, inv. č. 184 Poděbrady, fol. 1-2.

a. Litera p. - 2,5 cm.

b. Nexus literarum liter **AE**.

c. Tečka.

1. Reliéf postavy sv. Vojtěcha.

2. Viz kat. č. 123+; 124+

Nástěnná malba, na východní zdi. Freska, iluzivní oltář; nomen sacrum je namalovaný žlutou barvou na modrém pozadí ve dvou řádcích. Restaurováno Františkem Krátkým v roce 1894.

p. cca 10 cm - kapitála

M^a/RIA

Václav Kramolín¹, malíř. Mladší brat významného malíře Josefa Kramolína. Žil v letech 1733 až 1799.

Poche (1980), s. 100; Dějiny českého výtvarného umění. (III/1) 1780/1890. Praha 2001, s. 69.

a. Litera p. cca 20 cm.

1. Viz kat. č. 127; 128

Nástěnná malba, na severní zdi kostelní lodi. Freska, iluzivní oltář; nomen sacrum A) je namalovaný žlutou barvou na modrém pozadí v jednom řádku, malovaný černý nápis B) je na modrém pozadí ve dvou řádcích. Restaurováno Františkem Krátkým v roce 1894.

p. A) cca 20 cm - kapitála, p. B) cca 5 cm, verz. cca 10 cm - humanistická minuskula - obr. 17

A) + / **IHS**¹

B) **Sv. Jene Nep. / oroduj za nás!**

Václav Kramolín², malíř.

Poche (1980), s. 100; Dějiny českého výtvarného umění. (III/1) 1780/1890. Praha 2001, s. 69.

1. Nápis spojen s jezuitským řádem I(esum) H(abemus) S(ocium), popř. I(esu) H(umilis) S(ocietas), jinak IE(su)S; lidově I(esus) H(ominum) S(alvator), nebo I(n) H(oc) S(igno) [V(inces)].

2. Viz kat. č. 126; 128

Nástěnná malba, na jižní zdi kostelní lodi. Freska, iluzivní oltář; malovaný černý nápis na modrém pozadí ve dvou řádcích. Restaurováno Františkem Krátkým v roce 1894.

p. cca 5 cm, verz. cca 10 cm - humanistická minuskula

Sv. Josefe / oroduj za nás!

Václav Kramolín¹, malíř.

Poche (1980), s. 100; Dějiny českého výtvarného umění. (III/1) 1780/1890. Praha 2001, s. 69.

1. Viz. kat. č. 126; 127

Ratboř

129	Ratboř, kostel sv. Václava	poč. 16. stol.
-----	----------------------------	----------------

Zvon, zavěšený na ocelové hlavě v dubové stoličce kostelní věže. Na věnci je plastická linka; kolem čepce, mezi linkami, probíhá jednořádkový nápis.

pr. 94 cm; váha 490 kg; p. 3,2 cm - gotická minuskula

**ego^{-a} camp^{-a} ana nvncv^{-a} am p^{-a} ro^{-a} nvncio^{-a} vana p^{-a} er magistvm andrea p^{-a} tac(e)k^{-b} o^{-a b c}
rex glo^{-a} rie criste veni no^{-a} bis cvm pace¹. n**

Slil Ondřej Ptáček², kutnohorský zvonář a konvář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 97; Rybička (1885), s. 45-48; Mádl (1897), s. 89; Tůma (1915), s. 198-206; Hruška (1967), s. 28-47; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1_1%29>

a. Litera p. 4 cm.

b. Scriptura continua.

c. Mádl (1897) a Tůma (1915) uvádějí literu **m**, ale pravděpodobně se jedná o chybu vzniklou při lití zvonu.

1. Žalm 24;8

2. Viz kat. č. 014; 030; 033; 163

130+	Ratboř, kostel sv. Václava	1715
------	----------------------------	------

Zvon v kostelní věži. Pravděpodobně rekvírován v roce 1917. „*Na plášti postava světce, koruna tvořena pletenými uchy.*“ Popis výzdoby a přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 45 cm

+ Zacharias Tiettrich anno 1715 mich hat gegosen in Prag

Slil Zachariáš Diettrich (též také Tiettrich), pražský zvonář. Známé jsou jeho zvony z let 1716-1730. V nápisech na zvonech používal latinský i český jazyk, ale na svůj podpis používal němčinu.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Rybička (1885), s. 33-34; Mádl (1897), s. 89; Tůma (1915), s. 198-206.

131	Ratboř, kostel sv. Václava	1755
-----	----------------------------	------

Zvon, zavěšený na ocelové hlavě v dubové stoličce kostelní věže. Rekvírován v roce 1942, vrácen 1945. Krk zvonu je ozdoben květinovým motivem, na plášti je reliéf Panny Marie, stojící na měsíci s rukama zkříženými na prsou a hadem pod nohama, na věnci zvonu jsou tři reliéfní linky; nápis probíhá okolo čepce, mezi linkami.

pr. 48 cm; váha 89 kg; p. 1,3 cm - kapitála - obr. 18

IOHANN GEORG KÜHNER GOSS MICH IN PRAG 1755

Slil Jan Jiří Kühner¹, pražský zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 97; Rybička (1885), s. 35-36; Mádl (1897), s. 89; Tůma (1915), s. 198-206.

1. Viz kat. č. 115; 136+; 137+; 138

Starý Kolín

132

Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje

1740

Nápis, o přestavbě kostela, na stěně nad vchodem do sakristie. Malovaný desetířádkový nápis A) je na desce, vystupující nad úroveň stěny. Deska má vykrojené rohy. Oranžový malovaný nápis B) je pod deskou ve dvou řádcích. Obnovený 1859, 1905.

v. cca 60 cm, š. cca 120 cm; p. 1. - 3. ř. cca 7 cm - kapitála, p. 4. a 5. ř. cca 6 cm; p. 6. - 9. ř. cca 5 cm, p. 10. ř. cca 2,5 cm - humanistická minuskula - obr. 19

A) V^{-a}NI^{-a} D^{-a}EO TRI^{-a}NO EX^{-a}C^{-b}EL^{-a}SO / ET D^{-a}I^{-a}V^{-a}O AND^{-a}REAE APOSTOL^{-a}O /
EX^{-a}I^{-a}V^{-a}I^{-a}T SACRATA HAEC AEDES / SUB SUMMO PONTIFICE BENEDICTO
(X)IV / ROM^c(ANUS) IMP^c(ERATOR) CAROLO REGE. BOEM(IAE) ET
HUNG(ARIE) / PATRONO REGIAE BOEMAE^{-d} CAMERAE PRAE^{-d}SIDENTE / F^{-c}
(RANCISCO) LEOPOLDO S^{-c}(ACRI) R^{-c}(OMANI) [...] COMITE DE STERNBERG A
PRIORI / FABRICA POST 440. AN ITERATO FUNDAMENTAIITE / r^{-c}. /
reaedificata.

B) Joh^{-c}(ann) Wysekal [...] / A^{-c}(nno) D^{-c}(omini) 1905

Datum: chronogram DDD(C)LLXXVVVIII

Litery **I** mají tečku.

Benedikt XIV.; Karel IV.¹; František Leopold ze Šternberku; Jan Vysekal.

Mádl (1897), s. 53-54; Tůma (1915), s. 14-20.

a. Oranžová barva litery.

b. Mádl (1897) uvádí literu **C** v chronogramu.

c. Tečka.

d. Nexus literarum liter **AE**.

e. Písmeno **r**. je umístěno mezi devátou a desátou řadou pod písmeny **TE** ve slově **FUNDAMENTAIITE**.

1. Viz kat. č. 025; 078+; 079+

Náhrobník Jana Vojtěcha Vernera přizděný k jižní stěně kostnice. Pískovec, ve střední části desky je v reliéfně zahloubeném poli vytesán reliéf lebky a zkřížených hnát; sedmiřádkový nápis, první řádek je vtesán nad lebkou se zkříženými hnáty, druhý až šestý řádek je pod reliéfem.

v. cca 120 cm, š. 96 cm; p. 5 cm - kapitála

[---]S^{-a}V^{AE}^{-b c} A^{-a}[---]ORV^{-d} XLIII / H^{-a}IC S^{-a}EPVLTVS R^{-a}EQVIESCIT / A^{-a}^e(DMORUM) R^{-a e}(EVERENDUS) D^{-a e}(OMINUS) I^{-a}OHAN^{-e}(NES) A^{-a}DALBER^{-e}(TUS) W^{-a}ERNER / S^{-a}ACEPDOS E^{-a}CCLES^{-e} O^{-a}VIPIE / I^{-a}N D^{-a}OMI[---]O O^{-a}BIIT / [---]
1741. D^{-a}IE 8. 0 [---] / [---]PECTANS C^{-a}L[---]

Jan Vojtěch Verner.

Poche (1980), s. 419.

- a. Litera p. 8 cm.
- b. Nexus literarum liter **AE**.
- c. Dvojtečka.
- d. Nad literou **V** je břevno.
- e. Tečka.

Zvon v sanktusové věžičce. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. První válečná rekvizice v roce 1918, vrácen, podruhé zrekvírován v roce 1942. Přepis letopočtu podle Tůmy (1915).

váha cca 15 kg

1762

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 101; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínského fary od roku 1836, s. 62; Tůma (1915), s. 14-20.

Zvon zavěšený v sanktusové věžičce. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice v roce 1942, na žádost duchovního správce vrácen z Kolína. Přepis letopočtu podle Tůmy (1915).

váha cca 7 kg

1762

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 101; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836, s. 116; Tůma (1915), s. 14-20.

Zvon ve věži kostela. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice v roce 1916. „*Kolem koruny drobné figurky, na plášti sv. Josef před Kristem klečící.*“ V nápisu byl chronogram. Popis výzdoby zvonu podle Mádla (1897). Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 118/120 cm

TITO ZVONI PO OHNI ZA FARAŽE JOSEFA ANTONINA VOKAIKA NAKIADEM KOSTEIA V PRAZE PRŽELITI K SIAVIE BOŽI. JOHANN GEORG K ÜHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1779.

Slil Jan Jiří Kühner¹, pražský zvonář.

Josef Antonín Vokál.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836, s. 60; Rybička (1885), s. 35-36; Mádl (1897), s. 55; Tůma (1915), s. 14-20.

a) V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů uveden přepis „**TYTO ZVONY POCHÁZÍ ZA FARÁŘE JOSEFA ANTONÍNA VOKALA NÁKLADEM KOSTELA. V PRAZE PŘELIL K SLÁVĚ BOŽÍ JOHAN GEORG KÜHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1779.**“

1. Viz kat. č. 115+; 131; 137+; 138

137+	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1779
------	---------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 95 cm; váha 300 kg

TEHOŽ LETA ZA VROZENEO A STATECZNEO PANA VOJTECHA MASATSCHÉ PANSŔVICH KOLLINSKEHO A BECŽVARSKÉHO PANA VRCHNIHO. JOHAN GEORG K ÜHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1779.^a

Slil Jan Jiří Kühner¹, pražský zvonař.

Vojtěch Masatsche.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836, s. 60; Rybička (1885), s. 35-36; Mádl (1897), s. 55; Tůma (1915), s. 14-20.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů uveden přepis „**TÉHOŽ ROKU ZA UROZENÉHO A STATEČNÉHO PANA VOJTĚCHA MASSATSCHÉ PANSTVÍ KOLÍNSKÉHO A BEČVARSKÉHO PANA VRCHNÍHO. JOHANN GEORG KÜHNER GOSS MICH IN PRAG ANNO 1779.**“

1. Viz kat. č. 115+; 131; 136+; 138

138	Starý Kolín, kostel sv. Ondřeje	1779
-----	---------------------------------	------

Zvon zavěšený na ocelové hlavě v dubové stolici v kostelní věži. Ulit jako náhrada za zvony zničené při požáru v roce 1761. Válečná rekvizice v roce 1942, na žádost duchovního správce vrácen z Prahy. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, na krku zvonu jsou, v dolní části pláště jsou tři dvojlinky, na věnci je jedna linka; jednořádkový nápis je na věnci zvonu.

pr. 70 cm; váha 250 kg; p. 1,2 cm - kapitála

IOHAN GEORG KÜHNER GOSS MIC^aH IN PRAG ANNO 1779

Slil Jan Jiří Kühner², pražský zvonař.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 101; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínských fary od roku 1836, s. 116; Rybička (1885), s. 35-36; Mádl (1897), s. 55; Tůma (1915), s. 14-20.

a. Litera **C** je nakloněná doprava, jinak je stejná jako litery **G**.

1. Lidské tváře.

2. Viz kat. č. 115+; 131; 136+; 137+

Týnec nad Labem

139+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1569
------	---	------

Zvon, větší, v kostele. Zvon zničen při požáru v roce 1834. Přepis nápisu podle Tůmy (1915).

tento zwon udelan gest skrze wondrzege kotka zwonarze na horach kutnachs wobywagic 1569^a

Slil Ondřej Kotek¹, kutnohorský zvonář.

Rybička (1885), s. 51; Leminger (1897), s. 25-27; Mádl (1897), s. 98-100; Tůma (1915), s. 280-297; Hruška (1967), s. 66-70.

a) Tůma (1915) uvádí přepis: „**Tento zwon udelan gest skrze Vondrzege Kotka zwonarze na Horách Kutnachs wobywagic 1569^a**“.

1. Viz kat. č. 006; 095; 140+; 172

140+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1569
------	---	------

Zvon, menší, v kostele. Zvon zničen při požáru v roce 1834. Přepis nápisu podle Tůmy (1915).

nemesskeg obratiti se ku panu bohu nahle prigde hnew gehu a w czas pomsty shladit tele 1569^a

Slil pravděpodobně Ondřej Kotek¹, kutnohorský zvonář.

Rybička (1885), s. 51; Leminger (1897), s. 25-27; Mádl (1897), s. 98-100; Tůma (1915), s. 280-297; Hruška (1967), s. 66-70; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a) Tůma (1915) uvádí přepis: „**Nemesskej obratiti se Ku Pánu Bohu náhle prigde hnew geho a w čas pomsty shladit tele 1569**“.

1. Viz kat. č. 006; 095; 139+; 172

141+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1612
------	---	------

Zvon v kostele. „*Byl na něm erb městečka a nápis.*“ Zvon zničen při požáru v roce 1834. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy (1915).

chwaltez pana na cymbalych dobrze czinice chwalte ho na cymbalych utesseny¹ wsseliky duch chwal hospodina² 1612^a

Znak: Týnec nad Labem (na štítu je čtverhranná věž s okny, cimbuřím a střechou s makovicí, vedle je řeka, přes řeku vede most k bráně umístěné ve věži)³

Mádl (1897), s. 98-100; Tůma (1915), s. 280-297; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a) Tůma (1915) uvádí přepis: „**Chwaltez Pána na cymbalych dobře činice chwalte ho na cymbalych utesseny -- Vsseliky duch chwal hospodina 1612**“.

1) Žalm 150;5

2) Žalm 150;6

3) Srov. Čarek (1985), s. 389.

142	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1630
-----	---	------

Křtitelnice stojící v kostele, před presbytářem. Na víku křtitelnice je postava sv. Jana Křtitele, držícího kříž, při křtu Ježíše Krista. Při horním okraji reliéfní lidská hlava. Na plášti je reliéf poprsí Panny Marie s Ježíškem v náručí, kolem nich sluneční paprsky, nohy zdobené mužskými tvářemi s dlouhými vousy; nápis A) namalovaný na stužce zavěšené na kříži, nápis B) probíhá kolem horní části pláště v jednom řádku ohraničeném linkou, pokračuje ve třech řádcích na střední části pláště a končí v dolní části pláště, kde probíhá kolem obvodu, na jednom řádku ohraničeném linkou. Křtitelnice poškozena požárem v roce 1834.

pr. 50 cm, v. 120 cm; p. A) 0,7 cm - kapitála, p. B) 1. a 5. ř. 2 cm, p. B) 3. - 4. ř. 2,5 cm - gotická minuskula - obr. 20

A) **ECCE AGNUS /^a DEI!**

B) . Leta . p . 1630 . 2 dne miesyce vnora slyta krztitedlnice tato ke cti chw[---]oz amv . y . miestys^{-b}(e) //^{-c} wla(dislawa) . sspaczka . toho czasv / pana prymasa . a p(ana) miko/lasse brzezyny kostelnika //^{-d} [---] nad labem za 2 ctihodneho

Verzálky jsou vepsány do dvojlinkové osnovy.

Mikuláš Březina; Vladislav Špaček.

Tůma (1915), s. 280-297.

- a. Ohyb pásky.
- b. Dvojtečka.
- c. Nápis pokračuje ve třech řádcích na plášti křtitelnice.
- d. Nápis pokračuje v jednom řádku okolo spodního okraje.

143	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitel	1666
-----	--	------

Náhrobník Augustina de Müllern položený u venkovní severní zdi kostela, na vchodu do hrobky umístěné pod kněžištěm. Mramor, ve střední části desky je v reliéfně zahluobeném poli vytesaný znak Augustina Millera, okolo erbu jsou vytesané dvě reliéfní větévky, které jsou nad erbem spojené, při dolním okraji desky je v reliéfně zahluobeném poli lebka a zkřížené kosti, kolem celé desky je vtesaná linka; nápis A) je vtesán v horní části desky v pěti řádcích, nápis B) je vtesán v dolní části desky v pěti řádcích.

v. 161 cm, š. 87 cm; p. A) 5 cm, p. B) 5 cm - kapitála, p. B) 4 cm - humanistická minuskula

A) H^{-a}OC M^{-a}ONVM C^{-a}ONDITVR / N^{-a}OB ac G^{-a}EN D^{-a}OM C^{-a}HRISTOPHORVS / AVGVSTIN(VS) (D)E M^{-a}ULLERN / ARMENTI R^{-a}EG (I)N R^{-a}EGNO B^{-a}OH / P^{-a}RIMARIUS P^{-a}REFECT. AC D^{-a}OMITOR

B) E^{-a}HEV / Post tot E^{-a}quos amitos post fortia / gesta C^{-a}aballum / F^{-a}lectere non potui pallida P^{-a}arca tuum / Coepi vivere M^{-a}DCXII D^{-a}ESII M^{-a}DCLXVI

Znak: Augustina de Müllern (ve štítu je šikmo položené břevno, na břevnu je běžící kůň, pod břevnem je skalnatý vrch, v klenotu tři pštrosí pera)¹.

Augustin de Müllern.

Mádl (1897), s. 98-100; Tůma (1915), s. 280-297.

- a. Litera p. - 7 cm.

1. Srov. Tůma (1915), s. 280-297.

144+	Týnec nad Labem, hřbitovní kostel Panny Marie Bolestné	1681
------	--	------

Zvon v sanktusové věžičce hřbitovního kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1942. Přepis nápisu podle NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, Týnec nad Labem č. 112.

pr. 31 cm; váha 25 kg

Sancta Maria ora pro nobis¹

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, Týnec nad Labem č. 112; Mádl (1897), s. 98-100.

1) Modlitba Svatá Marie, matko Boží, pros za nás hříšné.

145+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1758
------	---	------

Zvon, umíráček, ve věži kostela. Válečná rekvizice v roce 1942. Přepis nápisu podle NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, Týnec nad Labem č. 112.

pr. 31 cm; váha asi 15 kg

i^a e^b s (us)

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, Týnec nad Labem č. 110; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky, kart. 18, okr. Kolín, Stvzenka číslo 30; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem.

a. Dvojtečka.

b. Tečka.

146	Týnec nad Labem	1768
-----	-----------------	------

Mariánský sloup stojící na Masarykově náměstí. Masivní pískovcový sokl, v bočních rohách jsou zdobené¹ pilíře, v každé, ze čtyř stran, je v reliéfně zahloubeném poli vytesán vysoký reliéf kartuše se svatým. Na severní straně je v kartuši vytesán sv. Jan Nepomucký, na východní straně je pravděpodobně sv. Notburga, na jižní straně je sv. Václav, na západní

straně je sv. Roch. Na pilířích jsou postaveny sochy svatých. Na SZ pilíři je postavena socha sv. Floriána, na SV pilíři je socha sv. Gotharda, na JV pilíři je socha sv. Josefa a na JZ pilíři je socha sv. Lukáše. Z prostřední části soklu se zvedá korintský sloup, na němž je socha Panny Marie.

v. cca 660 cm, š. 220 cm; p. A) 4,5 cm, verz. 6 cm, p. B) 4 cm, verz. 8 cm, p. C) 4,5 cm, verz. 6 cm

A) **E^arect(us) 1768**

B) **Renov(atio) 1860**

C) **Obnov(eno) 1909**

Poche (1982), s. 124-125.

a. Litera p. - 8 cm.

1. V reliéfně zahloubeném poli je vytesána rokaj.

147	Týnec nad Labem, městský hřbitov	1794
-----	----------------------------------	------

Náhrobek Špecingarové položený u jižní stěny presbytáře hřbitovní kaple Panny Marie Bolestné. Pískovec, v horní polovině je vytesaný reliéf ukřižovaného Ježíše Krista, pod ním je vytesaná reliéfní lebka a zkřížené kosti, boční strany jsou zkosené a ozdobené vyrytým tvarem čtyřúhelníku s vykrojenými rohy; vtesaný nápis A) je na kříži ve dvou řádcích, vtesaný nápis B) je v dolní polovině desky v jedenácti řádcích.

v. 165 cm, š. 60 cm; p. A) 5 cm - kapitála, p. B) 1. ř. 4 cm, verz. 6,5 cm, p. B) 3. - 11. ř. 3 cm - humanistická minuskula

A) **I(ESUS) N(AZARENUS) /K^a(EX) I(UDEORUM)¹**

B) **Leta Pani 1^b7^c9^d4^e / dne 18 MA[...]n[.] / [...]w Panii Pani [.] / onora Sspecingaro/wa roz[...]ossow[...] / w [.]auz[...]z[...] / gsau [.]57[...] / [...] / od[...]a[...] / [...]w[...]**

Datum: 18. 3./5. 1794

(Ele)onora Špecingarová.

[cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a. Chybně místo **R**.

- b. Číslovka 1 p. - 5,5 cm.
- c. Číslovka 7 p. - 5 cm.
- d. Číslovka 9 p. - 6,5 cm.
- e. Číslovka 4 p. - 6 cm.

1. Jan 19;19

148 Týnec nad Labem, hřbitovní kostel Panny Marie Bolestné konec 18. stol.

Obrazy, křížová cesta pověšená ve hřbitovní kapli na severní a jižní zdi. První a druhý obraz je na jižní stěně v presbytáři, třetí až sedmý obraz visí na jižní stěně lodě. Osmí až dvanáctý obraz je pověšen na severní stěně lodi, třináctý až čtrnáctý obraz je na severní stěně presbytáře.

- I) 1. zastavení - Pán Ježíš je vydán na smrt
- II) 2. zastavení - Pán Ježíš na sebe bere kříž
- III) 3. zastavení - Pán Ježíš padá poprvé pod křížem
- IV) 4. zastavení - Pán Ježíš setkává svou Matku
- V) 5. zastavení - Šimon pomáhá Pánu Ježíši nést kříž
- VI) 6. zastavení - Veronika podává Pánu Ježíši roušku
- VII) 7. zastavení - Pán Ježíš padá podruhé
- VIII) 8. zastavení - Pán Ježíš napomíná plačící ženy
- IX) 9. zastavení - Pán Ježíš padá potřetí
- X) 10. zastavení - Pána Ježíše zbavili roucha
- XI) 11. zastavení - Pána Ježíše přibíjejí na kříž
- XII) 12. zastavení - Pán Ježíš umírá na kříži
- XIII) 13. zastavení - Tělo Pána Ježíše položili Matce na klín
- XIV) 14. zastavení - Tělo Pána Ježíše položili do hrobu

v. 108 cm, š. 78 cm; p. cca 1 - 5 cm - fraktura, kapitála - obr. 21, nápis III

- I) **Odsaudiljste a zamordowali sprawedliwego. I^aACOB.^b V. 6.¹**
- II) **Ktere gest břimě Hospodinowo? wy ste.^b Ierem:^b XXIII.^b 33.²**
- III) **Kolena ma zemdlena sau. Psal: CVIII.^b 24.³**
- IV) **Akdyž sśli, počala Matka geho plakati.^b Tob:^b V:^b 23.⁴**
- V) **Wjgděmež tehdy k němu wen zstanu, pohaněnj geho nesauce. / Herb:^b XIII. 13.⁵**
- VI) **Ukaž twař swau a spasenj budeme.^b Psal:^b LXXIX.^b 4.⁶**

VII) Dal w pohanění posslapawagjcy mně.^b Psal.^b LVI.^b 4.⁷

VIII) Neplačte nademnu nybrz samy nad sebau.^b Luc:^b C.^b 23.⁸

IX) Kamen aurazu a skala pohorssenj.^b I.^b Petr.^b II.^b 8.⁹

X) Swlekli ho z sukně dluhe až do pat. Genes.^b XXXVIII.^b 23.¹⁰

XI) Zbodli ruce me, y nohy me. Psal.^b XXI. 17.¹¹

XII) A) I^c(ESUS) N^c(AZARENUS) / R^c(EX) I^c(UDEORUM)¹²

B) S Zločincemy odsauzeny gest. Isa. XXXVIII. 17.¹³

XIII) A) I^c(ESUS) N^c(AZARENUS) / R^c(EX) I^c(UDEORUM)¹²

B) Asložiw geg zkrjže, obwinut w platno tenke a položil geg / do hrohu wytesaneho w skale. Luc:^b XXIII.^b 50.¹⁴

XIV) A) I^c(ESUS) N^c(AZARENUS) / R^c(EX) I^c(UDEORUM)¹²

B) Zdaž kdo spi, nepřide, aby zase wstal? Psal:^b XL. 4.¹⁵

Poche (1982), s. 124-125; [cit. 11. 3. 2010] URL: <<http://www.biblenet.cz/>>; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a. Vyšší.

b. Scriptura continua.

c. Tečka.

1. Epištola Jakubova 5;6

2. Proroctví Jeremiáše 23;33

3. Žalm 109;24

4. Tobiáš 5;18

5. Epištola k Židům 13;13

6. Žalm 80;3

7. Žalm 56;3

8. Lukáš 23;28

9. První epištola Petrova 2;7

10. Genesis 37;23

11. Žalm 22;16

12. Jan 19;19

13. Nenalezeno.

14. Lukáš 23;53

15. Nenalezeno.

Socha, pieta, postavená u silnice II/322 při sjezdu z mostu na pravém břehu Labe. Dolní část piety tvoří pískovcový sokl, v horní části soklu je přidělaný vykováný železný stojan na svíci, na soklu je v popředí vytesaná sedící Panna Marie s mrtvým Ježíšem na klíně, v pozadí je pískovcový kříž; vtesaný nápis A) na pásce na kříži je vyplněn zlatou barvou, vtesaný nápis B) je na černé mramorové desce zasazené v soklu. Restaurováno v letech 2008-2009.

v. asi 450 cm, š. 113 cm; p. A) 5 cm - kapitála, p. B) 1. ř. 2 cm, verz. 3,3 cm - fraktura, p. B) 2. ř. 1,3 cm, verz. 2,5 cm - fraktura, p. B) 3. ř. 2 cm, verz. 3,2 cm - fraktura, p. B) 4. a 5. ř. 1,8 cm, verz. 2,8 cm - fraktura, p. B) 6. ř. 4,6 cm - arabské číslice - obr. 22

A) **I(ESUS) N(AZARENUS) / R(EX) I(UDEORUM)**¹

B) **Pozorugte gestlŷ gest Bolest gako bolest má⁼² / Pláč Jerem^{-a}(iášův) C^{-b-c} I^{-a-c} V^{-b-c} XII^c / TV^{-d}to sstatV^{-d}I^d kD^{-d}V^{-d}kazV^{-d} PobožnostI^{-d} keC^{-d}tI^{-d} boL^{-d}est=^{b/}né PannII^{-d-e} PostaW^{-d}I^{-d}L^{-d}II^{-d-e} / J^{-d}an a barbora M^{-d}anžel^{-d}é harreroW^{-d}II^{-d-e} / 1801**

Datum: chronogram MDCLLLVVVVWWIIIYYIYJY

Jan Harrer; Barbora Harrerová.

Poche (1982), s. 124-125; [cit. 11. 3. 2010] URL: <<http://www.biblenet.cz/>>

- a. Tečka.
- b. Dvojtečka.
- c. Litera p. 2,5 cm - kapitála.
- d. Litera p. 4,5 cm - kapitála.
- e. Nexus literarum liter **II**.

1. Jan 19;19

2. Pláč Jeremiášův 1;12

Náhrobek rodiny Špecingerovy postavený u jižní zdi presbytáře hřbitovní kaple Panny Marie Bolestné. Pískovec, spodní díl náhrobku tvoří sokl, horní část tvoří kříž, přes ramena je přehozen pruh látky splývající za křížem dolů, u paty kříže je reliéfně vytesaná lebka, částečně zabalená do látky splývající z kříže, po levé straně soklu je vytesaná postava sedícího

dítěte, na pravé straně je vytesaná postava truchlící ženy v dlouhých šatech a rouškou na hlavě; nápis vyryt na černé mramorové desce zasazené do soklu. Náhrobek je silně zvětrán¹.

v. 220 cm, š. 103 cm; p. 1. ř. 1 cm, verz. 1,5 cm, p. 2. ř. 1,5 cm, verz. 3 cm, p. 3. - 13. ř. 1 cm, verz. 1,5 cm - fraktura

Zde odpočívá w Pánu s swyma Rodičema / Karel Špecinger / Messtian 1ni Radni a Adwokýt Tanecky / mage věku 70 let. Maria. Anna 15 leta / a Karel 4 neděle stary dve ditky geho. / On gich předessel 20 zaři 1802 a ditky na/sledowaly w tom Roce otce sweho. / Zhasnul rod swětu a žiwaest Bohu Očeka/wacie slawneho z mrtvych wstani. / Tak se w swětě marnem slawa / Wssechna w nem slawa přeslawa / Swamy Messtiane se lauci / Do modlideb se perauci.

Karel st. Špecinger; Karel ml. Špecinger; Marie Anna Špecingerová.

1. Postavy mají odlomené horní končetiny.

151 Týnec nad Labem, hřbitovní kostel Panny Marie Bolestné poč. 19. stol.

Obraz zavěšený v postraním oltáři ve hřbitovní kapli Panny Marie Bolestné. Jedná se o kopii staršího barokního obrazu z pol. 18. stol.; nápis je namalován žlutou barvou na černém oválném štítu.

v. 220 cm, š. 140 cm; p. cca 5,5 cm - kapitála

QVI^aS / UT / DEUS

Poche (1982), s. 124-125.

a. Litera **I** má tečku.

152 Týnec nad Labem, městský hřbitov 1829

Náhrobek rodiny Harrerovy zazděný do zdi obklopující hrobku Harrerovy rodiny. Pískovec; nápis vtesaný na sedmnácti řádcích.

v. 88 cm; š. 75,5 cm; p. 1. ř. 2 cm, verz. 4 cm - humanistická minuskula, p. 2. ř. 5,5 cm - kapitála, p. 3. a 4. ř. 2 cm, verz. 3,5 cm - humanistická minuskula, p. 5. ř. 4,5 cm - kapitála, p. 6. - 17. ř. 2 cm, verz. 3 cm - humanistická minuskula

**Heir ruht / FRANZ KARL HARRER / geboren den 14., April 1796. gestorben / den 31.,
Marz 1829; und sein Kind / SIDONIA KLOTILDE / geboren den 27., May 1826. gest:
den 3., Septbr: 1829. / Diese Ihreuren U^aiberreste / Eines B^biedern, der mir G^batte
hiess, / Und zu früh die schmerz gepresste / Gattin, in des Lebens Sturm verhiess, /
B^aürgt der kuhle Schoos der Ende, / D^aeckt der Todensschaffen düstere Nacht / Sanfier
Ruhe Labung werde / Der geliebten Asche, und bewacht / Von der Gattenliebe ireuren
S^ainn, / S^atehe fest das D^benkmal immer hin.**

František Karel Harrer; Sidonia Klotilde Harrerová.

a. Litera p. - 4 cm.

b. Litera p. - 3,5 cm.

153+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitel	1840
------	--	------

Zvon ve věži kostela. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem.

pr. 132 cm; váha 1300 kg

Soli Deo Salvatori nostro 1840. Laudate Dominum in cimbaliis bene souautibus, laudate cum in cimbaliis jubilationis, omnis spiritus laudet Dominum. Alleluja.

Slil Karel Vilém Paul¹, královehradecký zvonař. Narodil se v roce 1810 v České Lípě, zemřel v roce 1874 v Hradci Králové. V Hradci Králové se oženil s Annou, vdovou po zvonaři Josefovi Schneidrovi, po němž převzal hut'.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem; Rybička (1885), s. 57; Domečka (1918), s. 123.

1. Viz kat. č. 154+; 155+; 156+

154+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitel	1840
------	--	------

Zvon ve věži kostela. Nápis A) na jedné straně, nápis B) na druhé straně. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem.

pr. 90 cm; váha 500 kg

A) Campana Ecclesie panochialis Albiter[.]n(u)icen(u)sis a(nn)o 1834.

B) Incendio liguafactae a(nn)o 1840 Denno restauratae suut per Carolum Paul campanarium Reginae Hradecensem. Vox clamau(n)tis in Deserto.

Slil Karel Vilém Paul¹, královehradecký zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem; Rybička (1885), s. 57; Domečka (1918), s. 123.

1. Viz kat. č. 153+; 155+; 156+

155+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1840
------	---	------

Zvon ve věži kostela. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem.

pr. 60 cm; váha 125 kg

(Vir) fidelis multum laudabitur et qui custos est Domini mei glorificabitur. 1840

Slil Karel Vilém Paul¹, královehradecký zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem; Rybička (1885), s. 57; Domečka (1918), s. 123.

1. Viz kat. č. 153+; 154+; 156+

156+	Týnec nad Labem, kostel sv. Jana Křtitele	1840
------	---	------

Zvon ve věži kostela. Obraz Matky Páně s Ježíškem. Ulit ze zvonů zničených při požáru v roce 1834. Válečná rekvizice roku 1916. Přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem.

pr. 78 cm; váha 250 kg

1840 Ave regina coelorum Ave o valde Decora et pus nobis Christum ex ora.

Slil Karel Vilém Paul¹, královehradecký zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha, kart. 109, okr. Kolín, Týnec nad Labem; NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 57, inv. číslo 22 Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec nad Labem, Týnec nad Labem; Rybička (1885), s. 57; Domečka (1918), s. 123.

1. Viz kat. č. 153+; 154+; 155+

157	Týnec nad Labem, městský hřbitov	1846
-----	----------------------------------	------

Náhrobek Antonína Karla Dobrovského zazděný do zdi obklopující hrobku Harrerovy rodiny. Pískovec; nápis vtesaný na patnácti řádcích.

v. 88 cm, š. 75,5 cm; p. A) 1. - 5. ř 1,7 - 2 cm, verz. 3 - 4 cm - humanistická minuskula, p. A) 6. ř. 4 cm, verz. 7 cm - fraktura, p. A) 7. - 14. ř. 2 cm, verz. 3,5 cm - kurzíva, p. B) 0,3 cm, verz. 0,5 cm - humanistická minuskula

A) Die tief gebeugte Gattin mit ihren / trauernden Kindern. / setzte dieses Denkmal der Liebennd des Schmerzes / dem unvergesslichen. / Gatten und Vater / Anton Karl Dobrowsky / geboren am 10. Juni 1809, / gestorben den 14. April 1846. / Wer ihn gekannt, hat ihn geliebt, / Zu wen der düstre Todesruf gedrungen, / Dem hat der Schmerz das Aug getrübt. - / Den irdschen Sieg hat er mit Ruhm errungen. - / Dort oben ist dem Seist der Lohn beschieden, / Wie hier die Hull im Srab bewacht vom Frieden.

B) Joh. Zeleny in Kuttenberg

Vyryl Jan Zelený¹, kutnohorský rytec.

Antonín Karel Dobrovský.

1. Viz kat. č. 100

Uhlířská Lhota

158	Uhlířská Lhota, Rasochoy, kostel sv. Havla, opata	1560
-----	---	------

Zvon v kostele sv. Havla, opata. Zvon zničen při požáru dřevěné zvonice v 60. letech 20. století. „*Pod korunou jednořádkový nápis gotickou minuskulí. Nad nápisem a pod nápisem po dvou hladkých proužcích. Dole mimo toho ještě úzký ozdobný pásek. Nad věncem dva hladké proužky.*“ Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle NA, fond Státní památková správa,

kart. 667, Lístkový katalog zvonů M-Ž, Okres Nový Bydžov, Rasochoy. Válečná rekvizice v roce 1917, vrácen roku 1918, znovu rekvírován v roce 1942 a vrácen roku 1945. Dochované čtyři fragmenty.

pr. 82 cm; váha 320 kg 590; p. 2 cm - gotická minuskula - obr. 23

^a (sl)owo panie svstaw(a) na (wi)eky wiekvw am(en)¹ leta panie ^b 1^b5^b6^b0

Slil Klabal v Kutné Hoře.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 56, okres Nový Bydžov, Žiželice, Výkaz zvonů farnosti v Žiželicích nad Cidlinou; NA, fond Státní památková správa, kart. 667, Lístkový katalog zvonů M-Ž, okres Nový Bydžov, Rasochoy; NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce, dodatky, kart. 23, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, Ohlašovací list pro bronzové zvony 78; Rybička (1885), s. 50-51; Leminger (1897), s. 23-36; Hruška (1967), s. 60-82; Kůča I. (1995), s. 113, 218; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

a. Heraldická lilie.

b. Heraldická růže.

1. První epištola Petrova 1;25

159+	Uhlířská Lhota, Rasochoy, kostel sv. Havla, opata	1775
------	---	------

Zvon v dřevěné zvonici u kostela. Válečná rekvizice v roce 1916. „*Má ozdobné figury.*“ Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Soupis zvonů k účelům válečným, výkaz zvonů farnosti v Žiželicích n. Cidlinou.

pr. 102 cm; váha 590 kg; p. - pravděpodobně kapitála

LETA PANIE 1775 K WIETSSI CTI A SLAWIE TROGICE SWATE NEPOZWRNIENE P(ANNY) MARIE SWATYCH APOSTOLV A SV(ATEHO) HAVLA OPATA PRELIT GEST ZWON TENTO ZA STASTNEHO PANOVA NI NA CHLUMCI VYSOCE UROZENEHO VACLAVA OKTAVIANA KINSKYHO.^a

Václav Oktavián Kinský.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Soupis zvonů k účelům válečným, výkaz zvonů farnosti v Žiželicích n. Cidlinou; Kůča I. (1995), s. 113, 218.

a. V NA, fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Soupis zvonů k účelům válečným, výkaz zvonů farnosti v Žiželicích n. Cidlinou uveden nápis „Leta Páně 1775 K větší cti a slávě trojice svaté, nepozvrněné P. Marie, svatých apoštolů a sv. Havla, opata přelítý jest zvon tento za šťastného panování na Chlumci vysoce urozeného Václava Oktaviána Kinského.“

Veletov

160+	Veletov, kostel Zvěstování Blažené Panny Marie	1617
------	--	------

Zvon ve věži kostela Zvěstování Blažené Panny Marie. Válečná rekvizice v roce 1917. „Zdoben jest arabeskami a lupením, ramena jeho do dřeva zapuštěná nesou lidské tváře a lupenité ozdoby. Kolem koruny nápis A). Dole na jedné straně nápis B). Pod tím erb: v štítu trubka a lev v první polovici, druhá polovice dvěma příčkami na tři prázdná pole rozdělena. Nad štítem otevřené hledí a pštrosí peří. Na druhé straně zvonu čteme: nápis C). Pod tím drží dva andělé kalich s pokrývkou křížem ozdobenou, po stranách pak kalicha obraz páva a lva a pod tím zase nápis D).“ V roce 1616 celá vesnice i s kostelem vyhořela, takže je pravděpodobné, že byl ulit jako náhrada za zničený zvon/zvony. Popis výzdoby zvonu a přepis nápisu podle Tůmy (1915).

pr. 117 cm; váha 2500 kg

A) WOLEI NEPRZESTAWEI GAKO TRAVBA POWISS HLASV SWEHO A ZWESTVG LIDV MEMV MRZKOSTI GICH¹ IA HLAS WOLAGICIHO NA PAVSSTI SPRAWTE CZESTV PANIE² 1617

B) MIKVLASS WODNIANSKY Z CZ(AZ)AROWA

C) VRZED(N)YK SSPITALA S(WATEHO)^a KRZIZE TOMAS MICHALV IAKVB AVVES^b PISAR

D) KATERZINA MLINARZKA NAD WELETOWEM SYRA^c WDOVA RYCHTARZ WELETOWSKY A KONSZELE IAN BENESS IAKVB KHOL WACZLAW PROC(HAZ)KA ADAM GEDLICZKA KOSTELNICI IAN BEYCHORSKEY IAN TOMEK

Znak: Vodňanští z Čazarova (v první polovině štítu vyskakující český lev držící trubku, druhá polovina dvěma příčkami na tři prázdná pole rozdělena, v klenotu pštrosí peří)³

Jakub Auves; Jan Beneš; Jan Býchorský; Adam Jedlička; Jiří, veletovský rychtář; Kateřina, mlynářka; Jakub Khol; Tomáš Michalů; Václav Procházka; Jan Tomek; Mikuláš Vodňanský z Čazarova.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Tůma (1915), s. 28-33; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1_1%29>

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů je uvedeno slovo **Aumeso**.

b. Tůma (1915) uvádí slovo **SYRA**, ale pravděpodobně se jedná o jméno Jiří = **GYRA**.

c. Za literou **S** následuje malé **o**.

1. Izaiáš 58;1

2. Jan 1;23

3. Srov. Sedláček (1925), s. 389.

161	Veletov, kostel Zvěstování Blažené Panny Marie	1619
-----	--	------

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, čepec a krk zvonu ozdoben arabeskami a lupením (kat. č. 096; 173 - stejná výzdoba), na plášti reliéf ukřižovaného Ježíše Krista, pod křížem reliéfní postavy Matky Boží a sv. Jana, na protější straně pláště drží dva andělé kartuš s městským znakem Kutné Hory, v dolní části pláště pět linek různé šířky; nápis A) na čepci zvonu ohraničen dvěma dvojlinkami, nápis B) na věnci ohraničen dvěma dvojlinkami. Roku 1616 celá vesnice i s kostelem vyhořela, takže je pravděpodobné, že byl ulit jako náhrada za zničený zvon/zvony.

pr. 110 cm; váha 2000 kg; p. A) 2,3 cm - kapitála, p. B) 1 cm - kapitála - obr. 24

A) V^aENITE AD CHRISTVM OMNES QVI LABORATIS ET ONERATI ESTIS IPSE RECIPT VOS² VERBVM DOMINI MANET IN ETERNVM³ AN^b(NO) 1619

B) KATERZINA MLINARZKA KRYSTOF DOMAZLICZ(E)K D^cANYEL TRZYSKA MARTIN KLATOWSKY NA TEN CZAS AVRZEDLNICY ZADUSSY SWATEHO KRZYZE NA HORACH KVTNACH. SPRAWCZE DVCHOWNI KNIEZ IAN KOTCZOWSKY. RYCHTARZ IAN BEYCHORSKEY KONTZELE IAN BENESSV ADAM GEDLICZKA IAKUB KHOL WACLAW HORAK KOSTELNIK GYRZYK CZERNEY.

Znak: Kutná Hora (na půlený štít. V pravé části je korunovaná, ke středu štítu obrácená, orlice ve zbroji, držící v jednom spáru hornické kladívko, v levé části, je ke středu štítu obrácený český lev, držící v jednom spáru hornické kladívko. Ve středu štítu je kalich, nad kterým je koruna.)⁴

Jan Beneš; Jan Býchorský; Jiří Černý; Kryštof Domažlíček; Václav Horák; Adam Jedlička; Kateřina, mlynářka; Jakub Khol; Martin Klatovský; Jan Kotčovský; Daniel Tříška.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Tůma (1915), s. 28-33; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1_1%29>

- a. Tůma (1915) uvádí literu **W**.
- b. Za písmeny **AN** následuje malé **o**.
- c. Litery p. - 2 cm.

1. Arabesky.
2. Matouš 11;28
3. První epištola Petrova 1;25
4. Srov. Čarek (1985), s. 216-218.

Velký Osek

162+	Velký Osek, zvonička	1761
------	----------------------	------

Zvon, zavěšený v obecní zvoničce. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1942. Popis umístění a přepis nápisu podle Podlahy (1910).

Adalbertus Richlik fieri fecit anno salutis 1761

Vojtěch Rychlík.

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony 119; Podlaha (1910), s. 140-141.

Veltruby

163

Veltruby, kostel Nanebevzetí Panny Marie kon. 15. - poč. 16. stol.

Zvon, zavěšený na ocelové hlavě v dubové stoličce kostelní věže. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, v dolní části pláště je reliéfní linka; jednořádkový nápis probíhá po obvodu čepce mezi dvěma linkami.

pr. 56 cm; p. 2,5 cm - gotická minuskula - obr. 25

+ **hec campana fvsa est ad honorem dei et ac^{-a} s(anctvm) petri per magistru^{-b}(m) andrea dictv ptaczek**

Šlil Ondřej Ptáček², kutnohorský zvonář.

Verzátky jsou v dvojlinkové osnově.

NA, fond Ministerstvo hospodářství a práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 120; Rybička (1885), s. 45-48; Mádl (1897), s. 102-103; Tůma (1915), s. 86-94; Hruška (1967), s. 28-47.

a. Pravděpodobně špatně odlitá litera **d**.

b. Nad literou **u** je břevno - kontrakce.

1. Pletenec.

2. Viz kat. č. 014; 030; 033; 129

164

Veltruby, kostel Nanebevzetí Panny Marie

1676

Oltář, boční, s obrazem Panny Marie, v kostelní lodi. Olej na plátně; mramorový podstavec s dřevěnou, zlatou barvou natřenou, destičkou; vyřezaný nomen sacrum A) je umístěn v horní části oltáře, nad obrazem, černý malovaný nápis B) na levé straně destičky v jednom řádku nad erbem, černý malovaný nápis C) na pravé straně destičky v jednom řádku nad erbem, černý malovaný nápis D) uprostřed destičky ve dvou řádcích.

oltář - v. cca 450 cm, š. 190 cm; destička - v. 21 cm, š. 96 cm; p. A) cca - 10 cm, B) 1 cm - kapitála, p. C) 1 cm - kapitála, p. D) 1,6 cm - kapitála

A) **M^{-a}A/RIA**

B) **A^{-bc} C^{-bc} Z^{-bc} Z^{-b}**

C) $A^c H^c Z^c Z^c M^{-b}$

D) $B^{-d-e}(EATAE) V^{-d}IRGINI SINE ORIGINALI CONCEPTAE^{-f} ERECTVM^{-e} / 1676.$

Znak: pravděpodobně Záborští z Brlohu (na štítu je pravděpodobně medvěd)¹

Mádl (1897), s. 102-103; Podlaha (1910), s. 138-141; Tůma (1915), s. 86-94; Poche (1982), s. 206-207.

- a. Litera p. cca - 20 cm.
- b. Tečka.
- c. Scriptura continua.
- d. Litera p. - 2,5 cm.
- e. Dvojtečka.
- f. Nexus literarum liter **AE**.

1. Srov. Sedláček (1925), s. 72.

165	Veltruby, kostel Nanebevzetí Panny Marie	poč. 18. stol.
-----	--	----------------

Oltář, boční, se sekundárně zavěšeným obrazem Ukřižovaného Ježíše Krista. Obraz původně vysel v zámecké kapli v Radovesnicích. Olej na plátně; mramorový podstavec. Nomen sacrum A) je vyřezáno v horní části oltáře, nad obrazem, nomen sacrum B) je namalováno na obraze.

oltář - v. cca 450 sm, š. 190 cm; p. A) cca 10 cm, p. B) cca 10 cm - kapitála

A) **IHS**¹

B) $I^{-a}(esus) N^{-a}(azareus) / R^{-a}(ex) I^{-a}(udeorum)$ ²

Podlaha (1910), s. 138-141; Poche (1982), s. 206-207; [cit. 11. 3. 2010] URL: <<http://www.biblenet.cz/>>

a. Tečka.

1. Nápis spojen s jezuitským řádem I(esum) H(abemus) S(ocium), popř. I(esu) H(umilis) S(ocientas), jinak IE(su)S; lidově I(esus) H(ominum) S(alvator), nebo I(n) H(oc) S(igno) [V(inces)].

2. Jan 19;19

166+	Veltruby, kostel Nanebevzetí Panny Marie	1765
------	--	------

Zvon, sekundárně ve věži kostela. Válečná rekvizice pravděpodobně v roce 1916/1917. „Kolem koruny nápis. Nahoře ozdoben 4 znaky a dole 2 obrazy svatých.“ Zvon byl zakoupen v roce 1897 z Emauzského kláštera. Popis výzdoby a přepis nápisu podle Tůmy (1915).

pr. 77/80 cm

GOSS MICH JOHANN CHRISTIAN SCHY^aNCKE IN PRAG 1765

Slil Jan Kristián Schunke¹, pražský zvonář.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; Rybička (1885), s. 35; Tůma (1915), s. 86-94.

a. V NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů, uvedena litera U.

1. Viz kat. č. 076+

Zibohlavy

167+	Zibohlavy, kostel sv. Martina	1627
------	-------------------------------	------

Zvon ve věži kostela sv. Martina. Ulit jako náhrada za zvony zničené požárem v roce 1624. Válečná rekvizice v roce 1916. Na krku zvonu zvířecí postavy a akantový věnec, na plášti zvonu ukřižovaný Ježíš Kristus, na protější straně zvonu nápis A) a nápis B), pod sebou, každý samostatně orámovaný. Popis výzdoby a přepis nápisu podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

pr. 66/60 cm; váha 300 kg; p. - pravděpodobně kapitála

A) Letha 1627 Slit gest tento zwon ke/czti a kchwale bozi do wsy zybohlaw k za/lozienie kostela S^a(vateho) Matrina toho czasv / kostelnik pawel weydielek starosti a peczi geho

B) Vdielan gest odemne Balta/zara Hoffmana Zwonarze / M(iesstana) N(owehe) M(iesta) P(razskeho) w Slowanech

Slil Baltazar Hoffmann¹, pražský zvonář. Hut' měl v Praze na Slovanech. Známé jsou zvony z let 1607-1617. V legendách používal češtinu a latinu.

Pavel Vejdělek.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 603, okres Kolín,

Katastr zvonů pro Čechy; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 127-129; Rybička (1885), s. 29-30; Mádl (1897), s. 112; Tůma (1915), s. 180-185.

a. Koncovka nadepsána malým o.

1. Viz kat. č. 168+

168+	Zibohlavy, kostel sv. Martina	1837
------	-------------------------------	------

Zvon ve věži kostela. Ulit jako náhrada za zvony zničené požárem v roce 1624. Roku 1837 puklý zvon přelil Karlem Bellmannem, c. k. dvorním zvonařem. Válečná rekvizice v roce 1916. Popis výzdoby a přepis nápisu A) a B) podle NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů. Přepis nápisu C) podle Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836.

pr. 68 cm; váha 450 kg; p. - pravděpodobně kapitála

A) Letha 1627 Slit gest tento zwon ke/czti a kchwale bozi do wsy zybohlaw k za/lozienie kostela S^{-a}(vateho) Matrina toho czasz / kostelnik pawel weydielek starosti a peczi geho

B) Vdielan gest odemne Balta/zara Hoffmana Zwonarze / M(iesstana) N(oweho) M(iesta) P(razskeho) w Slowanech

C) Übergossen von Karl Bellmann K^{-b}(aiserlich) K^{-b}(önigslich) Hofglocken giesser 1837.

Slil Baltazar Hoffmann¹, pražský zvonař. Přelil Karel Bellmann², zvonař.

Pavel Vejdělek.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů; NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 603, okres Kolín, Katastr zvonů pro Čechy; Římskokatolická farnost Kolín, farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836, s. 127-129; Rybička (1885), s. 29-30, s. 37-38; Mádl (1897), s. 112; Tůma (1915), s. 180-185.

a. Koncovka nadepsána malým o.

b. Tečka.

1. Viz kat. č. 167+

2. Viz kat. č. 108+

Žehuň

169

Žehuň, kostel sv. Gothara, biskupa

1658

Zvon zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Na krku zvonu dva pásy festonů, rozděleny plastickou dvojlínkou, na plášti plastický reliéf sv. Gothara, biskupa, plastický reliéf ukřižovaného Ježíše Krista, u kříže klanící se lidská postava, po stranách kříže dvě ženské postavy se svatozáří, na protější straně půlkruhový oblouk na sloupech, pod sloupy římsa, uvnitř plastická postava Panny Marie s Ježíškem v náručí, pod římsou andělíčků, z levé a pravé strany sloupů tři andělíčky, v dolní části pláště jsou tři plastické linky, na věnci plastická dvojlínka; nápis A) okolo čepce v jednom řádku, ohraničen dvojlínkami, nápis B) okolo čepce ve dvou řádcích ohraničen dvojlínkami, nápis C) na plášti v osmi řádcích ohraničen plastickou dvojlínkou.

pr. 116 cm; váha 240 kg; p. A) 2,8 cm - kapitála, p. B) 2 cm - kapitála, p. C) 1,5 cm - kapitála

A) ANNO DOMINI M DCLVIII IOHANN OCTAVIAN KHINSKY DE WCHINITZ ET TETTOWA VSA

B) ZA SPRAWI DVCHOWNI WELEBNEHO KNEZE PANA DIEKANA IOANN IOACHIMA PRAXA / A PANA HEL^aMANA PAWLA REINHELDIA

C) I^bOANNES P^bRICQVEY / ET I^bOANNES EIV^bS / F^bILIVS FVSORES C^bAM=/PANARVM L^bOTHARIN=/GI NATI NVNC I^bNCOLAE^c / G^bLATTAWIAE IN B^bOH/EMIA HANC C^bAMPANAM / F^bVDERVNT . A^b . VT S^bVPRA.

Slil Jan Prikvej (též také Brikvej) a syn, mladoboleslavský konvář a zvonař. Narodil se kolem roku 1630 ve Francii. Zemřel v roce 1697 v Mladé Boleslavi.

Jan Oktavián Kinský ze Vchynic a Tetova, majitel chlumeckého panství; Jan Jáchym Prax, děkan; Helman Pavel Reinheld.

NA, fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 603, okres Poděbrady, Zvony - katastr pro Čechy; Rybička (1885), s. 41-42; Kůča I. (1995), s. 218.

a. Výškově obráceno.

b. Velikost litery jsou 2,2 cm.

c. Nexus literarum liter **AE**.

Socha sv. Jana Nepomuckého na prostranství mezi dvěma lípami před kostelem. Pískovcový sokl se sochou sv. Jana Nepomuckého; na východní straně soklu malovaný černý nápis na bílém podkladu, ohraničen černou linkou.

v. cca 400 cm, š. 98 cm; p. 1. a 2. ř. 7,5 cm, p. 3. a 4. ř. 5 cm - kapitála - obr. 26

SVATÝ JENE / NEPOMUCKÝ / PATRONE NÁŠ / ORODUJ ZA NÁS¹

František Richtera, hořický sochař.

Poche (1982), s. 403-404.

1. Modlitba k sv. Janu Nepomuckému.

Žiželice

Zvon, sekundárně zavěšený v dubové stoličce ve věži kostela. Původně v dřevěné zvonici v Končicích, přenesen po zničení žiželických zvonů při požáru v roce 1798. Rekvírován v roce 1942, vracen roku 1945. Koruna tvořena šesti zdobenými¹ uchy, v dolní části pláště je plastická linka; nápis probíhá kolem čepce ve dvou řádcích ohraničených dvojími linkami, první a druhý řádek je oddělen linkou.

pr. 108 cm; váha 785 kg; p. 3 cm - kapitála

^a T E N T O ^a Z W O N ^a S L I T ^a G E S T ^a K E ^b C Z T I ^a A ^a K C H W A L E ^a P A N V ^a B O H V ^a Y ^b
W S S E M ^a S W A ^{-c} (T Y M) ^a L E T A ^a P A N I E ^a M ^a D ^a X L V I I I / ^a S K R Z ^{-d} E ^a W A C Z L A W A ^a
F A R A R Z E ^a K O N W A R Z E ^a H R A D C Z Y ^a N A D ^a L A B E M T T Y M ^a A ^b K Z A D V S S Y ^a
K V N C Z ^{-d} I C Z K E M V

Slil Václav Farář, královehradecký zvonář a konvář. Zemřel v roce 1562. V legendách na svých výrobcích používá češtinu.

Litery **A** mají horní břevna. Litery **H** mají na středovém břevnu tvar polovičního nodu. Litery **I** mají na dřívku tvar polovičního nodu. Litery **N** jsou retrogradní.

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 23, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 111; Rybička (1885), s. 54-55; Domečka (1918), s. 117-124; Kůča I. (1995), s. 218.

- a. Heraldická lilie.
- b. Scriptura continua.
- c. Tečka.
- d. Litera **Z** je retrogradní.

1. Květinový motiv.

172	Žiželice, Končice	1576
-----	-------------------	------

Zvon, zavěšený v dřevěné hranolové zvonici nedochovaného kostela sv. Stanislava¹. Na krku je reliéf renesančního sloupu², po stranách sloupu jsou dvě reliéfní postavy, nad sloupem jsou tři reliéfní postavy, nad věncem je řada dvanácti reliéfních postav, pod nimi plastická linka, na věnci plastická linka; na čepci probíhá mezi dvojitými linkami jednořádkový nápis, který pokračuje na krku zvonu v osmi řádcích.

pr. 93 cm; p. 2,5 cm - kapitála - obr. 27

**^a TENTO ^a ZWON ^a VDIELAN ^a GEST ^a Z^b POZKAZU ^a YANA ^a HLADIKA ^a Z
^b KONCZICZ ^a TOMASSE ^a SKOCZLA ^a MATIEGE ^a WOGTIS/ ^a SKA ^a Z
^b PRZIBISSOWA ^a / ^a SKRZE ^a WONDRZE ^a / ^a GE ^a KOTKA KLAB ^a / ^a ALA ^a
ZWONA ^a / ^a RZE ^a NA^b HO ^a / ^a RACH ^a GUTNACH ^a / ^c / LETHA 157**

Slil Ondřej Kotek³, kutnohorský zvonář.

Jan Hladík; Tomáš Skočl; Matěj Vojtíšek.

NA, fond Zemský památkový úřad Praha, kart. 56, okres Nový Bydžov, Žiželice, Výkaz zvonů farnosti v Žiželicích nad Cidlinou; Leminger (1897), s. 25-27; Hruška (1967), s. 66-70; Kůča I. (1995), s. 113, 218.

- a. Heraldická růže.
- b. Scriptura continua.
- c. Tři heraldické růže.

1) Kostel sv. Stanislava byl zničen při požáru Končic a Žiželic v roce 1726.

2) Podobná výzdoba je na zvonu v Újezdu u Chlumce nad Cidlinou z roku 1576 (vyobrazení v „HRUŠKA, Antonín. *Kutnohorské kovolijectví 15.-17. století*. In: Sborník oblastního muzea v Kutné Hoře, A - řada historická, č. 8-9. Kutná Hora 1967, s. 67.“).

3. Viz kat. č. 006; 095; 139+; 149+

Zvon, sekundárně zavěšen v dubové stoličce ve věži kostela. Původně v dřevěné zvonici v Končicích, přenesen po zničení žiželických zvonů při požáru v roce 1798. Koruna je tvořena šesti zdobenými¹ uchy, čepec a krk zvonu je ozdoben arabeskami a lupením (kat. č. 096; 161 - stejná výzdoba), pod nápisem B) je reliéf ukřižování Ježíše Krista, pod nápisy C) a D) jsou dva reliéfy vavřínových věnců s erby, v dolní části pláště jsou čtyři plastické linky rozdílné šířky, na věnci je ozdobný pás² ohraničen dvojlinkami; nápis A) probíhá kolem čepece v jednom řádku, mezi dvojitými linkami, nápis B) je na plášti v pěti řádcích, nápis C) je na protější straně pláště v pěti řádcích, nápis D) je na plášti, vedle nápisu C), v pěti řádcích, letopočet E) je na plášti v jednom řádku pod nápisy C) a D).

pr. 134 cm; váha 1380 kg; p. A) 2,5 cm - kapitála; p. B) 1,5 cm - kapitála; p. C) 1,5 cm, verz. 2,5 cm - gotická minuskula, fraktura, kapitála; p. D) 1,5 cm, verz. 2,5 cm - gotická minuskula, fraktura, kapitála; p. E) 2,5 cm - arabské číslice

A) GAT GSEM WZKRZISSENY A ZIWOT KDOZ^a WERI WE^b MNE BYT PAKY^c VMREL ZIW^d BUDE³ A^b KAZDY KDOZ GEST ZIW A WERI WE^b MNE NEVMRET NA WEKY⁴

B) G^eAKOZ^b M^eOGZIS^b P^eOWYSSIL^b H^eADA / NA^b P^eAVSSTI^b T^eAKT^b M^eVSI^b P^eOWYSSEN / B^eYTI^b S^eYN^b C^eLOWIEKA^b 5 A^eBY^b K^eAZDY / KDOZ^b W^eIERZI^b W^eNIEHO^b N^eEZAHYN/VL A^eLE^b M^eIEL^b Z^eIWOT^b W^eIECZNY⁶

C) M^fikulas^b K^flusak^b z^b K^fostelcze ana / R^fadowesniczych^b 2^b c^b N^faP^fomoczen / K^bf^ftomu B^fyl ze^b W^fsi tento zwon^b N^fo/wey^b N^fa^b budauczy^b P^famatku k kos/telu^b K^gonczičkumu S^flyt a^b U^fdielan

D) A^fdam^b N^fikolasiak / S^{b-g} K^gotachowa kt(er)y / cziasy^b G^fehowi: C^fzy/sarzske^b P^fanswi^b C^fhl/umetskeho^b heytmana

E) 1^h 60ⁱ 5

Znak: Klusáci z Kostelce⁷; Nykláskové z Žitenic⁸

Mikuláš Klusák z Kostelce a Radovesnic; Adam Nyklásek z Chotouchova.

Litery a, s, a z v nápisech C) a D) jsou provedeny frakturou.

NA, fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 23, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony, 111; Kůča I. (1995), s. 218; [cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

- a. Litera **Z** je retrográdní.
- b. Scriptura continua.
- c. Litera **Y** má levý šikmý dřík zahnutý a pravý šikmý dřík rovný.
- d. Litera **W** p. - 1,5 cm, nad literou je břevno.
- e. Litera p. - 2,5 cm.
- f. Fraktura.
- g. Kapitála.
- h. Erb Klusáků z Kostelce.
- i. Erb Nyklásků ze Žitenic.

- 1. Vousatý muž s rukama na prsou.
- 2. Zvířecí motiv.
- 3. Jan 11;25
- 4. Jan 11;26
- 5. Jan 3;14
- 6. Jan 3;15
- 7. Viz kat. č. 096
- 8. Viz kat. č. 020; 021

174	Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	17. stol.
-----	-------------------------------------	-----------

Náhrobník, sekundárně položen před bočním vchodem do kostela. Pískovec, kolem desky je vtesaná linka s vykrojenými rohy, u dolního okraje je vytesán reliéf lebky se zkříženými kostmi; nápis je vtesán ve třech řádcích, zbytek již nečitelný. Značně sešlapáno.

v. 176 cm, š. 72 cm; p. 9 cm - kapitála - obr. 28

[---] **PO: 48** / [---] **E: RAd: ZMY:** / **WSRZ**^{-a} **II**^{-b} = **SSENI:**

Litera **N** je retrográdní.

- a. Litera **Z** nemá středové břevno, spodní břevno je zaoblené.
- b. Nexus literarum liter **II**.

175	Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	17. stol.
-----	-------------------------------------	-----------

Náhrobník, sekundárně položen před bočním vchodem do kostela. Pískovec, okolo desky vyrytá linka s vykrojenými rohy, u dolního okraje vytesán plastický reliéf lebky se zkříženými

kostmi; nápis vyryt v šesti řádcích, zbytek již nečitelný. Deska je v horní části rozlomená na tři kusy.

v. 171 cm, š. 72 cm; p. 8 - 10 cm - kapitála

LET[---] / SKYM [---] / S [---] / OC [---] / ZIRA[.]S: / WSKRZII^{a-b}=SS[---]

a. Litera p. 5,5 cm.

b. Nexus literarum liter **II**.

176	Žiželice	1. pol. 18. stol.
-----	----------	-------------------

Socha sv. Jana Nepomuckého, postavena v severní části Masarykova náměstí. Pískovcový sokl se sochou sv. Jana Nepomuckého; nápis je vtesán na severní straně soklu, orámovaný vtesanou linkou vyplněnou černou barvou. Písmo je silně zvětralé.

v. cca 320 cm, š. 81 cm; p. 2 cm - kapitála

SV(ATÝ) JENE / NEPOMUCKÝ / ORODUJ / ZA NAS¹

Poche (1982), s. 435.

1. Modlitba k svatému Janu Nepomuckému.

177	Žiželice, kostel sv. Prokopa, opata	1830
-----	-------------------------------------	------

Lavice při severní stěně presbytáře. Dubové, hnědě mořené dřevo s pozlacenou řezbou. Na čelní straně jsou tři sloupky, na středním sloupku je vyřezán a vybarven městský znak Žiželic, pod ním je na dřevěné destičce vyřezaný, pozlacený letopočet.

v. 162 cm, d. 270 cm, š. 82 cm; p. 7,5 cm

1830

Znak: Žiželic (na štítu jsou dva zkřížené dvouruční meče)¹

Poche (1982), s. 435.

1. Srov. Čarek (1985), s. 434.

Kolín

178+

Kolín, kostel sv. Víta

pravděpodobně 18. stol.

Náhrobník, umístěn v dlažbě u, dnes již zazděných, jižních dveří. „*Je vsazen do pískovcového rámu a opatřen čtyřmi železnými držadly pro zdvihání kamene.*“ 6 cm od kraje je lemován barokně profilovanou římsou, 8 cm širokou. „*Plastický reliéf v dolní části kamene znázorňuje tři lidské lebky a za nimi tři vysoké svícny se svícemi. V horní části je sešlapaný, ale čitelný rytý nápis, český, psaný latinskou majuskulí.*“ Popis umístění, výzdoby a přepis nápisu podle Kamarýta (1981).

v. 175 cm, š. 80 cm; p. 5 cm - kapitála

**TŘI GENŽ BYLI / GEDNO V TIELE / TIELEM VZDALI CŽEST / A PO SMRTI
DUSSE / CELE / K BOHU SVĚMU / CÍLEGÍ / GENŽ V TRZECH OSO/BÁCH
GEDEN GEST / BUŇ GIM POKOG A BOHU CŽEST. / JUSTINA FRANCISCUS
HANNA**

František; Hana; Justina.

Kamarýt (1981), s. 191.

VIII. Rejstříky

VIII. 1. Nositelé nápisů

Boří muka	011
Cimbál	064; 065
Dveře	032
Epitaf	052; 063; 077
Graffiti a dipinti	074
Kříž	069; 100
Křížový kámen	102
Křtitelnice	030; 142
Lavice	177
Náhrobek	012; 089; 099; 147; 150; 152; 157
Náhrobní deska	004; 059; 098
Náhrobník	008; 010; 015; 016; 017; 019; 020; 021; 026; 029; 034; 036; 037; 041; 042; 043; 044; 045; 046; 047; 048+; 049; 053; 054+; 055; 056+; 057+; 058; 066+; 094; 097; 118+; 119+; 120+; 133; 143; 174; 175; 178+
Nápis	009; 013; 025; 027; 031; 060
Nápisová deska	090; 091; 092; 093; 107+
Nástěnná malba	073; 078+; 079+; 080+; 122+; 126; 127; 128; 132
Obraz	061; 070; 072; 088; 148; 151
Oltář	062; 067; 071; 164; 165
Socha	149; 170; 176
Sousoší	007; 146
Trám	023+; 075+
Tympanon	024
Zvon	001; 002; 003+; 005; 006; 014; 018+; 022+; 028+; 033; 035; 038; 039; 040+; 050; 051; 068; 076+; 081+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+; 087; 095; 096; 101; 103; 104; 105+; 106+; 108+; 109+; 110+; 111+; 112; 113+; 114+; 115+; 116+; 117+; 121+; 123+; 124+; 125; 129; 130+; 131; 134+; 135; 136+; 137+; 138; 139+; 140+; 141+; 144+; 145+; 153+; 154+; 155+; 156+; 158; 159+; 160+; 161; 162+; 163; 166+; 167+; 168+; 169; 171; 172; 173

VIII. 2. Místní jména

Býchory

sv. Bartoloměje	001; 002; 003+
hřbitov	004

Červené Pečky

městys	007; 011; 013
Narození Panny Marie	005; 006; 008; 010; 011; 012; 013

Hranice	009
----------------	-----

Grunta

Nanebevzetí Panny Marie	014; 015; 016; 017
-------------------------	--------------------

Kbel

Nanebevzetí Panny Marie	018+; 019; 020; 021; 022+;
zvonice	023+

Kolín

muzeum	027; 050
Nejsvětější Trojice	081+
radnice	064; 065
sv. Bartoloměje	024; 025; 026; 028+; 029; 030; 034; 035; 036; 041; 042; 043; 044; 045; 046; 047; 048+; 049; 054+; 057+; 058; 059; 066+; 067; 070; 077; 078+; 079+; 080+; 087; 088;
hřbitov	037; 063
kostnice	060; 069; 090; 091; 092; 093
zvonice	031; 032; 033; 038; 051; 068; 076+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+
sv. Jana Křtitele	071; 072; 073
sv. Víta	039; 040+; 052; 053; 055; 061; 062; 075+; 178+
hřbitov	089
Všech Svatých	056+

Konárovice

Povýšení sv. Kříže	094; 095; 096; 097; 098
hřbitov	099; 100

Nebovidy

sv. Petra a Pavla	101
-------------------	-----

Hluboký Důl	102
Nová Ves I	
obec	107+
sv. Václava	103; 104; 105+; 106+
Ohaře	
sv. Jana Nepomuckého	108+; 109+; 110+; 111+
Ovčáry	
sv. Jakuba Staršího	112; 113+; 114+; 115+; 116+; 117+
Pňov-Předhrádí	
Nanebevzetí Panny Marie	121+; 123+; 124+; 125; 126; 127; 128
Narození Panny Marie	118+; 119+; 120+; 122+
Ratboř	
sv. Václava	129; 130+; 131
Starý Kolín	
sv. Ondřeje	132; 134+; 135; 136+; 137+; 138
hřbitov	133
Týnec nad Labem	
město	146; 149
Panny Marie Bolestné	144+; 148; 151
hřbitov	147; 150; 152; 157
sv. Jana Křtitele	139+; 140+; 141+; 142; 143; 145+; 153+; 154+; 155+; 156+
Uhlířská Lhota	
Rasochy	
sv. Havla, opata	158; 159+
Veletov	
Navštívení Panny Marie	160+; 161
Velký Osek	
obec	162+
Veltruby	
Nanebevzetí Panny Marie	163; 164; 165; 166+
Zibohlavy	
sv. Martina	167+; 168+
Žehuň	
obec	170

sv. Gotharda, biskupa	169
Žiželice	
obec	176
sv. Prokopa, opata	171; 173; 174; 175; 177
Končice	
sv. Stanislav	
zvonice	172

VIII. 3. Osobní jména

AUVES , Jakub	160+
BAVORSKÝ , Markvard	060
Benedikt XIV.	132
BENEŠ , Jan	160+; 161
BISTERSKÝ , Václav	055
BISTERSKÝ , Vilém	055
z BRANČE a PŇOVA , Anna	119+
z BRANČE a PŇOVA , Jan	120+
z BRANČE a PŇOVA , Štrál	119+
BRODSKÝ , Adam ml. z Větčina	049
BRODSKÝ , Adam st. z Větčina	049
BŘEZINA , Mikuláš	142
z BUDĚJOVIC , Jeremiáš	060
BÝCHORSKÝ , Jan	160+; 161
ČAPEK , Václav	082+
ČERNÁ , Aloisie	089
ČERNÁ , Kateřina	061
ČERNÝ , Jiří	161
ČERV , Matouš	043
z DIETRICHSTEINA , Marie Klára	022+
Dimuta	026
DOBROVSKÝ , Antonín Karel	157
DOMAŽLÍČEK , Kryštof	161
DVOŘÁK , Pavel	002

ECKEL, Josef	082+
FALCKÝ, Rajmund	060
FANTOVÁ, Lidmila	002
František	178+
František Jiří	007
Gisilbertus	024
GUIGNI, Vavřinec Marek	060
Hana	178+
HANYKÉŘ, Vilém ze Semína	101
HARRER, František Karel	152
HARRER, Jan	149
HARREROVÁ, Barbora	149
HARREROVÁ, Sidonia Klotilde	152
HÁŠA, Václav z Újezda	094
HORA, Antonín	093
HLADÍK, Jan	172
HLAVAČOVÁ, Kateřina z Řehče	118+
HORÁČEK, Jan	122+
HORÁK, Václav	161
HRABÁŇ, Pavel z Přerubenic a Peček	006,
HRDLIČKA, Alois	082+
HRUBÁ, Josefa roz. Pachmannová	008
HRUBÁ, Natálie z Jelení	010
HRUBÝ, Artur z Jelení	010
HRUBÝ, Josef z Jelení	013
HRUBÝ, Leopold ze Schwanenheimu	008
HRUBÝ, Karel Eduard z Jelení	012
HRUBÝ, Teodor z Jelení	010
HYTTYCH, Daniel	052
HYTTYCH, Václav Michal	052
HYTTYCHOVÁ, Anna	052
HYTTYCHOVÁ, Regina	052
JEDLIČKA, Adam	160+; 161
JELÍNEK, Václav	114+

JEŽKŮ , Jan	105+
Jíra	105+
Jiří	160+
Justina	178+
KAŠALICKÝ , Burian z Kastic	048+
Kateřina	160+; 161
KHOL , Jakub	160+; 161
KINCZL , Tobiáš	060
KINSKÝ , Jan Oktavián ze Vchynic a Tetova	169
KINSKÝ , Václav Oktavián	159+
KLATOVSKÝ , Martin	161
KLUSÁK , Albrecht Jiří z Kostelce	096
KLUSÁK , Jan Oldřich z Kostelce	096
KLUSÁK , Mikuláš z Kostelce a Radovesnic	173
KOTČOVSKÝ , Jan	161
KUBŮ , Vaněk	105+
KULHAVÝ , Václav	030
LIBENICKÁ , Anna ze Lstiboře	017
LIBENICKÝ , Jan z Vrchovišť a Libenic	015
LIBENICKÝ , Vilém Všebor z Vrchovišť, Libenic a Jeníkova	016
LINDNER , Jan	090; 092
LUCEMBURSKÝ , Jan	078+
LUCEMBURSKÝ , Karel	025; 078+; 079+; 132
MARTINELLI , Jan	082+
MATERNA , Jindřich z Květnice	041
MATERNA , Vilém z Květnice	041
MASATSCHE , Vojtěch	137+
MĚKOTA , Jiří	112
MICHALŮ , Tomáš	160+
MŠENSKÝ , Patrik/Petr	121+
de MÜLLER , Augustin	143
z MYLIUSU , Antonín Ulrich	077
z MYLIUSU , Albertina	077

z MYLIUSU , František	077
NESMETAL , Jan	105+
NYKOLÁSEK , Adam z Chotouchova	173
NYKLÁSEK , Fridrich z Žitenic a Chotouchova	021
NYKLÁSEK , Jan z Žitenic a Chotouchova	020
NYKLÁSEK , Mikuláš z Žitenic a Chotouchova	020
PACHTA , Jan z Rájova	054+
PAJER , Roman	098
PECHE , Anna	004
PECHE , Kateřina, roz. Kokoška	004
PECHE , Václav	004
PETŘÍKŮ , Tůma	105+
PETZORIDES , Martin	063
POTMĚŠIL , Václav	122+
PRAŽSKÝ , Rogát	060
PRAX , Jan Jáchym	169
PRETLIK , Maxmilián z Libořic	059
PROCHÁZKA , Václav	160+
RAITZ , Karolína Liobae von Frentz	077
RAŠKA , Jan	100
RAŠKOVÁ , Barbora	100
REINHELD , Helman Pavel	169
RICHTR , Jakub	047
RICHTROVÁ , Anna	047
RODOVSKÁ , Anna z Hustiřan	019
Ruthard	026
RYCHLÍK , Vojtěch	162+
ŘÍČANSKÁ , Alena z Řičan	044
ŘÍČANSKÝ , Karel z Řičan	044
ŘÍHA	105+
SALAJ , Michal Jiří z Cifery	058
SCHMIDNER	066+
SKOČL , Tomáš	172
STILLER , Michal	053

STILLEROVÁ, Anna	053
STILLEROVÁ, Judita	053
SVOBODA, Jan	090; 091; 093
SVOBODOVÁ, Anna	093
ŠÁROVEC, Václav z Šárova a Jeníkova	057+
ŠILHÁNEK, Šimon z Choustníka	056+
ŠMÍD, Vaněk	105+
ŠMIDGRÁBNER, Jan z Lusteneku	099
ŠMIDGRÁBNER, Josef z Lusteneku	099
ŠMIDGRÁBNER, Krištof z Lusteneku	099
ŠPAČEK, Václav	142
ŠPECINGER, Karel ml.	150
ŠPECINGER, Karel st.	150
ŠPECINGAROVÁ, (Ele)onora	147
ŠPECINGEROVÁ, Marie Anna	150
ze ŠTERNBERKA, František Leopold	132
ŠTÍPEK, Jan	114+
TOBIÁŠ, Jan	112
TOMEK, Jan	160+
z TRAUTMANSDORFU, Josef Fridrich	022+
TRČKOVÁ, Veronika z Lípy	045
TRNKA, Šimon	122+
TŘÍSKA, Daniel	161
TURNOVSKÝ, Jakub	038
VALKAUN, Václav z Adlaru	034
z VARTENBERKA, Eliška	042
VÁVRA, Martus	002
VAVRUŠKA, František	003+
VAVRUŠKOVÁ, Magdaléna	003+
VEJDĚLEK, Pavel	167+; 168+
VERNER, Jan Vojtěch	133
VODŇANSKÝ, Mikuláš z Čazarova	160+
VOHÁŇKA, Václav	038
VOJTÍŠEK, Matěj	172

VOKÁL, Josef Antonín	136+
VONDRA, Patrik	002
VYSEKAL, Jan	132
z VYŠKOVA, Jakobon	060
WEINER, Jan	082+
z WALDŠTEINA, Juliána	048+
z WILDENSTEINA, Johana	048+
ZAJÍČEK, Emanuel	074
ŽEHROVSKÝ, Jan z Kolovrat	029
ze ŽEROTÍNA, Karel	036; 045
Neznámé jméno	037; 046; 097; 174; 175

VIII. 4. Umělci a řemeslníci

Bartoš	031
BELLMANN, Karel - pražský zvonář	108; 168+
BRANDL, Petr Jan - malíř	070
DIETRICH, Zachariáš - pražský zvonář	130+
DRAŠTÍK, Daniel - kutnohorský zvonář	018+
FARÁŘ, Václav - královéhradecký zvonář	171
HOFFMANN, Baltazar - pražský zvonář	167+; 168+
CHARR, Jan J.	123+
KLABAL - kutnohorský zvonář	158
KLABAL, Jiřík - kutnohorský zvonář	103; 104; 105+
KLABAL, Tomáš - kutnohorský zvonář	002; 038
KOTEK, Ondřej - kutnohorský zvonář	006; 095; 139+; 140+; 172
KÜHNER, Jan Jiří - pražský zvonář	115+; 131; 136+; 137+; 138
KÜHNER, Jan Václav - pražský zvonář	081+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+
KRAMOLÍN, Josef - malíř	088
KRAMOLÍN, Václav - malíř	123; 124; 125
LINN, František Xaver - sochař	096
LÖHNER, Jan Krištof - pražský zvonář	120+; 121+; 122
LÖW, Mikuláš - pražský zvonář	022+
PARLÉŘ, Petr - architekt, sochař a řezbář	025; 079+

PAUL, Karel Vilém - královéhradecký zvonář	153+; 154+; 155+; 156
Petr - mistr	027
Petr - mladoboleslavský zvonář	101
PRÁCHNER, Richard Jiří	071
PRÁCHNER, Václav - sochař	012
PTÁČEK, Jakub - kutnohorský zvonář	005
PTÁČEK, Ondřej - kutnohorský zvonář	014; 030; 033; 129; 163
PRIKVEJ, Jan - mladoboleslavský zvonář	169
RICHTERA, František	170
SCHUMKE, Jan Kristián - pražský zvonář	076+; 166;
SMRČKA, Jan Kristián - pražský zvonář	076+
STRAUB, Wolfgang - olomoucký zvonář	109+; 110+; 111+
ŠTRUP, Václav - tovaryš	075+
VOLNÝ, Matěj - mistr tesař	075+
ZELENÝ, Jan - kutnohorský rytec	100; 157

VIII. 5. Biblické citáty a duchovní poezie

Starý zákon

Genesis 37;23	148
Izaiáš 11;28	160+
Pláč Jeremiášův 1;12	149
Proroctví Jeremiáše 23;33	148
Žalm 22;16	148
Žalm 24;8	129
Žalm 56;3	148
Žalm 80;3	148
Žalm 109;24	148
Žalm 150;5	141+
Žalm 150;6	141+

Nový zákon

Epištola Jakubova 5;6	148
Epištola k Židům 13;13	148
Jan 1;23	002; 103; 104; 160+

Jan 3;14	173
Jan 3;15	173
Jan 11;25	173
Jan 11;26	173
Jan 19;19	058; 069; 100; 147; 148; 149; 165
Lukáš 23;28	148
Lukáš 23;53	148
Matouš 58;1	161
První epištola Petrova 1;25	158; 161
První epištola Petrova 2;7	148
Tobiáš 5;18	148

VIII. 6. Jazyk

Čeština	002; 003+; 004; 005; 006; 014; 015; 016; 017; 018+; 019; 020; 021; 031; 037; 038; 040+; 041; 042; 043; 044; 045; 046; 047; 048+; 049; 052; 053; 055; 057+; 059; 061; 069; 070; 074; 075+; 079+; 090; 091; 092; 093; 094; 095; 096; 097; 098; 100; 101; 102; 103; 104; 105+; 107; 112; 114+; 118+; 119+; 120+; 121+; 122+; 126; 127; 128; 136+; 137+; 139+; 140+; 141+; 142; 146; 147; 148; 149; 150; 158; 159+; 160+; 161; 167+; 168+; 170; 171; 172; 173; 174; 175; 176; 178+
Latina	007; 008; 010; 013; 022+; 024; 025; 026; 027; 028; 029; 030; 033; 034; 035; 036; 039; 050; 051; 054+; 056+; 058; 060; 062; 063; 064; 065; 066+; 067; 069; 071; 072; 073; 076+; 078+; 080+; 081+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+; 087; 088; 090; 108+; 109+; 110+; 111+; 123+; 124+; 125; 127; 129; 132; 133; 142; 143; 144+; 145+; 146; 147; 148; 149; 151; 153+; 154+; 155+; 156+; 161; 162+; 163; 164; 165; 169; 178+
Němčina	010; 012; 022+; 077; 089; 099; 115+; 130+; 131; 136+; 137+; 138; 152; 157; 166+

VIII. 7. Datace v nápisech

1313	078+	1360	025; 079+
------	------	------	-----------

1378	080+	1617	113+; 160+
1437	027	1619	161
1473	029	1624	055; 056+
1495	030	1626	121+
1504	031; 032	1627	167+; 168+
1507	033	1630	142
1517	034	1632	057+
1524	018+	1658	169
1527	094	1664	022+
1531	005	1666	143
1549	101; 171	1672	102; 114+
1550	103	1676	164
1552	105+	1680	059
1560	036; 158	1686	023+
1562	037; 038	1690	063
1565	040+; 095	1695	064
1568	002; 041	1697	065
1569	139+; 140+	1698	066+
1570	019; 042; 043	1715	130+
1574	044	1724	007
1576	045; 172	1730	068
1579	118+	1735	003+
1580	020; 119+	1740	008; 132
1581	006	1741	007; 133
1582	021; 120+	1744	122+
1589	015; 046	1754	123+; 124+; 125
1591	016	1755	008; 131
1594	017	1757	011; 074; 107+
1598	047; 048+	1761	162+
1605	173	1762	134+; 135
1610	051	1765	166+
1612	096; 141+	1768	146
1614	052	1772	012; 115+
1615	053	1775	159+

1777	116+; 117+	1825	089
1779	136+; 137+; 138	1826	152
1780	075+	1828	009
1781	098	1829	152
1784	076+; 077	1830	177
1786	077	1832	010
1794	147	1834	099
1796	152	1835	099
1797	081+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+	1837	168+
		1838	012
1801	088; 149	1840	153+; 154+; 155+; 156+
1802	150	1842	004
1804	089	1846	013; 157
1809	008; 157	1847	109+; 110+
1811	092	1849	004; 090
1817	008	1850	100
1821	010; 091		
1822	010	Nedokončená	
1824	099	datace	058

VIII. 8. Písmo

Arabské číslice	002; 004; 005; 006; 007; 008; 009; 010; 011; 012; 017; 019; 020; 022+; 023+; 032; 033; 036; 037; 038; 041; 042; 043; 044; 045; 046; 047; 048+; 051; 052; 053; 055; 058; 059; 060; 063; 064; 065; 068; 074; 075+; 076+; 077; 081+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+; 088; 089; 090; 091; 092; 094; 096; 098; 099; 100; 102; 103; 107; 131; 132; 133; 138; 142; 147; 148; 149; 150; 152; 157; 158; 161; 164; 172; 173; 174; 177
Fraktura	069; 077; 089; 148; 149; 150; 157
Gotická majuskula	005; 024; 026; 050; 078+
Gotická minuskula	001; 006; 012; 014; 015; 016; 017; 019; 020; 025; 027; 029; 030; 031; 033; 035; 036; 037; 038; 039; 041; 042; 043; 044; 045; 046;

	047; 048+; 049; 052; 053; 055; 057+; 061; 079+; 094; 095; 097; 103; 104; 105+; 112; 129; 142; 158; 163; 173
Humanistická minuskula	004; 007; 008; 010; 012; 071; 088; 090; 091; 092; 093; 099; 100; 127; 128; 132; 143; 147; 152; 157
Kapitála	002; 008; 013; 034; 051; 054+; 056+; 058; 059; 060; 062; 063; 066+; 067; 068; 069; 070; 072; 073; 074; 075+; 076+; 080+; 081+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+; 087; 098; 099; 100; 101; 102; 103; 104; 105+; 106+; 115+; 118+; 123+; 124+; 125; 126; 127; 131; 132; 133; 138; 142; 143; 147; 148; 149; 151; 152 159+; 161; 164; 165; 167+; 168+; 169; 170; 171; 172; 173; 174; 175; 176; 178+
Kurzíva a polokurzíva	004; 012; 077; 099

VIII. 9. Znaky

Brotští z Větčina	049
České království	122+
z Dietrichsteinu	022+
Hášové z Újezda	094; 095
Hrabáňové z Přerubenic	006
Hrubý z Jelení	012
Kamýčtí ze Lstiboře	017
Klusáci z Kostelce	096; 173
z Kolovrat	029
Kutná Hora	161
Libenický z Vrchovišť	015; 016
Maternové z Květnice	041
de Müllern	143
Nykláskové z Žitenic	020; 021; 173
Pelhřimovští z Branče	119+; 120+
Rodovští z Hustiřan	019
Ruthardové z Malešic	026
z Řehče	118+
Říčanský z Říčan	044
Szalay de Cifera	058

Šmidgrábnerové z Lusteneku	099
z Trautmasdorchu	022+
Trčkové z Lípy	045
Týnec nad Labem	141+
Uherské království	122+
Valkounové z Adlaru	034
z Vartembergu	042
Vodňáští z Čazarova	160+
Záborští z Brlohu	164
Žiželice	177
Neznámý znak	006; 037; 065; 097; 103; 112
Nedochovaný znak	046; 047

VIII. 10. Dochování

Dochováno	001; 002; 004; 005; 006; 007; 008; 009; 010; 011; 012; 013; 025; 031; 032; 039; 051; 052; 061; 062; 064; 065; 069; 071; 072; 073 077; 081+; 089; 090; 091; 092; 093; 095; 096; 098; 099; 101; 102; 103; 104; 112; 125; 126; 127; 128; 129; 131; 132; 135; 138; 142; 143; 146; 147; 148; 150; 151; 152; 157; 161; 163; 165; 169; 170; 172; 176; 177; 178+
Sekundárně dochováno	014; 015; 016; 017; 019; 020; 021; 024; 026; 027; 029; 030; 033; 034; 035; 037; 038; 041; 042; 043; 044; 045; 046; 047; 049; 050; 053; 055; 058; 059; 060; 067; 070; 087; 088; 094; 097; 100; 133; 149; 164; 171; 173; 174; 175
Částečně dochováno	036; 043; 063; 074; 158
Nedochováno	003++; 018+; 022+; 023+; 028+; 040+; 048+; 054+; 056+; 057+; 066+; 075+; 076+; 078+; 079+; 080+; 082+; 083+; 084+; 085+; 086+; 105+; 106+; 107+; 108+; 109+; 110+; 111+; 113+; 114+; 115+; 116+; 117+; 118+; 119+; 120+; 121+; 122+; 123+; 124+; 130+; 134+; 136+; 137+; 139+; 140+; 141+; 144+; 145+; 153+; 154+; 155+; 156+; 159+; 160+; 162+; 166+; 167+; 168+

IX. Prameny a literatura

IX. 1. Použité prameny

Národní archiv

Fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 18, Odevzdání zvonů, okres Kolín, Ohlašovací listy pro bronzové zvony.

Fond Ministerstvo hospodářské práce - dodatky kart. 23, Odevzdání zvonů, okres Nový Bydžov, Ohlašovací listy pro bronzové zvony.

Fond Státní památková správa kart. 666, Lístkový katalog zvonů A-K.

Fond Státní památková správa kart. 667, Lístkový katalog zvonů M-Ž.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 54, Soupis zvonů k účelům válečným.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 55, Soupis zvonů k účelům válečným.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 56, Soupis zvonů k účelům válečným.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 57, Zvony jednotlivě Tuchlovice - Týnec n. Labem.

Fond Zemský památkový úřad Praha kart. 74, Válečná rekvizice kovů v některých okresech.

Fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 109, okres Kolín, Popisy zvonů.

Fond Zemský úřad Praha - oddělení církevní, nadační a školské 1911-1949 kart. 603, okres Kolín, Katastr zvonů pro Čechy.

Státní oblastní archiv Praha

Fond Velkostatek Konárovice inv. č. 18, Hrobka.

Státní okresní archiv Kolín

Fond Farní úřad Konárovice, bez inv. č., Kniha pamětní pro farní školu, pag. 7.

Fond Farní úřad Ohaře, bez inv. č., Pamětní kniha (1742) 1805 - 1835.

Fond Kamarýt Jan a Ladislav kart. 18, Kbel - k otištění „Památky a příroda“ Konspekt o Kbelském kostele pro uveřejnění (Památky?) k přepracování (Petr?) doplnit rozměry náhrobků a písmen na nich a obrazovou dokumentaci (fotky dříve a nyní) Jan Kamarýt 3/9 1990.

Fond Kamarýt Jan a Ladislav, kart. 18, Z dějin obce Kbel, Kbílek a kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Kbele.

SOkA Kolín, fond Rodinný archiv Götzl - Odkolků, bez inv. č., Kronika rodiny.

Archiv Národního muzea

Fond Eichlerova sbírka kart. 16, Bydžovsko, Poděbrady, 184.

Fond Eichlerova sbírka kart. 19, Čáslavsko, Kbely, 227.

Fond Eichlerova sbírka kart. 19, Čáslavsko, Konárovice, 229.

Fond Eichlerova sbírka kart. 20, Čáslavsko, Červené Pečky, 247.

Fond Eichlerova sbírka kart. 36, Kouřimsko, Kolín, 433.

Římskokatolická farnost Kolín

Farní úřad Kolín, Pamětní kniha děkanství Kolínského započata v roce 1836.

Farní úřad Kolín, Hospodářská kniha děkanství Kolínského podávající přehled a správu o majetku a příjmech děkanství Kolínského.

Farní úřad Lošany, Pamětní kniha lošanské fary od roku 1836.

Farní úřad Nová Ves, Pamětní kniha novovesské fary.

Farní úřad Ovčáry, Pamětní kniha Ovčáry - Býchory od roku 1836.

Farní úřad Starý Kolín, Pamětní kniha starokolínské fary od roku 1836.

IX. 2. Citovaná literatura

BENEŠ, František. Náhrobek Jana Žehrovského z Kolovrat v Kolíně. In *Památky archeologické*. VI. Praha, 1864-1865, s. 299 - 302.

ČAREK, Jiří. *Městské znaky v Českých zemích*. Praha, 1985.

Dějiny českého výtvarného umění. (III/1) 1780/1890. Praha, 2001. ISBN 80-200-0735-0.

DOMEČKA, Ludvík. Poznámky o zvonařích a konvářích Královéhradeckých. In *Památky archeologické*. 30, Praha, 1918, s. 117-124.

HEJNIC, Josef. Dvě nápisové památky z doby husitské. In *Sborník Národního muzea v Praze*. Řada A - Historie, č. 4-5, XV. Praha, 1961.

HRUŠKA, Antonín. Kutnohorské kovolijectví 15. - 17. století. In *Sborník oblastního muzea v Kutné Hoře*, A - řada historická, č. 8-9. Kutná Hora, 1967.

KAMARÝT, Jan. Kolínské náhrobky a nápisové texty. In *Středočeský sborník historický*, 16, Praha, 1981, s. 155-192.

KAMARÝT, Jan. *Kolínské zvony: historie, věže, věžáci*. Kolín, 1995.

KŮČA, Karel. *Chlumecko a Novobydžovsko, historie a architektonické památky Pocidliní*. 1. Hradec Králové, 1995. ISBN 80-901906-0-X.

- LEGER**, Karel. Zámek kolínský. In *Věstník klubu čs. turistů v Kolíně*. Č. 11-12. Kolín, 1928, s. 149.
- LEMINGER**, Emanuel. Zvonařský rod Klabalův. In *Památky archeologické a místopisné*. 17. Praha, 1897, s. 23-36.
- MÁDL**, Karel Boromejský. *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese kolínském*. Praha, 1897.
- MOLNÁR**, Amadeo. Táborský kněz Bedřich ze Strážnice. In *Na rozhraní věků*. Praha, 1985.
- MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 1. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-520-8.
- MYSLIVEČEK**, Milan. *Velký erbovník*. Svazek 2. Plzeň, 2006. ISBN 80-7238-521-6.
- Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích A-L*. Praha, 2003. ISBN 80-7181-938.
- Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích M-Ž*. Praha, 2003. ISBN 80-7181-947-6.
- Ottův slovník naučný*. Ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí. Dvacátý šestý díl. U - Vusin. Praha, 1907.
- PÁBÍČEK**, Jan Vincent. Paměti královského města Kolína. In *Časopis Českého muzea*. Praha, 1848, s. 386.
- PODLAHA**, Antonín. *Posvátná místa království Českého*. Řada první. Arcidiecéze pražská, díl IV., vikariáty kolínský a rokycanský. Praha, 1910.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech I*. Praha, 1977.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech II*. Praha, 1978.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech III*. Praha, 1980.
- POCHE**, Emanuel, et al. *Umělecké památky Čech IV*. Praha, 1982.
- RYBIČKA**, Antonín. *O českém zvonařství. Studie kulturní*. Praha, 1885.
- SEDLÁČEK**, August. *Českomoravská heraldika II*. 1. vydání. Praha, 1925.
- SCHALLER**, Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen*. Zehnter Theil. Kaurzimer Kreis. Prag, 1788.
- SOMMER**, Johann Gotfried. *Das Königreich Böhmen XII*. Karzimer Kreis. Praha, 1844.
- STRAKA**, František. Hřbitov u kostela sv. Víta v Kolíně. In *Věstník odboru Klubu čs. turistů v Kolíně*. Ročník X-XI. Kolín, 1933-1934.
- STRAKA**, František. *Kolínské kostely a památky*. Kolín, 1940.
- ŠTOLBA**, Josef. Krypty v chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně. In *Věstník odboru Klubu čs. turistů v Kolíně*. Ročník XI-XII. Kolín, 1934-1935.
- TŮMA**, Josef. *Kolínsko a Kouřimsko: Obraz poměrů přírodních, života obyvatelstva i paměti časů minulých*. Díl 2. Paměti osad na Kolínsku. Kolín, 1915.

VAVÁK, František Jan. *Paměti Františka J. Vaváka, souseda a rychtáře milčického z let 1770-1816*. Kniha 3., část 1. (1791-1794). Praha, 1915.

ZAP, Karel Vladislav. Hl. chrám sv. Bartoloměje v Kolíně. In *Památky archeologické a místopisné IV*. Praha, 1860.

[cit. 25. 2. 2010] URL: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Kramol%C3%ADn>

[cit. 11. 3. 2010] URL: <<http://www.biblenet.cz/>>

[cit. 11. 3. 2010] URL: <http://cs.wikisource.org/wiki/Bible_%28Kralick%C3%A1%29>

IX. 3. Další literatura

BLÁHOVÁ, Marie. *Historická chronologie*. Praha, 2001. ISBN 80-7277-024-1.

FLODR, Miroslav. Nápisý na středověkých zvonech. In *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, C 20. Brno, 1973, s. 143-157.

FLODR, Miroslav. Komplexní pojetí zvonu ve středověkých zvonových nápisích. In *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, C 23-24. Brno, 1976-1977, s. 125-129.

HEJNIC, Josef. Nápisý na českých zvonech ve 14. až 16. století. *Časopis národního muzea*. Oddíl věd společenských 129. Praha, 1960, s. 1 - 33.

HLAVÁČEK, Ivan - **KAŠPAR**, Jaroslav - **NOVÝ**, Rostislav. *Vademecum pomocných věd historických*. 3. opravené a doplněné vydání. Jinočany, 2004, s. 373-395. ISBN 80-7319-004-4.

CHROMÝ, Mojmír. Tvarový vývoj štítu v průběhu 13. - 15. století. In *Sborník příspěvků II. setkání genealogů a heraldiků*. Ostrava, 15. - 16. 10. 1983. Ostrava 1984, s. 58-63.

JELÍNEK, Zdeněk - **HELFERT**, Zdeněk. *Kolínsko*. Praha 1990. ISBN 80-7057-025-3.

KUČERA, František. Tvarový vývoj štítu v renesanci a baroku. In *Sborník příspěvků II. setkání genealogů a heraldiků*. Ostrava, 15. - 16. 10. 1983. Ostrava, 1984, s. 64-69.

KYBALOVÁ, Ludmila. *Pražské zvony*. Praha, 1958.

PRIX, Dalibor - **ROHÁČEK**, Jiří (ed.). *Epigraphica et Sepulcralia I*. Sborník příspěvků ze zasedání k problematice sepulkrálních památek, pořádaných Ústavem dějin umění AV ČR v letech 2000 až 2004. Praha, 2005. ISBN 80-86890-03-1.

ROHÁČEK, Jiří. *Epigrafika v památkové péči*. Praha, 2007. ISBN 978-80-87104-11-8.

- ROHÁČEK**, Jiří (ed.). *Epigraphica et Sepulcralia II*. Sborník příspěvků ze zasedání k problematice sepulkrálních památek, pořádaných Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., v letech 2006-2007. Praha, 2009. ISBN 80-8689-019-7.
- ROHÁČEK**, Jiří. K epigrafické ediční činnosti. In *Sborník archivních prací*. 50/2. 2000, s. 525-535.
- ROHÁČEK**, Jiří. *Nápisy města Kutné Hory*. Kutná Hory, Kaňk, Malín a Sedlec včetně bývalého cisterciáckého kláštera. Praha, 1996. ISBN 80-902279-0-2.
- RYBIČKA**, Antonín. Dodatky k studii kulturní: O českém zvonařství. In *Věstník Královské české společnosti nauk*. Třída filos.-histor.-filologická, Ročník 1887. Praha, 1888, s. 175-182.
- SEDLÁČEK**, August. Pýcha urozenosti a vývody u starých Čechův a Moravanův. In *Věstník Královské české společnosti nauk*. Praha, 1914.
- ŠIMÁK**, Josef Vítězslav. Zprávy o zvonařích a konvářích pražských doby jagellonské. In *Památky archeologické a místopisné*. 21. Praha, 1905, s. 473-506.
- ŠRONĚK**, Michal. K dějinám české barokní náhrobní plastiky. In *Ústecký sborník historický*. Ústí nad Labem, 1983, s. 229-243.
- VOJTÍŠEK**, Václav. O potřebě soupisu a fotografování nápisů. In *Výbor rozprav a studií*. Praha, 1953, s. 518 - 531.
- WINTER**, Zikmund. Zvonařové z Cimperka. In *Památky archeologické a místopisné*. 17. Praha, 1897, s. 443-450.
- Vyhláška č. 513/2006 Sb. platná od 1. 1. 2007.

X. Deutsche Zusammenfassung

Den Inschriftendenkmälern auf dem Gebiet unseres Landes wurde lange Jahre nicht so viel Aufmerksamkeit gewidmet, wie sie verdienen, und wenn es einige Verzeichnisse von erhalten gebliebenen mittelalterlichen oder neuzeitlichen Inschriften gibt, ist es eher nur im Rahmen der verwandten Fachbereiche, vor allem in der Kunstgeschichte, dem Denkmalschutz und der historischen Archäologie. Nach dem zweiten Weltkrieg kam es zu den ersten systematischen Versuchen um die Erfassung der Inschriftendenkmäler und die Inschriftenkunde zählt zu den historischen Hilfswissenschaften. Es wurden jedoch leider nur wenige Studien bzw. Verzeichnisse erstellt, und das noch mit unterschiedlichem Niveau und Inhalt, während im Ausland spezielle Editionsreihen entstanden und erschienen sind, die sich auf die mittelalterliche und neuzeitliche Inschriftenkunde orientieren. Einige "bedeutendsten" Inschriftendenkmäler, die sich auf dem Gebiet des Landkreises Kolín befinden, werden schon in der Fachliteratur, die sich mit den Kunstdenkmälern beschäftigt, bzw. in der Literatur erfasst, welche die Historie der einzelnen Gemeinden beschreibt. Deshalb ist die erstrangige Aufgabe dieser Bakkalaureatarbeit die Erstellung eines komplexen Verzeichnisses aller Inschriftendenkmäler, die sich auf dem Gebiet des Landkreises von Kolín, einstweilen nur in seinem östlichen Teil befinden. Aus diesem Verzeichnis sind alle Inschriftenträger aussortiert, die zwar zu dem Landkreisgebiet gehören, sind hier aber aus den zu deren Schutz vor Entwendung notwendigen Gründen nicht dauerhaft situiert. In das Verzeichnis wurden demgegenüber auch Inschriftendenkmäler einbezogen, die aus irgendeinem Grund nicht überliefert sind, wo die Textabschrift in der Literatur oder in Archivalien erhalten geblieben ist.

Inschriftendenkmäler

Aus 33 Gemeinden, die im östlichen Teil des Landkreises Kolín liegen, wurden in 21 Gemeinden insgesamt 178 Inschriftendenkmäler des lateinischen Umkreises festgestellt. Eingerechnet sind sowohl die überlieferten als auch die nicht überlieferten Denkmäler, die in der Zeit von der Hälfte des 13. Jahrhunderts bis zu der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts entstanden sind. In der Kirche der Geburt der Jungfrau Maria in Choťovice sollen angeblich zwei Glocken überliefert sein, wegen einem Havarienzustand des Kirchturms war es jedoch nicht möglich, hier eine Forschung zu machen. Es wurden alle Denkmäler aussortiert, die zwar formell in den Landkreis von Kolín gehören, die hier aber wegen deren Schutzes vor Entwendung nicht auf Dauer installiert sind. Von dem Verzeichnis aussortiert sind weiterhin alle Nomina Sacra des Typs INRI und IHS, die selbständig ohne weitere Inschrift auftreten.

Der meistvertretene Typ der Inschriftenträger sind die Glocken, die jedoch gleichzeitig der häufigste Typ sind, der nicht erhalten geblieben ist, wenigstens was die neuzeitigen und die im 19. und 20. Jahrhundert entstandenen Glocken betrifft, wenn wir nicht die Glocken mitzählen, die bei unbezahlbar vielen Bränden zerstört wurden. Die älteste hiesige überlieferte Glocke stammt aus der zweiten Hälfte des 15. Jahrhunderts, ist auf einem Eichengerüst im Turm der Kirche der Himmelfahrt der Jungfrau Maria in Grunt aufgehängt. Nach deren Dekoration stammt die Glocke aus der Ptáček's Hütte in Kutná Hora. Die jüngste erhaltene Glocke vom Jahr 1797 von Jan Václav Kühner ist im Sanctus-Turm der Klosterkirche der Allerheiligsten Dreifaltigkeit in Kolín aufgehängt.

Der älteste erhalten gebliebene Grabstein ist heute sekundär bei der Südwand des Kölner Doms des Heiligen Bartholomäus aufgestellt, nach der überlieferten Inschrift stammt er wahrscheinlich aus dem 14. Jahrhundert und gehört dem Ruthard und der Dimuta.

Die meisten überlieferten Grabsteine sind heute sekundär aufgestellt, bei einer Wand platziert oder direkt eingemauert. Die erhalten gebliebenen Grabsteine sind Schriftzeichen- und Figuralgrabsteine. Bei den Figuralgrabsteinen ist immer ein Wappen, meistens in heraldisch rechter unterer Ecke.

Erhalten geblieben sind auch einige Grabplatten, z.B. die Grabplatte von Roman Payer in Konárovice, und die Grabmäler, z.B. Grabmal von Šmidgrábner von Lustenek in Konárovice, ein Empiregrabmal ist auch auf dem Friedhof bei der Kirche des heiligen Veits in Kolín und auf dem Friedhof in Týnec nad Labem erhalten geblieben.

Die älteste erhaltene Inschrift, die wahrscheinlich aus dem 13. Jahrhundert stammt, ist auf einem Tympanon, das heute sekundär im Dom des heiligen Bartholomäus in Kolín platziert ist.

Die Wandmalereien blieben nur in Kirchen erhalten, die in der Barockzeit gebaut oder im Barockstil umgebaut wurden. In Kolín ist es die Kirche des heiligen Johannes des Täufers, in Starý Kolín blieb eine gemalte Inschrift über die Erneuerung der Kirche erhalten, in Pňov-Předhrádí blieben drei Illusionsaltare erhalten.

Die erhalten gebliebenen Statuen und Statuengruppen, die mit einer Inschrift versehen sind, befinden sich nur auf dem Stadtplatz in Červené Pečky - Statuengruppe der heiligen Imaculata und auf dem Stadtplatz in Žiželice - Statue des heiligen Johann von Nepomuk. Die einzige, mit Inschrift versehene Mariensäule steht auf dem Stadtplatz in Týnec nad Labem.

Die meisten Bilder mit einer Inschrift hängen in der Friedhofskapelle der Schmerzhaften Jungfrau Maria in Týnec nad Labem, es geht um 14 Kreuzwegbilder. In anderen Kirchen sind eher nur einzelne Bilder erhalten, die an den Altären hängen. In einigen

Fällen steht die Inschrift auf dem Altar selbst, wo sie meistens auf einem Band gehalten von den Engeln situiert ist.

Zwei hiesige Inschriften an den Balken blieben bis zu heutiger Zeit nicht erhalten. Die erste Inschrift war eine Jahreszahl in dem Glockenturm von Kbely aus dem Jahr 1686, die dem Brand im Jahr 1874 unterlag. Die andere Inschrift war auf einem Balken im Kirchturm des heiligen Veits in Kolín.

In zwei Fällen blieben die Taufbecken erhalten. Das ältere von Ondřej Ptáček ist im Dom des heiligen Bartholomäus in Kolín ausgestellt, das jüngere ist in der Kirche des Johannes des Täufers in Týnec nad Labem. Im Knochenhaus von Kolín, das bei der Kirche des heiligen Bartholomäus gebaut wurde, blieb die einzige Graffiti- und Dipinti-Inschrift auf dem östlichen Gebiet des Landkreises von Kolín erhalten.

Zu der meistens angewandten Sprache gehört Tschechisch und Latein. Die deutschen Texte sind nur ausnahmsweise vertreten und stammen oft aus dem 18. und der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts.

Die älteste Schriftart, die es auf dem Gebiet des östlichen Teils des Landkreises Kolín gibt, ist die gotische Majuskel, es geht jedoch nur um wenige Denkmäler²⁷. Die meistvertretene Schriftart in der untersuchten Region ist die gotische Minuskel, die in der Zeit von der Hälfte des 14. Jahrhunderts bis zum 17. Jahrhundert auf den Grabmälern auftritt und in der ganzen ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts auch in den Glockeninschriften dominiert. Zuerst wurde sie auf der Gedenkinschrift über den Umbau der Kirche des heiligen Bartholomäus verwendet - siehe Katalognummer 025. Zum letzten Mal treffen wir auf diese Schriftart auf dem Grabmal von Karl Eduard Hrubý, siehe Katalognummer 012. Die älteste Kapitaleninschrift ist in der Kirche des heiligen Bartholomäus in Kolín, auf dem Grabmal von Václav Valkaun von Adlar zu finden, siehe Katalognummer 034. In der zweiten Hälfte des 16. Jhd. ersetzte die Kapitale an den Glockenturmdenkmälern²⁸ völlig die gotische Minuskel und blieb als Hauptschriftweise erhalten, die in den folgenden Jahrhunderten verwendet wurde. Seit der Hälfte des 17. Jahrhunderts überwiegt sie schrittweise auch in den Inschriften auf den Grabsteinen. In der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts tritt die humanistische Minuskel auf, die vor allem mit einem tschechischen Text verbunden ist. Die Fraktur ist in hiesiger Region nur ausnahmsweise vertreten, häufig ist sie mit einer deutschen

²⁷ Das Tympanon - siehe Katalognummer 024; der Grabstein - siehe Katalognummer 026; die Glocke - siehe Katalognummer 050; usw.

²⁸ Die Kapitale tritt zum ersten mal auf einer Glocke vom Jahr 1549 auf, die in der Kirche von Žiželice hängt, siehe Katalognummer 171.

Inscription verbunden, die in dem 18. und in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts verbunden ist.

Editionsgrundsätze

Das Verzeichnis der Inschriftdenkmäler im östlichen Teil des Landkreises Kolín ist nach den Prinzipien der Editionsreihe Corpus inscriptionum Bohemiae erstellt. In dem Katalog sind auch selbständig stehende Jahreszahlen enthalten. Auf mechanischem Wege vervielfältigte Inschriften²⁹, selbständig stehende Initialen und Monogramme, Steinmetz-, Meister- und Hauszeichen, die kein Bestandteil einer anderen Inschrift sind, sind in dem Katalog nicht enthalten.

Im Gegensatz zu der Editionsreihe Corpus inscriptorium Bohemiae ist dieser Katalog alphabetisch nach einzelnen Gemeinden gegliedert. Die Inschriftendenkmäler in einzelnen Gemeinden sind chronologisch von der ältesten zu der jüngsten Inschrift gegliedert.

²⁹ Z.B. Münzen, Siegeln, Medaillen, Einbände, usw., mit denen sich die sonstigen historischen Hilfswissenschaften beschäftigen.

XI. Obrazové přílohy

Obr. č. 1 - kat. č. 001

Obr. č. 2 - kat. č. 011

Obr. č. 3 - kat. č. 015

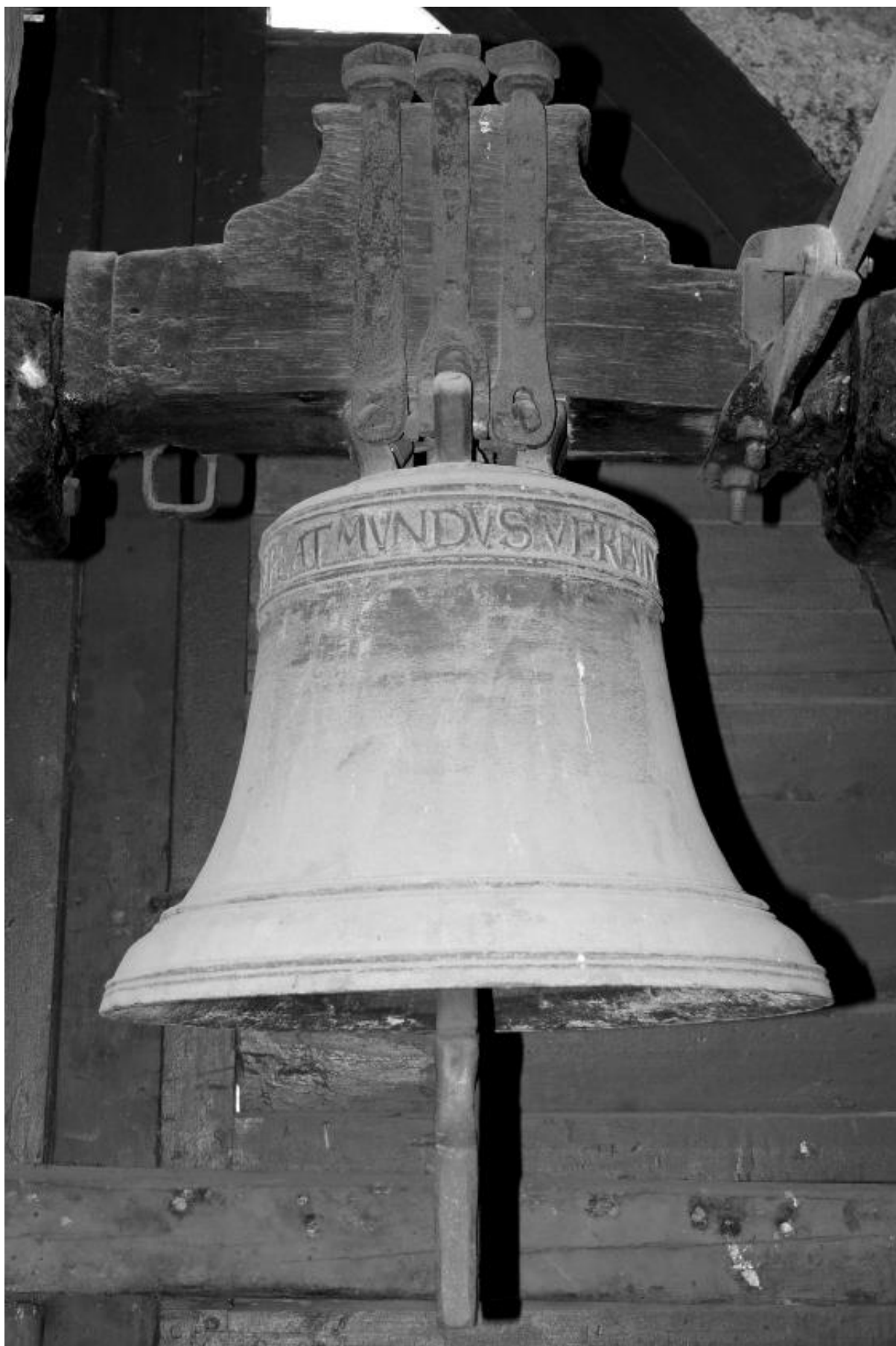
Obr. č. 4 - kat. č. 020

Obr. č. 5 - kat. č. 043

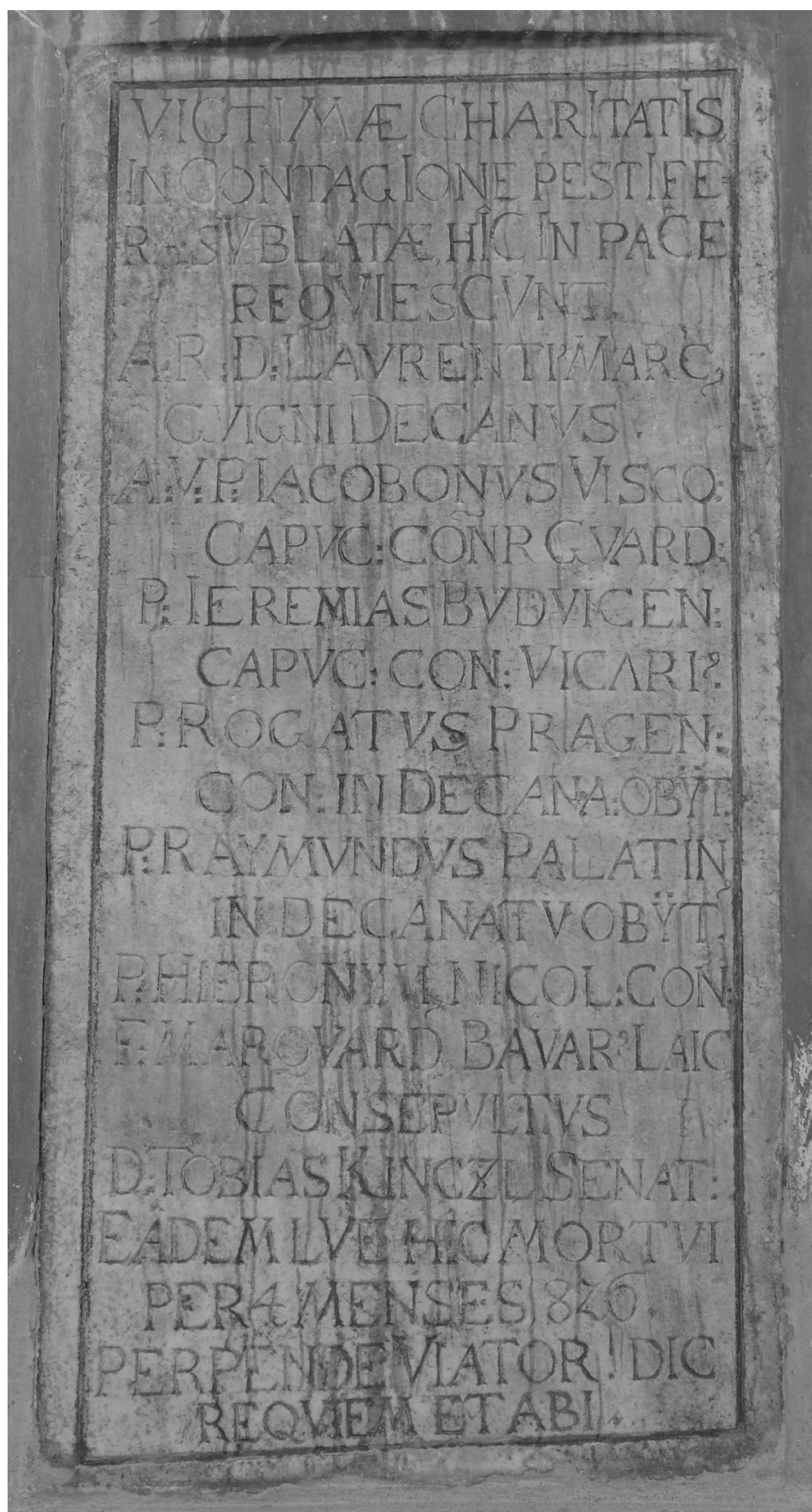
Obr. č. 6 - kat. č. 050

Obr. č. 7 - kat. č. 051

Obr. č. 8 - kat. č. 052

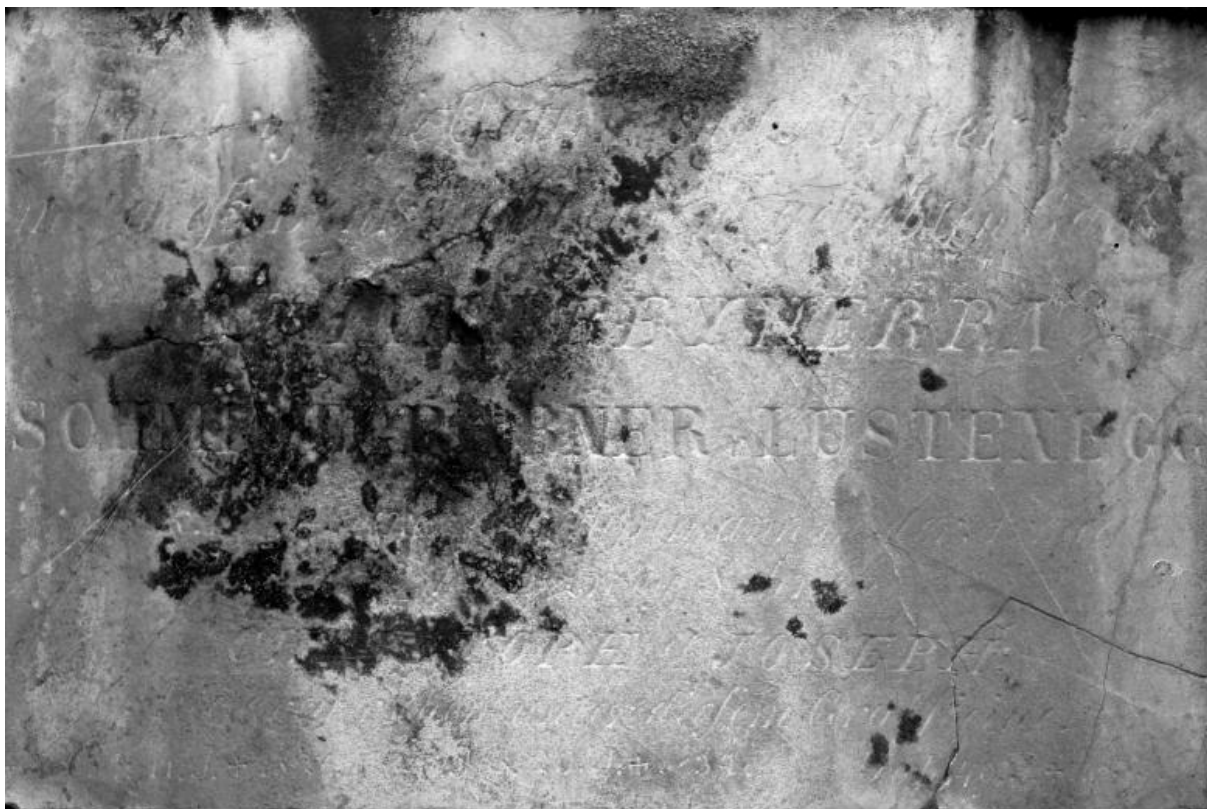
Obr. č. 9 - kat. č. 060

Obr. č. 10 - kat. č. 065

Obr. č. 11 - kat. č. 073

Obr. č. 12 - kat. č. 099

Obr. č. 13 - kat. č. 101

Obr. č. 14 - kat. č. 102

Obr. č. 15 - kat. č. 103

Obr. č. 16 - kat. č. 112

Obr. č. 17 - kat. č. 127

Obr. č. 18 - kat. č. 131

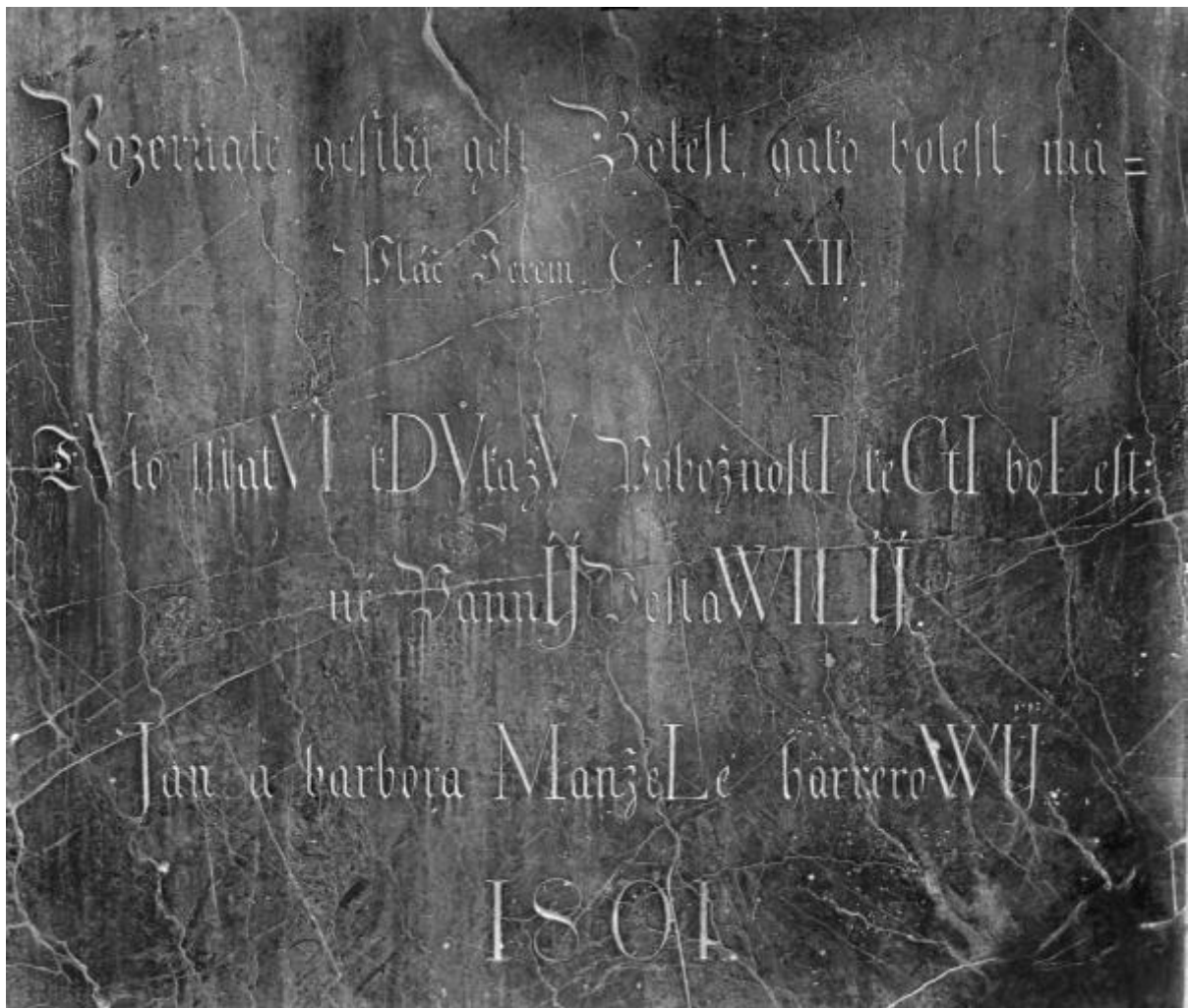
Obr. č. 19 - kat. č. 132

Obr. č. 20 - kat. č. 142

Obr. č. 21 - kat. č. 148, nápis III

Obr. č. 22 - kat. č. 149

Obr. č. 23 - kat. č. 158

Obr. č. 24 - kat. č. 161

Obr. č. 25 - kat. č. 163

Obr. č. 26 - kat. č. 170

Obr. č. 27 - kat. č. 172

Obr. č. 28 - kat. č. 174